

**DÜNYA
KİTAP**
bugün
gazetenizle
birlikte

Kurucusu / NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ POLİTİKA

DÜNYA

3 ŞUBAT 2023 • Cuma

DOLAR		EURO		€/ \$	TLREF	BORSA	ALTIN	PETROL
TCMB Satış	Serbest Piyasa	TCMB Satış	Serbest Piyasa	Parite	Gecelik	BIST 100	İAB-Dolar/Ons	Brent/varil\$
18.8252	18.8112	20.7033	20.5452	1.0998	9,43	4.752,24	1.926,89	82,10
							TL/Gram	
							1.165,02	

KFK ile krediye ulaşım kolaylaşacak

Katılım finans sektörü 2023 yılına hızlı girdi. Hazine'nin Katılım Finans Kefalet AŞ'ye İştirak Etmesine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, Hazine kurulacak olan Katılım Finans Kefalet AŞ'ye (KFK) 24 milyon

liraya tekabül eden yüzde 4 hisseyle ortak olacak. Katılım esaslarına uygun çalışan işletmeler, finansmana erişim sürecinde teminat ihtiyaçlarını Katılım Finans Kefalet şirketinden karşılayabilecek. Kurulacak Katılım Finans Kefalet; irkete ile teminat sorununun ortadan kalkacağı-

na işaret eden Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çelik, yeni şirketle KOBİ'lerin finansmana erişiminin kolaylaşacağını belirtti. Osman Çelik, katılım ekosisteminin güçlendirilmesine katkı sağlayacaklarına dikkat çekerek, "Bu çerçe-

vede 600 milyon TL'lik kuruluş sermayesiyle büyüme stratejimize uygun bir aksiyon almış olduk. Yeni kurulacak şirket, dijital katılım bankalarının gelişimi için de önemli bir katkısı olacağını düşünüyoruz. Zira bu kefalet sistemi, dijital esaslı bankaların hedefindeki iki seg-

mentten biri olan KOBİ'ler için önemli bir fırsat niteliğindedir. Katılım Finans Kefalet şirketinin katılım finans sektörünün pazar payının 2025 yılında yüzde 15'e ulaşması için önemli bir katkı sağlayacağını söyleyebiliriz" ifadelerini kullandı.

Birol BOZKURT s09

Enerjide yatırım atağı

Geçen yıl çeşitli sektörlerden yatırımcı kuruluşlar, ülke genelinde önümüzdeki ay ve yıllarda gerçekleştirecekleri toplam tutarı 578 milyar 580,7 milyon lira olan 13 bin 653 yatırım için devletten teşvik belgesi aldı. Bu yatırımlarla 357 bin 75 kişilik istihdam taahhüt edildi. 2022'de enerji sektörü için alınan teşvik belgesi sayısı 2 bin 899 adetle önceki yılkinin yaklaşık 4 katına, gerçekleştirilecek yatırım tutarı da 79,7 milyar lira ile üç katına ulaştı. Teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırım tutarında artış hizmetlerde yüzde 64,7, madencilikte yüzde 37,9, tarımda yüzde 33,6, imalat sanayiinde yüzde 23,7 ile düşük kahrken, enerji yatırımlarında yüzde 197,8'e ulaştı. **Naki BAKIR s04**

Hazır betoncular Ukrayna'nın yeniden inşasına hazır

Mart ayında düzenlenecek Beton 2023 Fuar ve Kongresi'nde görüşmeye çıkacak olan Türkiye hazır beton sektörü, savaş sonrası Ukrayna'nın yeniden inşası için hazırlanıyor. Geçen yıl 4,5 milyar dolar ciro yakalayan sektör, bu yıl ciroda yüzde 10 artış bekliyor. Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) Başkanı Yavuz Işık, "Geçmişte Avrupa'dan ürün almak için sıraya giren sektör, bugün teknoloji ihraç eder bir konuma yükseldi. Almanya gibi Avrupa'nın önemli ülkelerinin makineleri bizden gidiyor" dedi. **s05**

Otomotiv gaza bastı ihracatta rekor geldi

Ocak ayında otomotiv ihracatı gaza basınca yılın ilk ayı rekorla kapandı. 2.7 milyar dolar ihracat yapan sektörü, 2.3 milyar dolarla kimya sektörü, 1.6 milyar dolarla hazır giyim ve konfeksiyon sektörü izledi. Kilogram birim ihracat değeri 1,56 dolara yükseldi.

Küresel pazarlardaki yavaşlamaya rağmen ihracat 2023'e de rekorla başladı. Türkiye'nin ocak ayı ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,4 artışla 19,4 milyar dolar oldu. Son 12 aylık ihracat ise 256 milyar dolara ulaştı. Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM), 2023 yılının ilk ihracat verilerini Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla Ankara'da açıkladı. TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Cumhuriyetin 100'üncü yılına ihracat rekoruyla başlamanın gururunu yaşadıklarını söyledi.

Gültepe, "Genel Ticaret Sistemi (GTS) kayıtlarına göre ocak ayı ihracatımız geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,4 artışla 19,4 milyar dolara yükseldi. Son 12 ayda ise 256 milyar dolarlık ihracata ulaştık. 2023 için öngördüğümüz hedefi yakalayabilmemiz için her ay önceki yılın aynı dönemine göre 900 milyon dolar daha fazla ihracat yapmamız gerekiyor. Ocak ayında bu başarıyı sağladık. Önümüzdeki aylarda çok daha yüksek bir performans göstererek 2023'ü

100'üncü yıla yaraşır bir ihracatla kapatmak için var gücümüzle çalışıyoruz" dedi. Gültepe, Avrupa ve ABD ekonomilerindeki daralmaya rağmen ocak ayında elde edilen performansın tüm ihracat ailesi için büyük bir motivasyon kaynağı olduğunu da ifade etti. Otomotiv 2,7 mil-

yar dolarla ocak ayında en çok ihracat yapan sektör oldu. Kimya 2,3 milyar dolarla ikinci, hazır giyim ve konfeksiyon ise 1,6 milyar dolarla üçüncü sırada yer aldı. Kilogram birim ihracat değeri ise geçen yılın aynı ayına göre yüzde 24,2 artışla 1,56 dolara yükseldi. **s16**

Kurukahveci Mehmet Efendi'den yerel kahve tarımına destek

Türk kahvesiyle özdeşleşen Kurukahveci Mehmet Efendi, 151 yılı geride bıraktı. Kurukahveci Mehmet Efendi Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Kurukahveci, sadece Türkiye'de değil dünyada da yaşayan en eski kahve markalarından biri olduklarını vurgulayarak, "Kendimizi yaşlı değil, köklü ve dinamik bir marka olarak tanımlıyoruz" dedi.

Dudullu'da sadece Türkiye'nin değil dünyanın sayılı kahve tesislerinden birinde faaliyet gösteren Kurukahveci Mehmet Efendi Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Kurukahveci, "Bun-

dan sonraki dönemde ağırlıklı olarak yurt içi ve yurt dışı pazarlarımızı genişletmeye devam edeceğiz. Ayrıca yerel kahve tarımının gelişmesine önayak olmaya devam edeceğiz" diye konuştu. **s12**

Avrupa "50" dedi!

Avrupa Merkez Bankası (ECB), üç temel politika faizini 50 baz puan artırarak, 2008'den bu yana en yüksek seviyesine çıkardı. ECB açıklamasında, refinansman faizinin yüzde 3'e, mevduat faizinin yüzde 2,5'e ve marjinal fonlama faizinin de yüzde 3,25'e yükseltildiği kaydedildi. ECB'nin ekonomide resesyon beklentisine karşın faiz oranlarını 2008'den bu yana en yüksek seviyeye çıkarması dikkati çekti. Banka, üç temel politika faizini aralıkta da 50 baz puan artırmıştı. **s15**

DOÇ DR. SELÇUK ÖZGENÇ

Yapılandırma yasalarına başvuruda yargısal yaklaşım-II **s03**

DR. HAKAN ÇINAR

Kırk yıl önce kırk yıl sonra **s05**

E. ONUR DUYGU

Ocak ayı fon performansları **s09**

FUNDA BAŞARAN YAVAŞLAR

2022 yılı kurum kazançlarına ilişkin Kurumlar Vergisi de af kapsamında mı? **s13**

R. KUTAY KARACA

İran **s15**

DİLEK LEBLEBİCİ TEKER

Pahalılık **s16**

ISSN 1301-9090

9 771301 909002

sürdürülebilirlik

FAYDALI
BÖCEK VERİMİ
ARTIRIYOR

SULAK ALANLARIN
YÜZDE 35'İ SON 50 YILDA
YOK OLDU **s20**

Merkez Bankası'nın döviz rezervleri 127,1 milyar dolar

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Haftalık Para ve Banka İstatistikleri yayımlandı. Buna göre, 27 Ocak itibarıyla Merkez Bankası brüt döviz rezervleri, 2 milyar 948 milyon dolar azalışla 76 milyar 206 milyon dolara indi. Söz konusu dönemde altın rezervleri 1 milyar 344 milyon dolar artarak 49 milyar 589 milyon dolardan 50 milyar 933 milyon dolara yükseldi. Böylece Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 27 Ocak haftasında bir önceki haftaya kıyasla 1 milyar 604 milyon dolar azalışla 128 milyar 743 milyon dolardan 127 milyar 139 milyon dolara geriledi.

Bankalardaki TL mevduatı 1 haftada yüzde 2 yükseldi

Bankalardaki TL mevduatı artmaya devam ediyor. Merkez Bankası (TCMB) tarafından haftalık para ve banka istatistikleri yayımlandı. Buna göre, bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalar arası dahil) 27 Ocak ile biten haftada 68 milyar 293 milyon lira artarak 9 trilyon 466 milyar liraya yükseldi. Aynı dönemde bankalardaki TL cinsi mevduat yüzde 2,04 artışla 4 trilyon 959 milyar lira, yabancı para (YP) cinsinden mevduat ise yüzde 0,8 azalışla 4 trilyon 124 milyar lira oldu. Bankalarda bulunan toplam YP mevduatı, geçen hafta 230 milyar 719 milyon dolar düzeyinde gerçekleşirken, bu tutarın 196,1 milyar doları yurt içinde yerleşik kişilerin hesaplarında toplandı.

Yeminli ve serbest muhasebecilerin sınavları martta

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği

(TÜRMOB), bu yılın birinci dönem yeminli mali müşavirlik (YMM) sınavlarının 4-13 Mart'ta Ankara'da, serbest muhasebeci mali müşavirlik (SMMM) sınavlarının da 18-19 Mart'ta Ankara, İstanbul ve İzmir'de yapılacağını bildirdi. TÜRMOB'un Resmi Gazete'de yayımlanan ilanına göre, YMM sınavlarına ilk kez katılacakların 1-15 Şubat, tekrar katılacakların 6-22 Şubat döneminde başvurmaları gerekiyor. İlk kez sınav başvurusunda bulunacak adaylarda 15 Şubat 2023 itibarıyla gerekli hizmet sürelerini fiilen tamamlamış olmaları şartı aranıyor.

Ambajı 3 litreden büyük alkollü içki satışına yasak

Alkol ve alkollü içki üretim tesisleri ile ticaretime ilişkin usul ve esaslarda düzenlemeye gidildi.

Buna göre, 5 santilitreden küçük ambalaj hacmine sahip alkollü içkiler ile bira hariç 300 santilitreden büyük ambalaj hacmine sahip alkollü içkiler ithal edilemeyecek, üretilemeyecek ve piyasaya arz edilemeyecek. Bira haricindeki alkollü içkiler, sadece cam malzemeden yapılmış ambalaj ile piyasaya arz edilecek. 5 santilitreden küçük ambalaj hacmine sahip alkollü içkiler ile bira hariç 300 santilitreden büyük ambalaj hacmine sahip alkollü içkiler, üretilemeyecek ve iç piyasaya arz edilemeyecek.

"Orta gelir tuzağından hedef odaklı politikayla kurtuluruz"

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Türkiye Ekonomi Modeli ile ekonomide gelişim ve dönüşümün yaşandığını belirterek, "Seçici, hedef odaklı politikalar uygulamaya devam ettiğimiz takdirde güçlü reel sektörle birlikte Türkiye'nin orta gelir tuzağından kurtulacağına inanıyoruz" dedi.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Ankara Şubesi 25. Olağan Genel Kurulu, Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Ankara Valisi Vasi Şahin ile iş insanlarının katılımıyla gerçekleştirildi. Genel Kurulda bir konuşma yapan Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Başkanı Mahmut Asmalı, MÜSİAD'ın yurt içi ve yurt dışında işbirliklerinin geliştirilmesine öncülük ederek Türkiye ekonomisine katkı verdiğini söyledi.

Ankara'nın başta katma değerli sanayi ürünleri olmak üzere, çok önemli sanayi ve üretim merkezi olduğunu belirten Asmalı, Ankara'nın 2022'de de en fazla ihracat yapan 5'inci il olduğunu kaydetti

"3. Arap Zirvesi Gaziantep'te"

Asmalı, Ankara'nın ekonomi, ticaret ve sanayisinin gelişmesi için çalışmaya devam edeceklerini ifade ederek, "2023'e hızlı bir tempoyla başladık. Bu sene içerisinde yapacağımız birçok faaliyet var. Geçen yıl Gaziantep'te yaptığımız 2. Türk-Arap İş Adamları Zirvesi'nin 3'üncüsünü Konya'mızda 5-7 Mayıs'ta yapacağız. Burada 40 ülkeden 2 bini aşkın iş adamını buluşturmayı hedefliyoruz. Bunun yanında Suudi Arabistan'a bir iş gezimiz olacak. Genç iş adamlarımızın uluslararası girişimcilik kongresi var. Sınır güvenliği fuarımız var" dedi.

Son haftalarda İslam dünyasını üzen gelişmelerin yaşandığına dikkati çe-

UGİK'23'e 1.500 genç iş insanı katılacak

Genç MÜSİAD, 2 yılda bir düzenlediği ve bu yıl 8'incisini yapacağı Uluslararası Genç İş Adamları Kongresi'ni (UGİK'23), "Başlangıcın Sonu" mottosuyla, 23 Şubat tarihinde İstanbul'da gerçekleştirecek. MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı, UGİK'23'ün Türkiye ekonomisine ciddi katkılar sunmasını temenni ettiklerini belirtti. UGİK'e bugüne kadar 70'den fazla ülkeden 5 bin 500 kişinin katıldığını kaydeden Asmalı, bu sene kongreye 1.500'den fazla genç iş insanının katılımını beklediklerini söyledi. Genç MÜSİAD Başkanı Yunus Furkan Akbal ise bugün Türkiye'de 57, dünyada ise

32 temsilcilik ile günden güne teşkilat yapılanmasını artıran küresel bir gençlik platformu haline geldiklerini söyledi. Akbal, Genç MÜSİAD'ın UGİK ile küresel iş dünyası ekosisteminin paydaşlarına yeniliklere entegrasyon sağlama, faaliyet gösterdikleri alanda liderlik iç görüşü geliştirmeye yönelik çalışmalar yürüttüğünü belirterek, "Bu yıl 8'incisini düzenleyeceğimiz UGİK'23'te 'Başlangıcın Sonu' mottosu ile gerçekleştireceğiz. Artık yeni bir başlangıcın kapısını aralıyoruz. UGİK'23'te dünyaya açılan o kapıdan geçmenin yollarını arıyoruz" ifadelerini kullandı.

ken Asmalı, İsveç, Hollanda ve Danimarka'da Kur'an-ı Kerim'e yönelik saldırıları kınadı.

Asmalı, Türkiye Ekonomi Modeli kapsamında devreye alınan politikalar

sayesinde ekonomide gelişim ve dönüşümlerin yaşandığını belirterek, "Bu maksatla yapılan özel sektör yatırımları ve ihracatın ekonomik büyümeye verdiği katkı da kayda değer bir artış

Yeni kimlik kartı tapuda sahteciliğin önüne geçiyor

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, EGA'nın sağladığı Bionay Kimlik Doğrulama Hizmet Sağlayıcı (KDHS) platform yazılımlarıyla Türkiye genelinde 973 tapu ve kadastro müdürlüğünde 2 bin biOnay cihazıyla hizmet veriyor.

Bu yıl 5 milyon kişi işlem yapacak

EGA tarafından üretilen Türkiye'nin ilk onaylı mobil kimlik doğrulama cihazı biOnay, tapu ve kadastro müdürlüklerinde çipli kimlik kartı kullanımı ile parmak izi doğrulamasını sağlıyor. Son iki ayda yeni kimlik kartıyla işlem yapanların sayı-

sı 700 bini bulurken, bu süreçte sahte kimlik ve dublör kullanımının önüne geçildi. E-kimlik ve e-imza alanında Ar-Ge çalışmaları yapan EGA, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüyle yaptığı işbirliği kapsamında 2 bin biOnay cihazıyla parmak izi ile kimlik doğrulama yapıyor. 2023 yılı içerisinde KDHS platformu ve biOnay cihazlarının tapu sistemlerine tam entegras-

yonu ve kimliklere yüklenecek e-imzalarla güvenilir ve hızlı elektronik işlemler gerçekleştirilmesi hedefleniyor. Geçtiğimiz iki ayda yeni kimlik kartıyla 700 bin kişi işlem yaptı, bu sayının yıl sonuna kadar 5 milyonu aşması bekleniyor.

EGA iştiraki olan biOnay'ın Kurucu Ortağı Ümit Yaşar Usta, yeni dönemle birlikte yaşanan pek çok mağduriyetin ve dolandırıcılık hadisesinin önüne geçilebildiğini söyledi. Usta, "Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüyle işbirliğimiz bir başlangıç. Devletin diğer kurumlarıyla da işbirliklerimiz olacak" dedi.

Zam şampiyonu yeşil soğan

İstanbul Ticaret Odası (İTO), ocak ayında bir önceki aya göre İstanbul'da perakende fiyatı en fazla artan ve azalan ürünleri, fiyatları ve değişim oranlarıyla birlikte açıkladı. Buna göre, İTO'nun İstanbul Ücretliler Geçinme

İndeksi'nde yer alan 242 ürünün 142'sinin perakende fiyatı artarken, 35 ürünün fiyatı düştü, 65 ürünün fiyatı ise değişmedi.

Ocak ayında gıda harcamaları yaş kuru sebze ve meyveler grubunda yer alan yeşil soğan yüzde

54,48 ile fiyatı en fazla artış gösteren ürün oldu.

Fiyatında artış yaşanan diğer ürünler arasında ulaştırma ve haberleşme harcamaları grubundan yüzde 39,84 ile şehir içi vapur ücreti, yüzde 39,37 ile taksit ücreti yer aldı.

"Kadınlar finansmana erişimde zorluk çekiyor"

İzmir Büyükşehir Belediyesi Ev sahipliğinde Batı Anadolu Sanayici ve İş İnsanları Dernekleri Federasyonu'nun (BASİFED) ortaklığı ve TÜRKONFED'in desteğinde, Tüpraş'ın tema sponsorluğu ile düzenlenen "İkinci Yüzyılın İktisat Kongresi" etkinlikleri kapsamında "Kadın ve İktisat Kongresi", gerçekleştirildi. Cumhuriyet'in 100 yılında Türkiye'nin her bölgesinden 100'ün üstünde kadın derneği başkanı ve temsilcisi İzmir'de Kadın ve İktisat Kongresi'nde buluştu.

Kongrede konuşan yazar İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, İkinci Yüzyıl İktisat Kongresi'nin geleceğin Türkiye'sini inşaa etmek için atılan en önemli adım olduğunu söyledi. Soyer, "Çiftçisinden ihracatçısına akademisyeninden patronuna olağanüstü çeşitlikte bir kadın toplumumuz var. Ne zamanki toplumlarda eşitlikçi ruh adalet kayboldu ve erkek egemen ruh dünyayı tek eline aldı işte o zaman uygarlıklar doğuramaz ve yeni eserler ortaya koyamaz hale geldi. Kültürümüz ve üretimimiz kısırlandı, Türkiye de bu yıkımdan payını çok ağır aldı. İşte bu nedenle bugün Türkiye'nin geleceğinin inşasına kadın erkek yan yana başlıyoruz" dedi.

Kadın göçü önlenmeli

BASİFED Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Kasalı da, Forum'un her sektörden her ölçekte ve her yöreden katılımlarla gerçekleştiğini söyleyerek, önümüzdeki iktisat kongresine çıktığı takdirde büyük katkı sağlayabilecek nitelikte önemli bir toplantı olduğuna dikkat çek-

ti. Kasalı BASİFED olarak 300 dernekten 1.500 kadın ile bir araştırma yaptıklarını dile getirerek, araştırma sonucunda kadının güçlenmesinin önündeki engellerin belirlendiğini, cinsiyet ayrımcılığının en büyük sorun olarak karşılımlarına çıktığını söyleyerek, kadınların dijital dönüşüm konusunda eğitim ve yeni teknolojilere ilgi gösterdiğini ancak finansmana erişim sorunu yaşadıklarını vurguladı.

EGİKAD Yönetim Kurulu Başkanı Şahika Aşkıner de belediyelerin küçük kadın girişimciliğini özendirici platformlar hazırlaması gerektiğini söyledi. Aşkıner, "Kadın işgücünün yoğun olduğu kırsal bölgelerde kadın göçünün önlenmesi, kadınlara bölgelerinin ürünlerini girişime dönüştürmeleri için maddi olarak destek verilmesi, eğitim sisteminin toplumsal cinsiyet eşitliğine göre planlanması noktasında devlet kurumlarımız da büyük görevler düşüyor" diye konuştu.

Bursa	2/5
Rize	0/9
Sinop	5/10
Edirne	2/8
Bilecik	-1/0
Çanakkale	4/9
Manisa	3/10
Kastamonu	-5/1
Nevşehir	-8/4
Yozgat	-7/1
Çorum	-7/2
Antakya	2/12

Bolu	-3/4
Tokat	-6/5
Sivas	-11/0
Kahramanmaraş	-3/7
Mardin	-2/5
Bingöl	-10/-3
Ağrı	-8/-3
Gümüşhane	-10/0
Giresun	2/9
Ordu	4/11
Isparta	-3/5
Gaziantep	-6/6

NAMAZ VAKİTLERİ

	İMSAK	GÜNEŞ	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
İstanbul	06:39	08:06	13:23	16:04	18:29	19:51
Ankara	06:23	07:49	13:07	15:51	18:16	19:36
İzmir	06:45	08:09	13:30	16:17	18:42	20:00
Bursa	06:38	08:04	13:22	16:05	18:31	19:51
Trabzon	05:56	07:24	12:40	15:21	17:46	19:08
Antalya	06:30	07:51	13:16	16:06	18:31	19:47
Gaziantep	06:03	07:25	12:49	15:39	18:03	19:20

Yapılandırma yasalarına başvuruda yargısal yaklaşım-II

Bu yazıda yapılan yasalarına başvuruda yargısal yaklaşım konusuna kaldığımız yerden devam ediyoruz. Konuya ilişkin ilk yazımıza www.dunya.com internet adresinden erişebilirsiniz.

Selçuk
ÖZGENÇ
selcukozgenc@
dunya.com

Yapılandırma yasasından yararlanma borcu kabul anlamına gelir mi?

Tarhiyatın kurumlar vergisine ilişkin kısmı yapılandırılmış olmakla kayıt ve beyan dışı bırakıldığı saptanan kazancın örtülü biçimde dağıtıldığı kabulü gerekeceğinden, aksi yöndeki gerekçeyi hükme esas alan vergi mahkemesi kararının bir kat vergi ziyaı cezalı gelir (stopaj) vergisinin kaldırılmasına ilişkin hüküm fıkrasının bozulması gerekmektedir. (Danıştay 3. Daire, E.2019/5434, K.2020/4664, T:17.11.2020)

Matrah artırımının KV oranına etkisi

Kanunla düzenlenen bir husus davacı aleyhine çıkarılan tebliğlerle genişletilemeyeceğinden, artırılan kurumlar vergisi matrahına kanunda öngörülen yüzde 15 vergi oranı yerine Tebliğ hükmü esas alınarak damga vergisinin süresinde ödenmemesi neden gösterilip yüzde 20 vergi oranı uygulanmak suretiyle fazladan ta-

hakkuk ettirilen kurumlar vergisinde hukuka uyarlık görülmemiştir. (Ankara BİM, 1. VDD, E. 2017/886 K. 2017/2263 T. 21.12.2017)

Kanunun yayım tarihinden sonra düzenlenen görüş ve öneri raporunu dayanak alan tarhiyatlar

Matrah artırımında bulunan ancak sonrasında sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme yönünden yapılan cezalı tarhiyata muhatap kalan mükellef için kanunun yayın tarihinde bu yönde bir tespit bulunmadığı, somut tespit ve delil bulunmaması nedeniyle yapılan tarhiyatın hukuka aykırı olduğu kabul edilmiştir. (Danıştay, 3. Daire, E.2019/1216, K.2022/2195, T.09.05.2022)

Matrah artırımında bulunmasına rağmen ödeme yapmayan mükelleflerin durumu

6111 sayılı Kanun uyarınca matrah ve vergi artırım sonucunu ödenmesi gereken taksitlerin süresi içinde

ödenmemesinin matrah artırım hükümlerinin ihlali anlamına gelmeyeceği açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle, vergi artırım sonucunu ödemesi gereken taksitleri süresi içinde ödenmemiş olması nedeniyle matrah artırım hükümlerini ihlal ettiğinden de söz edilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır. (Danıştay 3. Daire, E.2022/188, K. 2022/2640, 01.06.2022)

Gelir unsurlarının bir kısmı açısından matrah artırımında bulunmak

İhtirazi kayıtlı yapılan matrah artırım bildirimine üzerine tahakkuk ettirilen vergilerin gayrimenkul sermaye iradı ve menkul sermaye iradına ilişkin kısmının kaldırılması istemiyle açılan davayı kabul eden vergi mahkemesi kararı ve istinaf başvurusunu reddeden karar hukuka uygun bulunmuştur. (Danıştay 9.Daire, E.2018/3128, K.2021/4299, T. 29.09.2021)

Ortaklardan alacaklar hesabının düzeltilmesi

Şirketin gerçekleştirdiği kâr ve zarar mahsubunun gerçek bir ticari faaliyet sonrası yapılan mahsup işlemi olmadığı, kanun gereği kayıtların düzeltilmesi sonucu ortaya çıkan zararın, işletmenin ticari faaliyetinin devamı kapsamında muhasebeleştirilmesinden ibaret olduğu, dolayısıyla ortada bir kâr dağıtımının bulunma-

dığı gerekçesiyle hukuka aykırı bulunarak iptal edilmiş, istinaf başvurusu ise reddedilmiştir. (Ankara BİM 1. VDD, E.2017/13, K.2017/2225, T: 20.12.2017)

Hatalı matrah artırım oranı beyanı

2017 kurumlar vergisi matrahının yüzde 15'ini beyan etme olanağı varken, yüzde 100 oranında matrah artırımında bulunulmasının ticari hayatın olağan akışına aykırı olduğu, bu haliyle de yapılan matrah artırım oranının sehven yazıldığı kabulü gerektiği ve redde ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. (Danıştay 4.Daire, E.2020/2183, K.2020/3476, T.06.10.2020)

KV matrah artırımının kâr dağıtım stopajına etkisi

6736 sayılı Kanun'un "Matrah ve vergi artırım"ı başlıklı 5/1. fıkrasında tanzim olunan "kurumlar vergisi matrah artırımında bulunan mükellefler hakkında artırımda bulunulan yıllar için kurumlar vergisi kapsamında inceleme yapılamayacağı" yönündeki hükme aykırı olarak yapılan vergi incelemesi uyarınca düzenlenen vergi tekniği raporu dayanak alınmak suretiyle tarh edilen kurum stopaj vergisinde hukuka uyarlık bulunmadığına karar verilmiştir. (Malatya Vergi Mahkemesi, E.2020/756, K.2021/135)

"İHA ve SİHA'lar için ülkeler sıraya girdi"

Türkiye'nin, savunma sanayi alanında önemli bir ivme yakaladığına dikkat çeken Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "Dünyada İHA'larda bir numaralı ülke konumuna geldik" dedi.

"7 Tematik Kış Kamp-ları" kapsamında Ankara Cebeci Site Kız Öğrenci Yurdu'nda düzenlenen Diplomat Akademi Kampı'nı ziyaret eden Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, öğrencilere güncel konular hakkında bilgilendirmelerde bulundu. Varank, Türkiye'nin üretim altyapısı olarak gelişiminin en önemli ülkelerinden olduğuna dikkati çekti.

Türkiye'nin 254 milyar dolar ihracat yapabilen bir ülke olduğunun altını çizen Varank, "İhracatımızın yüzde 95'ini de sanayi ürünleri oluşturuyor. Türkiye'nin bu üretim altyapısı, hem bölgesinde hem dünyada Türkiye'yi farklı bir konuma taşıdı. Şu anda bütün global markalar Türkiye'ye gelip yatırım yapmak istiyor" dedi.

Türkiye'nin, savunma

sanayi alanında önemli bir ivme yakaladığına dikkati çeken Varank, "İHA ve SİHA'larımızı satın alabilmek için ülkeler sıraya girmiş durumda. Biz doğru zamanda İHA teknolojisi-ne yatırım yaptığımız için dünyada İHA'larda bir numaralı ülke konumuna geldik" dedi. Milli Teknoloji Hamlesi vizyonuyla Türkiye'yi büyük bir değişim ve dönüşümle bölgesinde önemli bir güç haline getirmek istediklerini kaydeden Varank, "Türkiye'nin Otomobili'nin elektrikli bir araç olacağını ilan ettiğimizde bize gülenler oldu. Bugün geldiğimiz noktada bütün dünya elektrikli otomobillerde 'Eyyvah geç kaldık' diyor. Biz her alanda doğru zamanda doğru teknolojiye yatırım yapmak için gayret ediyoruz" diye konuştu.

Hürjet'te motor çalıştı

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, Jet Eğitim ve Hafif Taarruz Uçağı Hürjet'teki son gelişmeye ilişkin bilgi verdi. Demir paylaşımında, "Türk savunma sanayisi olarak Cumhuriyetimizin 100. yılında çalışmalarımız tüm hızıyla devam ediyor. Hürjet motorunu çalıştırdı. Artık sıra uçuşta" ifadelerini kullandı.

EKONOMİ POLİTİKA

DÜNYA

Dünya Gazetesi

Demirkent ilkeleriyle

yola devam ediyor!

Hemen

ABONE OLUN

1. SEÇENEK

BASKI + eDÜNYA ABONELİĞİ

☐ 3 Aylık	750 TL
☐ 6 Aylık	1450 TL
☐ 12 Aylık	2800 TL
☐ 24 Aylık	5400 TL

2. SEÇENEK

eDÜNYA ABONELİĞİ

☐ 3 Aylık	550 TL
☐ 6 Aylık	950 TL
☐ 12 Aylık	1800 TL
☐ 24 Aylık	3400 TL

3. SEÇENEK

KURUMSAL eDÜNYA ABONELİĞİ

ADET	12 Ay eDünya	Özel İndirimli 12 Ay eDünya	İndirim Oranı
☐ 1	1.800 TL	1.800 TL	-
☐ 25	45.000 TL	40.500 TL	%10
☐ 50	90.000 TL	78.750 TL	%12,5
☐ 100	180.000 TL	153.000 TL	%15
☐ 250	450.000 TL	360.000 TL	%20
☐ 500	900.000 TL	675.000 TL	%25
☐ 1000	1.800.000 TL	1.260.000 TL	%30

Tolga DEMİRBAŞ

0535 511 55 95
tolga.demirbas@dunyaeko.com

Hülya TÜRKMEN

0533 355 43 01
hulya.turkmen@dunyaeko.com

Canan MERAL

0542 640 24 24
canan.meral@dunyaeko.com

Özge GÜLER

0530 662 00 03
ozge.guler@dunyaeko.com

Instagram: @dunyagazetesi

Twitter: @dunyagazetesi

Facebook: Dünya Gazetesi

LinkedIn: Dünya Gazetesi

www.dunya.com

Enerjide yatırım atağı

Enerji sektörü için alınan teşvik belgesi sayısı 2022’de 2 bin 899 adetle önceki yılın yaklaşık 4 katına, yatırım tutarı da 79,7 milyar lira ile üç katına ulaştı.

MAKRO BAKIŞ

Naki BAKIR

naki.bakir@dunya.com

2022 yılında diğer sektör- lere yönelik yatırım iştahı azalırken, Türkiye ve dünya ekonomisinde stratejik önemi ve karlılığı artan enerji sektörüne yönelik yatırımlarda rekor artış- laryaşandı.

Geçen yıl çeşitli sektörlerden yatırımcı kuruluşlar, ülke genelinde önümüzdeki ay ve yıllarda gerçekleştirecekleri toplam tutarı 578 milyar 580,7 milyon lira olan 13 bin 653 yatırım için devletten teşvik belgesi aldı. Gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, vergi indirimi, faiz ve sigorta prim destekleri gibi teşviklerden yararlan- dırılacak bu yatırımlarla 357 bin 75 kişilik istihdam taahhüt edildi. Önceki yıla göre alınan toplam teşvik belgesi sayısındaki artış yüzde 8,1’de kalırken, belgeler kapsamındaki yatırım tutarı cari olarak yüzde 43,2 arttı. Yatırım tutarındaki artış yüzde 64,27’lik enflasyonla (TÜFE) indirgen- diğinde, toplam yatırım tutarının önceki yıla göre “reel” olarak yüz- de 12,8 azaldığı belirlendi. Teşviğe bağlanan toplam yatırımlar kap- samında öngörülen istihdam sa- yısı da 357 bin 75 kişi ile önceki yılki sayının yüzde 4 altında kaldı.

2021’de 1 milyon 86 bin lira olan bir kişilik istihdama düşen ortalama yatırım tutarı, 2022’de 1 mil- yon 620 bin liraya yükseldi.

Enerjide rekor yatırım artışı

Geçen yıl teşvikli yatırımlar cephesinde en büyük hareketli- lik enerji sektöründe yaşandı. Bu sektör için alınan teşvik belgesi sayısı 2022 yılında yüzde 296,6 artışla 2 bin 899 adede, kapsanan yatırım tutarı yüzde 197,8 artış- la 79 milyar 680,8 milyon liraya ulaştı. Enerji yatırımlarında ge- çen yıl reel bazda ise yüzde 81,3 gi- bi yüksek oranda bir artış yaşan- dığı belirlendi. Teknoloji-yoğun özelliği dolayısıyla az istihdam yaratan enerji yatırımlarında ge- çen yılki teşvik belgelerinde ön- görülen sayı 5 bin 13 kişi ile önceki yılın yüzde 35,3 üstüne çıktı.

2021’in tümünde, toplam tutarı 26 milyar 757 milyon lira olan 731 enerji yatırımı için teşvik belge- si düzenlenmiş, bu yatırımlarla 3 bin 704 kişilik istihdam yaratıl- ması öngörülmüştü. Toplam yatı- rım tutarında enerji sektörünün 2021 yılında yüzde 6,6 olan payı, geçen yıl yüzde 13,8’e yükseldi.

2022 yılının tümünde teşvik belgesine bağlanan enerji sektö- rü yatırımlarında coğrafi bölge- lere göre en büyük payı 19 milyar 160,1 milyon lira ile İç Anadolu bölgesi aldı. Geçen yıl Ege bölge- sinde gerçekleştirilecek 12 mil- yar 377,4 milyon, Marmara’da 12 milyar 69,5 milyon, Akdeniz’de 11 milyar 858,2 milyon, Doğu Ana- dolu’da 5 milyar 622,6 milyon, Gü- neydoğu’da 5 milyar 27,5 milyon, Karadeniz’de gerçekleştirilecek 4 milyar 1,7 milyon liralık enerji ya- tırımı için teşvik belgesi düzen- lendi. Teşvik belgeleri kapsamın- da birden çok bölgeye yaygın yatı- rımların hacmi de 9 milyar 563,8 milyon lira oldu.

Önceki yıla göre en fazla artış yüzde 591’le Akdeniz’e yönelik enerji yatırımlarında yaşandı. Bu- nu yüzde 423 artışla İç Anadolu, yüzde 379 artışla Ege, yüzde 218’le Güneydoğu izledi. Teşvik kapsa- mına alınan enerji yatırımların- daki artış Karadeniz’de yüzde 45,7, Doğu Anadolu’da yüzde 29,8, Mar- mara’da yüzde 29,1’de kaldı.

Hizmetlerde rölanti

Enerji dışındaki sektörlerde yatırım iştahında geçen yıl düşüş gözlenirken, bunlar içinde göre- ce daha iyi yatırım performansı- nı hizmetler gösterdi. Hizmetler sektörü yatırımları için alınan teşvik belgesi sayısı yüzde 1,9’luk bir artışla 1.398, kapsamındaki yatırım tutarı da yüzde 64,7 ar- tışla 115 milyar 396,4 milyon lira olarak gerçekleşti. Ancak enflas- yondan arındırıldığında hizmet- ler yatırımlarında reel bazda ise sadece yüzde 0,2 oranında bir ar- tış olduğu belirlendi. Emek-yoğun nitelik arz eden bu sektöre yöne- lik yatırımlarda öngörülen toplam istihdam da yüzde 42,4 artışla 60 bin 694 kişi oldu. Teşvik belgesine bağlanan toplam yatırımlar için- de hizmetler sektörünün önceki yıl yüzde 17,3 olan payı, 2022’de yüzde 19,9 düzeyine yükseldi.

İmalatta yavaşlama

Çok sayıda alt sektörü bulunan ve en fazla firmanın faaliyet gös- terdiği sektör olan imalat sana- yii, 8 bin 655 adetle geçen yıl da en çok belgenin alındığı, 346 milyar 501,1 milyon lira ile en fazla yatı- rımın gerçekleştirileceği ve 276 bin 679 kişi ile de en fazla istih- damın yaratılacağı sektör olmaya

Teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırım tutarında artış hizmetlerde yüzde 64,7, madencilikte yüzde 37,9, tarımda yüzde 33,6, imalat sanayiinde yüzde 23,7 ile düşük kalırken, enerji yatırımlarında yüzde 197,8’e ulaştı.

Toplamda ise teşvik belgesi sayısı sadece yüzde 8,1 arttı; yatırım tutarı 578,6 milyar lira ile tarihi en yüksek yıllık düzeyi görmekte birlikte 43,2 ile enflasyonun altında kaldı. Yaratılacak istihdam ise önceki yıldan yüzde 4 daha az çıktı.

devam etti.

Ancak bu sektör için düzenle- nen belge sayısı öneki yıla göre yüzde 7,8 azaldı. Yıllık cari artışı yüzde 23,7 olan imalat yatırımla- rının tutarında ise reel bazda yüz- de 24,7 oranında bir düşüş yaşan- dı. İmalat yatırımlarıyla yaratıla- cak istihdam da 2021’deki sayının yüzde 9,5 altında gerçekleşti. Top- lam yatırım tutarında imalat sa- nayiinin 2021 yılında yüzde 69,3 düzeyinde bulunan payı, geçen yıl yüzde 59,9’a geriledi.

Tarım yatırımı sayısında sert düşüş

2022 yılında tarım sektörü için sadece 397, madencilik sektörü için de 304 yatırım teşvik belge- si alındı. Madencilikte 27 milyar 60,7 milyon, tarımda ise 10 milyar 41,8 milyon liralık yatırım teşvi- ğe bağlandı. Madencilik yatırımlarında 9 bin 111, tarım yatırımlarında 5 bin 578 kişilik istihdam öngörüldü

Önceki yıla göre tarım sektö- rü için alınan teşvik belgesi sayı- sı yüzde 52 ile ana sektörler içinde en sert düşüşü kaydetti. Maden- cilik yatırımları için alınan belge sayısı da yüzde 4,1 azaldı. Maden- cilik yatırımları cari olarak yüz- de 37,9 arttı, reel olarak ise yüz- de 16,1 geriledi. Cari olarak yüz- de 33,6 artan tarım yatırımlarında

TEŞVİK BELGESİNE BAĞLANAN YATIRIMLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI

	2021			2022			Değişim %		
	Belge (Adet)	Yatırım (Milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge (Adet)	Yatırım (Milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge (Adet)	Yatırım (Milyon TL)	İstihdam (Kişi)
Hizmetler	731	26.757,1	3.704	2.899	79.680,8	5.013	296,6	197,8	35,3
İmalat	1.372	70.021,5	42.636	1.398	115.296,4	60.694	1,9	64,7	42,4
Madencilik	9.388	280.057,8	305.692	8.655	346.501,1	276.679	-7,8	23,7	-9,5
Tarım	317	19.627,4	11.656	304	27.060,7	9.111	-4,1	37,9	-21,8
TOPLAM	827	7.517,8	8.271	397	10.041,8	5.578	-52,0	33,6	-32,6
	12.635	403.981,6	371.959	13.653	578.580,7	357.075	8,1	43,2	-4,0

ise yüzde 18,7 reel düşüş gerçek- leşti. Emek yoğun sektörler olma- sına karşın tarım yatırımlarında öngörülen istihdam sayısı yüzde 32,6, madencilik yatırımlarındaki yüzde 21,8 azaldı.

Enerjide Aralık imvesi

Teşviğe bağlanan enerji yatı- rımlarındaki imve Aralık ayında daha da belirginleşti. Geçen yılın tümünde enerji yatırımları için düzenlenen 2 bin 899 teşvik bel- gesinin 544’le beşte biri Aralık ayında düzenlendi. Yılın tümün- deki 79 milyar 688,8 milyon liralık enerji yatırımının da 26 milyar 741 milyar lira ile üçte birini yılın son ayında belgeye bağlanan tu- tar oluşturdu. Önceki yılın Aralık ile karşılaştırıldığında sektör için düzenlenen teşvik belgesi sayısı- nın yüzde 555,4, yatırım tutarının yüzde 2.384,8, yaratılacak istih- damın da yüzde 527,6 arttığı dik- katı çekti. Aralık ayında tüm sek- törlerde alınan teşvik belgeleri- nin dörtte birden fazlası, toplam yatırım tutarının da yaklaşık üçte birinin enerji sektörüne yönelik olması dikkati çekti. Yatırımlar- dan alınan payda enerji sektörü, aylık bazda imalat ve hizmetleri yakaladı.

Yılın son ayında teşvik belge- si- ne bağlanan toplam yatırım tuta- rının üçte birine ulaşan enerji ya- tırımları içinde en yüksek bütçeli olanı, Başkent Doğalgaz Dağıtım GYO A.Ş.’nin Ankara’da gerçek-

ARALIK AYINDA TEŞVİK BELGESİNE BAĞLANAN EN BÜYÜK 10 ENERJİ YATIRIMI

FİRMA	YERİ	TÜRÜ	Milyon TL
Başkent Doğalgaz Dağıtım Gyo A.Ş.	Ankara	Tevsi	6.183,2
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	Muhtelif	Tevsi	4.480,5
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	Muhtelif	Komple yeni	2.600,4
Airres Elektrik Üretim Sanayi ve Tic. A.Ş.	Kırklareli	Tevsi	1.508,8
Open Mountain Turkey Jeotermal Enerji Üretim Ltd. Şti.	Manisa	Komple yeni	690,4
HEZ Enerji İnşaat Sanayi ve Tic. A.Ş.	Aydın	Komple yeni	628,8
Kazanım Enerji Yatırım Üretim ve Tic. A.Ş.	Aydın	Komple yeni	613,9
Galata Wind Enerji A.Ş.	Bursa	Komple yeni	562,8
Omnia Nişasta Sanayi ve Tic. A.Ş.	Adana	Komple yeni	330,0
Petlas Lastik Sanayi ve Tic. A.Ş.	Kırşehir	Komple yeni	324,3

leştireceği 6 mil- yar 183,2 milyon liralık tevsi yatırı- mı oluşturdu.

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.’nin çeşitli illerde ger- çekleştireceği 4 milyar 480,5 mil- yon liralık tevsi, Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.’nin birden çok ili kap- sayan 2 milyar 600,4 milyon liralık komple yeni, Airres Elektrik’in Kırklareli’de yapacağı 1 milyar 508,8 milyon li- ralık tevsi, Open Mountain Tur- key Jeotermal Enerji Üretim Li- mited Şirketi’nin Manisa’da ger- çekleştireceği 690,4 milyon liralık komple yeni yatırımları da son ay- da teşvik belgesine bağlandı.

HEZ Enerji İnşaat Sanayi ve Ti-

TEŞVİĞE BAĞLANAN ENERJİ YATIRIMI (MİLYON TL)

	2021	2022	Değ., (%)
İç Anadolu	3.662,3	19.160,1	423,2
Ege	2.583,1	12.377,4	379,2
Marmara	9.347,2	12.069,5	29,1
Akdeniz	1.716,2	11.858,2	591,0
Doğu Anadolu	4.332,1	5.622,6	29,8
Güneydoğu Anadolu	1.579,7	5.027,5	218,3
Karadeniz	2.747,2	4.001,7	45,7
Çok bölgesel	789,5	9.563,8	1.111,5
TÜRKİYE	26.757,1	79.680,8	2.827,6

caret A.Ş.’nin Aydın’da 628,8 mil- yon, Kazanım Enerji Yatırım Üre- tim A.Ş.’nin yine Aydın’da 613,9 milyon liralık, Galata Wind Ener- ji A.Ş.’nin Bursa’da 562,8 milyon, Omnia Nişasta Sanayi A.Ş.’nin Adana’da 330 milyon ve Petlas Lastik Sanayi A.Ş.’nin Kırşehir’de 324,3 milyon liralık komple yeni yatırımları da büyük bütçeli on yatırım arasında yer aldı.

SHURA: Elektrik sistemine yıllık 15 milyar dolar yatırım gerekiyor

Türkiye’nin net sıfır hedefi- ne ulaşabilmesi için elektrik sisteminin 2020-2055 dönemin- de yatırım hacminin yıllık ortalama 15 milyar dolar olduğu he- saplandı.

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezinin “2053 Net Sıfır: Tür- kiye Elektrik Sektörü İçin Yol Haritası” raporu açıklandı. Ra- pora göre, 2022 sonu itibarıyla elektrik kurulu gücünün yakla- şık yüzde 54’ü yenilenebilir ener- ji kaynaklarından oluşurken top- lam elektrik üretiminde yenile-

nebilir enerjinin payı yüzde 40 düzeyinde bulunuyor.

Raporda yer alan “Net Sıfır 2053” senaryosuna göre, Tür- kiye’nin enerji talebi 2030’a ka- dar ekonomik faaliyetlere bağlı olarak artacak. Sonraki dönem- de ise elektrifikasyonun ve ener- ji verimliliğinin etkisiyle ener- ji talebi azalmaya başlayacak ve 2053’te yaklaşık 1200 teravatsa- at ile 2020 yılı seviyelerine yakın gerçekleşecek.

Türkiye’nin toplam karbon emisyonlarının 2025’te 417 mil-

yon ton değeriyle zirveye ula- şacağı öngörülen rapora göre, 2035’te kömür santrallerinden elektrik üretiminin sistemde kal- maması toplam karbon emisyon- larını 2025 yılı emisyon seviyele- rine oranla yüzde 37,2 oranında düşürecektir.

Güneş ve rüzgar enerjisi yatırımlarında yeni fırsatlar

Toplam elektrik talebinin 2053’te 982 teravatsaat seviye- sinde olacağı öngörülen rapo- ra göre, son kullanıcı sektörlerin

net elektrik talebinin 2020 yılı seviyesinin yaklaşık 2,4 katı ola- cağı belirtiliyor.

Raporda, 2020-2055 yıllarını kapsayan projeksiyon dönemin- de net sıfır emisyon seviyesine ulaşmak için elektrik sisteminin yıllık ortalama yatırım hacminin 15 milyar dolar civarında olacağı tahmin ediliyor. Toplam yatırımların yaklaşık yüzde 62’lik kısmı- nı yeni elektrik üretim santralleri ve depolama sistemleri yatırımları oluştururken, geriye kalan kısım ise şebeke altyapısının geli-

tilmesi için harcanacak.

Raporda, karasal rüzgar kurulu gücünün 2035’e kadar 38 gigava- ta ulaşacağı ve daha sonra bu ka- pasiteye her beş yılda bir yakla- şık 20 gigavat ilave kurulu gücün eklenmesiyle 2055’te toplam 120 gigavat kurulu kapasiteye ulaş-acağı tahmin ediliyor. Güneş ener- jisi kurulu gücünün 2035’te 57 gi- gavata, 2055’te ise 220 gigavata ulaşması bekleniyor.

Net sıfır hedefine yönelik ey- lemelerin gecikmesi durumun- da neler olabileceğini “duyarlılık

analizi” ile ortaya koyan rapora göre, enerji dönüşümü ve iklim eylemlerinin gecikmesi halinde elektrik sektöründeki kümüla- tif emisyonların yüzde 46, 2031-2055 döneminde ise kümülatif enerji ithalat maliyetlerinin yak- laşık yüzde 20 daha fazla olacağı tahmin ediliyor. 2040-2050 dö- neminde başta güneş ve rüzgar olmak üzere 200 gigavatın üze- rinde yeni kapasite kurulumu- nun tamamlanabilmesinin, ne- redeyse imkansız hale geleceği belirtiliyor.

Kırk yıl önce, kırk yıl sonra

Sıradışı

Dr. Hakan ÇINAR

hakan.cinar@dunya.com

Yıl 1982, ekmeğin gramajı 435, fiyatı 12,60 TL
Yıl 1992, ekmeğin gramajı 400, fiyatı 2 bin 500 TL
Yıl 2002, ekmeğin gramajı 200, fiyatı 250 bin TL
Yıl 2012, ekmeğin gramajı 300, fiyatı 85,5 kuruş (1 Ocak 2015'de TL'den altı sıfır atıldı.)
Yıl 2022, ekmeğin gramajı 210, fiyatı 5 TL (altı sıfır devam etse idi 5. milyon TL olacaktı.)

1982'de en yüksek dereceli memur maaşı 60 bin TL iken, 40 yıl sonra yani 2022 yılının sonunda bu rakam 15 bin 848 TL idi. Dikkat ederseniz buraya kadar hiç döviz kuruna değinmedim ve sadece Türk lirası üzerinden karşılaştırmalar yaptım. Dövizdeki değişimin ve Türk lirasının değerlenmesinin veya değer kaybının sonuçları, başta ihracat ve ithalat rakamlarımıza tesir ediyor. Yine pek çok maliyetimiz dövize bağlı olduğundan yurt içi fiyatları ve beraberinde elbette dış ticaret ve cari açık dengesini doğrudan etkiliyor.

Altı sıfırın tarihsel hikayesini ulusal bir televizyon kanalının ana haber bülteninde konut fiyatı ve memur maaşı ile karşılaştırarak anlatınca, son bir haftadır ne telefonum sustu, ne maillerim durdu. 1982'de konut fiyatlarına dair verdiğim örnekte İstanbul Fatih'teki evimizi 2,3 milyon TL'ye

sattığımızdan ve bugün aynı evin, 40 yaş eskimesine rağmen neredeyse aynı fiyat olduğundan söz etmiş, bir devlet memuru maaşının ise o güne kıyaslandığında verdiğim rakamdan da anlaşılacağı üzere 40 yıl öncenin, yüzde 25'i seviyesine gerilediğini dile getirmiştim.

Türk lirasından altı sıfırın atılması...

Altı sıfırın Türk lirasından atılma gerekçesini kısa bir özetleyip, günümüze ve 2023 beklentilerime geçeyim istiyorum. Türk lirasından altı sıfır atılması ile birlikte çeşitli para birimleri karşısındaki nominal değeri kendiliğinden değişime uğramış oldu. Örneğin 1 ABD doları döviz satış kuru o tarihte 1 milyon 348 bin 625 iken 1 milyon 348 bin 625 TL olarak belirlendi. Elbette zaman içinde olumlu yansımaları ve TL'ye güvenin artmasına sebep oldu. Ancak para politikaları, sürdürülebilir olarak doğru yönetilip istikrar sağlandığında iyi sonuç-

lar doğururken, yanlış politikalar izlendiğinde ise enflasyona ve satın alma gücünün düşmesine sebebiyet verebiliyor.

Bugün en basit karşılaştırmayı ekmeğin fiyatı üzerinden yaptığımızda, 1982 yılında yüksek dereceli memur maaşı bir ayda 4 bin 762 adet ekmeğe ulaşabilirken, 2022 yılındaki maaşın satın alabildiği ekmeğin sayısı (üstelik gramaj yarı yarıya düşmüş olmasına rağmen), ancak 3 bin 170 ekmeği almaya yetiyor. Uzun yıllar dövizin olması gereken altında bir değerde kalması ile özellikle ithal ürünlerin ülkemizdeki fiyatlarının bir hayli düşük seyretmesi ve borçlanma ile de olsa satın alma gücünün yüksek görüntü vermesi; bugün ise baskılanan kura rağmen satın alma gücündeki düşüşe ve sistemin tıkanmasına sebebiyet veriyor. Elbette, dünyada da son birkaç yıl içinde benzer problemlerin yaşandığını ve enflasyonun neredeyse tüm ülkelerde önemli bir sorun haline dönüştüğünü de söylemem gerekiyor.

Yapılan düzenlemeler vatandaşları rahatlatmalı

2023'ün başından itibaren, orta düzey gelire sahip kişilerin, enflasyon karşısında ezilmemesi için yapılan düzenlemeler belli ölçülerde vatandaşları rahatlatırken, fiyat artışları bir

nebze de olsa durmaya ve yeniden bir hareketliliğin başlamasına neden oldu. Ancak bu yıl seçimin ve sonrasının yaratacağı etkileri göremediğimiz gibi, piyasanın gözlerinde parıltı da göremediğimizi belirtmeliyim.

Ana müşterimiz, yani Avrupa Birliği'nde yavaş da olsa bir toparlanma, daha ucuz doğalgaza dair bu yıl olmasa da önümüzdeki yıl için umut ışığı olduğuna dair haberlerin gelmesi bizi de mutlu ediyor elbette. Öte yandan FED faiz arttırmayı daha düşük adımlarla da olsa sürdürerek, rezerv para birimi olan dolara dair güç gösterisi yaparken, normalleşmenin de hızla sürdüğüne olan inancını göstermiş oldu.

Kanada istatistik verileri iyi yorumluyor

2023, seçime rağmen dünyadaki toparlanmalar ile birlikte, bizde de toparlanma yılı olabilir. Sıkı para politikalarına ve faize ilişkin doğru kararlara fazlasıyla ihtiyaç duyduğumuz kesin. Döviz kurunu da daha fazla baskılamak yerine, piyasanın kendi akışına bırakmanın faydalı sonuçlar doğuracağına inandığımı, üretimin de artmasına fayda sağlayacağına dair inancımı belirtmeliyim. Dünyada, rakamsal verilere en hakim ve istatistiklerini en iyi gören ve yorumlayan ülke tartışmasız Kanada'dır. Hep bu veriler yardımı ile gelecek stratejisi-

ni belirledikleri için de az hata yapan ve iyi sonuçlar elde eden bir ülkedir. O yüzden ki, hiçbir durumda önemli dalgalanmalar yaşamaz ve olumsuzluk kulağına gelmez. Dama çıkan kediden, bisiklet süren insan sayısına, elde edilen tarımın hacminden, börtü böceğin verilerine varıncaya kadar her rakamına hakimdir ve bu bilgileri sürekli bir şekilde kullanır ve faydalanırlar.

Ben de rakamlar ve istatistikler ile konuşayım; 40 yıl önce ile bugünü karşılaştırayım istedim. Gelin görün ki istatistikleri çok seven bir toplum olmamızdan olsa gerek, pek çok kişinin “Olmaz öyle şey, mutlaka bir hata vardır o rakamlarda” söylemleriyle karşılaştım. Oysa ki isteyenler tüm bu verdiğimiz rakamlara internetten ulaşabilirler. Boşuna dememişler doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar diye. Dokuzuncu köy deyince Rahmetli Bekir Coşkun'un 10'uncu köyü geldi aklıma, büyük usta rahmet istedi belli ki. Rakamlar ve istatistiklerle hareket etmek, bize ancak doğru rota için yardımcı olur. Hiçbir rakamsal veriden, istatistikten korkmamalı, gerekirse kral çıplaksa çıplak demeyi bilmeliyiz. Bizden sonraki nesilleri de verilerle konuşan, ölçen ve değerlendiren bir toplum olarak yetiştirmeliyiz. Ne de olsa rakamlar yalan söylemez.

TAŞI24 nakliyat dijital dönem başlatıyor

Nakliyeciler ile müşteriyi dijital bir platformda buluşturmayı amaçlayan TAŞI24, İstanbul'da hizmete girdi. Nakliyat sektöründe yeni bir dönem başlatmayı amaçlayan TAŞI24, farklı büyüklükteki araçlarıyla ev, ofis ve parça eşya taşımacılığında dijital bir dönüşüm hedefliyor. TAŞI24'ün kurucusu ve CEO'su Kamil Yusupov, “Sunduğumuz hizmet ile sayısız insanın hayatını kolaylaştırıyoruz. TAŞI24 ile Türkiye'de binlerce kişiye istihdam sağlamaktan da mutluluk duyuyoruz” dedi. Uygulama hakkında bilgi veren Yusupov, “Müşteriler TAŞI24 mobil uygulamasından veya tasi24.com'dan eşyalarının hacmine göre seçtikleri aracı ister anında ister belirli bir tarih için çağırabiliyor. Ayrıca sipariş oluşturulduğu andan itibaren tüm süreç canlı olarak takip edilebiliyor. 7 gün 24 saat sunulan nakliyat hizmetinde eşyalar, sigorta ile güvence altına alınabiliyor. TAŞI24'te sipariş sisteme girdikten son-

ra bölgedeki en yüksek puana sahip en yakın taşıyıcı otomatik olarak siparişe atılıyor. Müşteriler, taşıyıcılara yapılan yorumları görebildiği gibi taşıyıcılar da müşterilere yapılan yorumları inceleyebiliyor. Ayrıca taşıyıcılar, belirlenen kalite standartlarına uygun kişiler arasından seçiliyor” diye konuştu.

Hedef 100 bin araç

“TAŞI24'ün İstanbul'un ardından Türkiye'nin tüm büyük şehirlerinde hizmete başlayacağını anlatan Yusupov, “Yıl sonuna kadar gerçekleşmesi planlanan hedeflerden diğerleri de vinç, araç çekici, ekskavatör (kepçe) ve daha fazlasını hizmet kapsamına dahil etmek” dedi.

“TİM, sponsor olsun derimizi daha çok tanıtalım”

Luigi Deri Yönetim Kurulu Başkanı Musa Evim, dünyayı etkisi altına alan pandeminin, doğal ve sağlıklı ürünlere olan ilgiyi artırdığını söyledi. “Bu ilgi deri konfeksiyon ürünlerine de yansımış durumda” diyen Evim, ihracatta Türk deri sektörünün lokomotifinin Rusya ve eski Doğu Bloku ülkeleri olduğunu belirtti. Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan savaşın firmaları olumsuz etkilediğini, sektörün bu kaybı telafi etmek için Avrupa ve Amerika pazarına yöneldiğini söyleyen Evim, firma olarak bu pa-

zarlara ihracatı artırmak için çalışmalarını ifade etti. Evim, “Türkiye İhracatçıları Meclisi, İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği, İstanbul Ticaret Odası ve sektörel dernekler gibi kuruluşlar sponsor olsun. Ürünlerimizi tüm dünyaya tanıtalım” dedi.

Hazır betoncular, Ukrayna'nın yeniden inşasına hazır

Mart ayında düzenlenecek BETON 2023 fuar ve kongresinde görücüye çıkacak olan Türkiye hazır beton sektörü, fuara 12 bin ziyaretçi bekliyor. Sektör savaş sonrası Ukrayna'nın yeniden inşası için hazırlanıyor. Geçen yıl 4.5 milyar dolar ciro yakalayan sektör, bu yıl ciroda yüzde 10 artış bekliyor.

Başta Ukrayna olmak üzere, Suriye, Irak gibi savaştan yıkılan ülkelerin yeniden inşasında aktif rol almak için görüşmelere başlayan hazır beton sektörü, bu yıl yüzde 10 büyüme hedefliyor. 15-17 Mart 2023 tarihlerinde düzenlenecek BETON 2023'te görücüye çıkacak sektör, yerli ve yabancı 12 bin ziyaretçi bekliyor.

Beton sektörünün, Ukrayna başta olmak üzere, Ortadoğu, BDT Ülkeleri gibi yeni yapılanma sürecindeki ülkelerde ihracat hedefini büyüttüğünü söyleyen Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) Başkanı Yavuz Işık, “Geçmişte Avrupa'dan ürün almak için sıraya giren sektör, bugün teknoloji ihraç eder bir konuma yükseldi. Almanya gibi Avrupa'nın önemli ülkelerinin makineleri bizden gidiyor” dedi. İnşaat sektörüyle birlikte Türk hazır beton sektörünün Ukrayna gibi ülkelerin savaş sonrası yapılanmasına talip olduğunu söyleyen Işık, “Bu anlamda yurt dışında en fazla iş alan ülkeyiz. Uluslararası pazarlarda Çin ve Koreli firmalarla yarışıyoruz ama bizim lojistik, lojistik, teknoloji avantajımız var” diye konuştu.

“Kampanyalar olumlu yansıyor”

“İlk Evim İlk İşyerim”, “Yeni Evim Konut Finansman Programı” gibi uygulamalar ile konut sektörünün canlandırılmaya yönelik adımları olumlu değerlendiren Işık, şunları söyledi: “2023 yılı her sektörde olduğundan çok daha fazla inşaat ve konut sektörü açısından finansman odaklı olacak. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız farklı finansman modellerini hayata geçirdikçe inşaat sektörü tırmanışa geçecek. Hazır beton sektörünün 2022 yılını, 2021 yılındaki 105 milyon metreküpe yakın bir üretimle kapattığını tahmin ediyoruz. 2023 yılında ise reel bazda yüzde 10'luk bir büyümenin gerçekleştirilme-

Beton 2023, 3 bin yabancı ağırlayacak

THBB ile TG EXPO Fuarçılık organizatörlüğünde düzenlenecek “BETON 2023 Hazır Beton, Çimento, Agrega, İnşaat Teknolojileri ve Ekipmanları Fuarı ve Kongresi” hakkında bilgi veren TG EXPO Genel Müdürü Cem Şenel, “BETON 2023 sektörün tüm paydaşlarını aynı ortak platformda 11. kez buluşturacak. İnşaat ve onun temel kolu hazır beton ile ilgili sektörlerden 100'ün üzerinde katılımcısı olacak. Fuar, Avrupa, Asya, Afrika ve

Orta Doğu'dan 3 bini yabancı olmak üzere toplamda 12 binden fazla sektör profesyoneli ağırlayacak. Hazır beton ve çimento ekipmanlarının yanı sıra beton santralleri, iş makineleri, kamyon ve çekiciler, kalıp sistemleri, vinçler, çeşitli beton kimyasalları, otomasyon sistemleri, lastik ve akaryakıt ürünleri, sektörel makineler başta olmak üzere çok geniş bir ürün yelpazesi hazır beton ve agrega üreticilerine ve inşaat yapımcılarına sunulacak” dedi.

si, inşaat sektörünün potansiyeli ile karşılaştırıldığında hiç de zor değil. Bunun için inşaat sektörü oyuncularının önerilerini görmeleri gerekiyor. Enflasyon ve maliyetler kapsamında kazanılacak başarılar sonrasında inşaat sektörü 2023 yılını hedefine varmış bir şekilde kapatacak” dedi.

Hazır beton sektörünün, 4 milyar doları aşan cirosu, 35 bini aşan istihdam hacmi ve yıllık 105 milyon metreküpü bulan üretimiyle Türkiye ekonomisi ve inşaat sektörü açısından çok önemli bir yer teşkil ettiğini dile getiren Işık, “2021 yılı verilerine göre AB üyesi bütün ülkelerin toplam üretim miktarı 272.5 milyon metreküp

iken, Türkiye tek başına 105 milyon metreküp beton üretiyor. Bu üretim miktarıyla Türkiye, AB ülkeleri arasında birinci ülke konumunda” dedi.

“Betonlaşma diye bize haksızlık yapıyor”

Son yıllarda “betonlaşma” diye başlayan söylemleri sık duyduklarını ifade eden Işık, “Hatalı kentleşme ve hatalı yapılaşmadan kaynaklanan sorunları, en önemli taşıyıcı yapı malzemesi olan ve hayatımızın her anına temas eden betona ve beton üreticisine yüklemek doğru değil. THBB olarak betonun çevreyle ve toplumla uyumunun en doğru şekilde sağlan-

masını son derece önemsiyoruz. Hazır beton inşaat sektörüne girdi sağlayan en önemli kol. Betonun istenilen şekil ve boyutta kolaylıkla üretilebilmesi, yüksek basınç dayanımı, dış etkenlere karşı dayanıklılığı ve bu sebeple de ekonomik bir malzeme olması gibi avantajları betonu vazgeçilmez kılıyor. Beton hem geri dönüştürülebilir hem de geri dönüştürülmüş malzemelerle de üretilebiliyor.

Yenilikçi ve estetik bir malzeme olan beton, gelişen teknolojilerle geleceğin de yapı malzemesi olmaya devam edecek” diye konuştu. Işık, çevre hassasiyeti noktasında yıllardır dile getirdikleri beton yollar yapılması gerekliliğini yineledi. İsviçre merkezli Beton Sürdürülebilirlik Konseyi üyesi olduklarını kaydeden Işık, “Dünyada sektörümüz açısından en üst seviye sürdürülebilirlik belgelendirme modelini ülkemize kazandırdık” dedi.

Demir-çelik tozundan beton

Küresel ısınma, iklim değişikliğini 'bela' olarak nitelendiren Yavuz Işık, “Karbon dioksit emisyonunu azaltmak için demir-çelik fabrikalarından çıkan çürüfları, termik santrallerdeki külleri hem çevreye kazanç sağlamak hem de betona değer katmak için geri dönüştürüyoruz.

Kimya fabrikalarının bacalarından çıkan karbon dioksiti bacada yakalayıp likite dönüştürmek için dünyada çalışmalar başlandı” dedi.

İnşaatın 2022 yılının üçüncü çeyreğindeki yüzde 14'lük daralma oranının son dönemlerdeki en yüksek gerilemeye işaret ettiğinin altını çizen Işık, şunları söyledi: “Rakamlar bize başka bir sorunu işaret ediyor. Aralık ayı itibarıyla ipotekli konut satışlarındaki yüzde 52'yi bulan azalma, konut sektöründe finansmana erişimin ne derece önemli olduğunu gösteriyor.”

Yapı ve inşaat malzemesinde yeni hedef, Afrika pazarı

Doğu Karadeniz'den 2022'de Gürcistan, Tunus ve Fas başta olmak üzere 90 ülkeye yapı ve inşaat malzemesi ihraç edildi. Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği (DKİB) verilerine göre, geçen yıl 358 bin 333 tonluk yapı ve inşaat malzemesi ihracatı karşılığı 157 milyon 749 bin 117 dolarlık gelir sağlandı. Bölgeden yapı ve inşaat malzemesi ihracatı, 370 bin 788 ton karşılığı 131 milyon 696 bin 409 dolar kazanılan 2021'e göre değerinde yüzde 20 arttı. Gürcistan, Tunus ve Fas geçen yıl en fazla yapı ve inşaat malzemesi satılan ülkeler oldu. Doğu Karadeniz'den 2022 yılında Gürcistan'a yapılan 168 bin 222 tonluk yapı ve inşaat malzemesi ihracatından 44 milyon 86 bin 132 dolar gelir elde edildi. Gürcistan'ı 27 milyon 559 bin 497 dolarla Tunus, 12 milyon 372 bin 992 dolarla Fas takip etti. DKİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Hamdi Gürdoğan, Trabzon, Rize, Artvin ve Gümüşhane'den 90 ülkeye yapılan yapı ve inşaat malzemesi ihracatının yüzde 27'sinin Gürcistan'a gerçekleştirildiğini söyledi. Sektörün Türk mallarına önemli ilginin olduğu Afrika pazarına odaklanmasının ihracatı çok daha üst noktalara ulaştıracağını vurgulayan Gürdoğan, "Özellikle Afrika, Türk Cumhuriyetleri ve Orta Asya bölgesine düzenleyeceğimiz ticaret heyetleri programlarıyla sektör ihracatını üst rakamlara ulaştıracağız" dedi. ● **TRABZON**

Gençlere akıllı tarım ve çevre bilinci öğretiliyor

Sakarya'da üniversite öğrencileri, Gençlik ve Spor Bakanlığınca hayata geçirilen "7. Tematik Kış Kampı" kapsamında Akıllı Tarım ve Çevre Kampı'na katılıyor. Gençlik ve Spor İl Müdürü Nevzat İnanç, Arifiye Belediyesi Kültür Merkezi'ndeki programda yaptığı konuşmada, Bakanlığın bu yıl 7'ncisini düzenlediği kış kamplarının 15 ilde 15 ayrı temayla başladığını söyledi. Sakarya'da "Akıllı Tarım ve Çevre" temalı kampın gerçekleştirildiğini aktaran İnanç, "Bakanlığımıza bağlı yurtlarda kalan 50 ilden 100 gencimizi misafir ediyoruz. Bir de Sakarya'daki yurtlarda kalan öğrencilerle 150'ye yakın gencimize, 7 konu başlığında alanımızda uzman 7 akademisyen hocamız eğitim veriyor" dedi. Kampların güzel ve verimli geçtiğini ifade eden İnanç, eğitimlerin

yanı sıra şehit ailelerine ziyaret, ilçe gezileri, sinema etkinlikleri, bilgi, masa tenisi yarışması gibi sosyal aktivitelerle gençlere keyifli hafta geçirmeye çalıştıklarını belirtti. İstanbul Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Mustafa Sait Yazgan, gençlerle sıfır atık konusunu ele aldıklarını anlatarak, "Bu yıl içinde fabrikalar, kamu kurumları, üniversiteler ve hastanelerde sıfır atığın uygulanmaya başlaması, Türkiye ve çevre mühendisliği için, atık sektörü için çok büyük adım" şeklinde konuştu. ● **SAKARYA**

TKDK Samsun'da 75 milyon lira hibe ödemesi yaptı

Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun (TKDK) Samsun'da geçen yıl 230 milyon liralık 198 projeye 75 milyon lira hibe ödemesi yaptığı bildirildi. TKDK'nin geçen yıl yürüttüğü IPARD-2 Programı ile üretici ve yatırımcılara hibe verdiği belirtilen açıklamada, "TKDK Samsun Koordinatörlüğü tarafından 2022'de program kapsamında yatırım tutarı yaklaşık 230 milyon lira olan 198 projeye

75 milyon lira hibe ödemesi gerçekleştirilmiştir. Bölgelele Samsun için belirlenen 63 milyon lira hibe ödemesi hedefi aşularak yüzde 119'luk başarı elde edilmiştir. Samsun İl Koordinatörlüğü, bugüne kadar yatırım değeri 866.8 milyon lira olan toplam bin 511 proje ile sözleşme imzalamış, bu projelere toplam 426.9 milyon lira hibe tahsis etmiştir. 2022 sonu itibarıyla bu projelerin bin 316'sı tamamlanmıştır" ifadelerine yer verdi. ● **SAMSUN**

"Mali disiplini sağlayıp tasarruf ederek yol kat ettik"

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Karalar, 2019'da göreve geldiği günden bu yana belediyede mali disiplini sağlayıp, hangi projeyi ne zaman yapacaklarını programladıklarını, tasarruf ederek, parayı iyi kullanarak ve geliri artırarak yol kat edebildiklerini anlattı.

Başkan Zeydan Karalar, Sheraton Otel'de düzenlenen basın toplantısında, seçildiği günden bu yana yaptığı çalışmalarla ilgili değerlendirmelerde bulundu. Karalar, Adana'nın, geliriyle, 30 büyükşehir belediyesi içinde 22'nci sırada yer aldığını, gelirin artmasını bir ölçüde çözdüklerini, ancak merkezi idareye kalan işler olduğunu dile getirdi. Şehrin güzelleşmesinin yanında daha rahat iş yapılabilir konuma getirilmesi için çaba gösterdiklerini anımsatan Karalar, kısıtlı bütçeyle; altgeçitler yaptıklarını, kamyon ve iş makinesi satın alarak, altyapı projelerine milyarlarca lira harcadıklarını bildirdi. Adana'nın hakkı korunamayan bir il olduğunu ifade eden Karalar, "Adana Büyükşehir Belediyesi'nin 30 büyükşehir içinde gelirinin 22'nci sırada olması bunu ispat ediyor. Adana'nın gelirinin artırılması gerekiyor. Bunun gerçekleştirilmesi yurttışa daha çok hizmet yapma anlamına geliyor" dedi.

"Vergi gelirlerini artırmak için işadamlarıyla görüştüm"

Belediye gelirlerinin artırılması için 100'e yakın iş insanlarıyla görüşerek vergilerinin bir bölümünü Adana'ya yatırımlarını sağladıklarını aktaran Karalar, bu sayede geliri ayda 50-60 milyon lira artırdıklarını bildirdi. Katı atığın işlenmesinde ton başına ödenen 4.45 doları görüşmeler neticesinde aşağı çekerek aylık

7 milyon lira daha az ödeme yaptıklarını bildirdi. Karalar, araç ve makine parkı için kendi iş makinesini satın aldıklarını, bu sayede aylık 12-15 milyon lira daha az ödeme yaptıklarını kaydetti. Adana Metrosu'nun ikinci etabını kente kazandırmak istediklerini anlatan Karalar, ancak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kredi notları yüksek olmasına rağmen kredi onayı vermediğini iddia etti. Kabasakal'dan Adana Şehir Hastanesi'ne hafif raylı sistemi bağlamak gerektiğini söyleyen Karalar, "Önümüzdeki dönemde trafiği rahatlatmak için ring hattı yapılmalı. Ceyhan'a ve

Karataş'a yapılacak yatırımlarla Adana 5-10 yıla yeni bir Adana olacak. Bir hız ve ivme var. Sanayi ve turizm önceliğimiz, ancak merkezde sorunları çözmeliyiz" şeklinde konuştu.

"Turizm Eylem Planı hazırlıyoruz"

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Avrupa kentlerine yönelik yapılan bir araştırmada, Adana'nın emeklilerin yaşayabileceği 799 kent arasında en iyi 6'ncı il olduğunu bildirdi. Bunun önemli bir parametre olduğunu belirten Karalar, Adana'yı insanların artık olumsuz yönleriyle

le tanımadıklarını, artık daha çok olumlu yönleri açığa çıkan bir Adana olduğunu ifade etti. Adana'nın turizm kenti olmasına yönelik Turizm Eylem Planı yaptıklarını anımsatan Karalar, Ulaşım Master Planı'nın yakında biteceğini, çarpık kentleşme sorunu olan şehir için İmar Eylem Planı çalışmalarının sürdüğünü bildirdi. Karalar, ayrıca Adana'nın yeşil alanlarını artırmak için Yeşil Eylem Planı hazırladıklarını da duyurdu. Karalar, yağmurun ardından bazı cadde ve bulvarlarda oluşan su birikintilerini önlemek amacıyla altyapı çalışmalarına da 300 milyon lira harcadıklarını vurguladı. ● **ADANA**

Kuruyan Meke Gölü, eski haline kavuşacak

Konya'nın Karapınar ilçesinde bulunan Meke Gölü'nün eski görünümüne kavuşturulması amacıyla, yılda 4 milyon metreküp suyun göle aktarılması için aralıksız çalışılıyor. Karapınar-Ereğli kara yolunun 7'nci kilometresindeki Meke Gölü, volkanik patlama sonucu 5 milyon yıl önce meydana gelen kraterin zamanla suyla dolmasıyla oluştu. Her yıl çok sayıda yerli ve yabancı turistlerin ziyaret edip kamp yaptığı gölde, suyun geçmişte 12 metre derinliğe kadar ulaştığını biliniyor. Göl, son yıllarda iklim değişikliği ve küresel ısınmaya bağlı olarak, yer altı su seviyesinin azalmasıyla

la kuruma noktasına geldi. Meke Gölü'nün su potansiyelinin artırılması ve yeniden hayat bulması için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı öncülüğünde, iki yıl önce başlatılan Karapınar Atık Su Arıtma Tesisi'nden gölü besleyen kaynaklara su taşınacak projede sona yaklaşıldı. Karapınar Belediye Başkanı Mehmet Yaka, bu durumun sadece Meke Gölü'nün suyunun çekilmesi olarak değil, havzadaki suyun çekilmesine bağlı olarak ortaya çıktığını dile getirdi.

Projeye, yılda 4 milyon metreküp suyun göle verilmesinin hedeflendiğini anlatan Yaka, "Göle

verilecek su, yağış artışına bağlı olarak ilerleyen yıllarda daha da fazla olabilir. Meke Gölü'nün asıl su kaynağı yağmur sularıdır. İn-

şallah yağmurun da iyi yağması neticesinde yeniden o güzel görünümüne kavuşacağına inanıyoruz" dedi. ● **KONYA**

Doğu Karadeniz 2 milyon doları aşkın bal ihraç etti

Doğu Karadeniz'den 2022 yılında 2 milyon 65 bin dolarlık bal ihraç edildi. Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Hamdi Gürdoğan, bölgeden geçen yıl 15 ülkeye 852 ton bal ihraç edildiğini dile getirdi. Söz konusu ürünün dış satımından 2 milyon 65 bin dolar kazanç sağlandığını vurgulayan Gürdoğan, ABD, Birleşik Arap Emirlikleri ve Birleşik Krallık'ın en fazla bal gönderilen ülkeler olduğunu kaydetti. Bal ihracatında ülke çeşitliliğinin arttığına işaret eden Gürdoğan, bu kapsamda önceki yıldan farklı Ürdün, Kanada ve İsrail'e de ihracat yapıldığını ifade etti. Gürdoğan, bal ihracatının artmasında kilit, ambalaj ve markalı ürün geliştirilmesinin önemli olduğunu belirtti. ● **TRABZON**

Sayı: 13023
3 Şubat 2023

KURUCUSU: Nezih DEMİRKENT

DÜNYA Eko Basım Yayın Dağıtım Tic. ve San. A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi: **Didem DEMİRKENT**

CEO : Burcu KÖSEM

Yayın Koordinatörü: Ece CEYHUN	Yazı İşleri Müdürleri Gürhan DEMİRBAŞ (Sorumlu) Özlem ERMİŞ BEYHAN , Jülide YİĞİTTÜRK GÜRDAMAR
Yönetmen: Levent AKBAY	
Haber Koordinatörü: Kerim ÜLKER	Haber Müdürü: Süleyman KALYON
Görsel Yönetmen: Sertaç BALA	

İstihbarat: **Nurdoğan ARSLAN ERGÜN** Finans: **Birol BOZKURT** Dış haberler: **Emre ERGÜL**
Sigorta/Tarım: **Emel YİĞİT** İhracat: **Fikret ÇENGEL** Otomotiv: **Volkan DEMİRKUŞAK**
Teknoloji: **Kemalettin BULAMACI** Sürdürülebilirlik: **Başak Nur GÖKÇAM** Kültür - Sanat / Haftasonu: **Günay DEMİRBAĞ**

Dijital Yayınlar Genel Yayın Yönetmeni: **Tarkan TEMUR**

BÖLGE TEMSİLCİLERİ:
Recep ŞENYURT (Adana), **Kenan SERTALP** (Bursa), **Tülay TAŞKIN** (Eskişehir), **Güneş DOĞDU SOYLU** (Gaziantep)
Özlem SARSIN (Izmir), **Belma ÖZGEN** (Kocaeli), **Yıldız DOĞRUER YEMİŞ** (Konya), **Fahriye ŞENYURT** (Mersin)

Kurumsal İletişim Müdürü: **Sait RAVANOĞLU** Satış ve Dağıtım Müdürü: **Mustafa DEMİR**

Baskı Sorumlusu: **Kadir BAYSAL** Abone: **Tolga DEMİRBAŞ**

Online satış sitesi: www.dunyastore.com

Merkez: Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14 **Web:** www.dunya.com **E-posta:** dunya@dunya.com
Baskı: Dünya Eko A.Ş. Tuna Cad. Alkaya Sok. No: 11 Küçükçekmece - İstanbul
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım A.Ş.

Selektör binası sertifikalı tohum oranını artıracak

Çorum'da yapılması planlanan "Tohum selektör binası" ile kentte yüzde 11 civarında olan sertifikalı tohum kullanımının yüzde 25'in üzerine çıkarılması hedefleniyor.

Valiliğin yazılı açıklamasında, Çorum'da 50 bin 173 dekar alanda sertifikalı tohum üretimi yapıldığı, 6 bin 458 çiftçinin 381 bin 118 dekar alanda sertifikalı tohum kullanarak hububat ve baklagil üretimi gerçekleştirildiği belirtildi.

Kentte sertifikalı tohum üretimini yaygınlaştırmak amacıyla İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne 2021 yılında Sertifikalı Tohum Bereketli Ürün Projesinin hayata geçirildiği aktarılan açıklamada, projenin Doğu Karadeniz Projesi Kalkınma İdaresi

Başkanlığı (DOKAP) tarafından desteklendiğine işaret edildi.

Saatte 5 ton işleyecek

Proje kapsamında İl Özel İdaresi, DOKAP ve Çorum Ziraat Odasının eş finansmanıyla merkeze bağlı Karacaköy köyünde 745 metrekare kapalı alana sahip "Tohum selektör binası" inşa edileceği bildirilen açıklamada, proje kapsamında saatte 5 ton işleme kapasitesine sahip olacak tesis için İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne hassas eleme, triyör (yabancı cisimleri ayıran makine), hafif dane ayırma, tohum ilaçlama, kantar ve paketleme, renk ayırma üniteleri ile taşıyıcı bantlar, helezonlar ve elevatör alımının tamamlanacağı kaydedildi. ● ÇORUM

BTB, 17 milyarlık tescil işlem hacmiyle rekor kırdı

Bursa Ticaret Borsası (BTB), 17 milyar lirayı aşan tescil işlem hacmi ile 2022 yılında rekor kırdı. BTB'den yapılan açıklamada, 2022 yılında, bir önceki yılın 12 aylık dönemine göre yüzde 110'luk artışla işlem hacminin 17 milyar 283 milyon lira olduğu belirtildi. 2022 yılında en çok işlem gören ürünlerin başında 4 milyar 7 milyon lira ile zeytin geldi. 2 milyar 663 milyon liralık işlem hacmi ile yaş sebze-meyve ikinci, 1 milyar 104 milyon lira ile mısır üçüncü sırada yer aldı. Açıklamada işlem hacminin, BTB'nin yaklaşık 100 yıllık tarihindeki en yüksek işlem hacmi olarak rekor kırdığı vurgulandı. Açıklamada değerlendirilmelerine yer verilen Bursa Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı, "2022 yılında karşı karşıya kaldığımız tüm zorluklara rağmen üyeleri-

mizin üstün gayret ve çalışmaları ile birlikte üretmeyi, kent ve ülke ekonomisine değer katmayı sürdürüyoruz" ifadelerini kullandı.

Gıda güvenliği, küresel iklim krizleri ve jeopolitik risklere rağmen hız kesmeden üretime devam eden tarım sektörünün başarısının işlem hacmi rakamlarına yansıdığını belirten Başkan Matlı, tescil işlem hacminde elde ettikleri başarıyı Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) Elektronik Ürün Senetleri (ELÜS) Piyasası'nda da gösterdiklerini açıkladı. ● BURSA

Coğrafi işaretli ürünler Gastronomi Festivali'nde

Antalya'da gerçekleştirilen Ulusal Gastronomi Festivali'nde coğrafi işaretli ürünler satışa sunuluyor. ANFAŞ Expo Fuar Merkezi'nde düzenlenen festivale, 150 firma katıldı. Gaziantep, Hatay, Erzurum, Adana, Trabzon başta olmak üzere 31 ilde coğrafi işaretli ürünlerin sergilendiği festival, Antalya'da yerli ve yabancı katılımcılardan yoğun ilgi görüyor. Çeşitli yarışmaların düzenleneceği etkinlikte, sıra gecesi gibi

eğlenceli ve kültürel etkinlikler de sahnelenecek. Festivali düzenleyen organizasyon temsilcisi İbrahim Oğul, Türkiye'nin değişik bölgelerinde üretilen yöresel ürünleri, Antalya'da vatandaşların beğenisine sunduklarını söyledi. Daha önce başka illerde de fuar düzenlediklerini dile getiren Oğul, Antalya'dan sonra da Denizli'de fuarı gerçekleştireceklerini kaydetti. Festival, 5 Şubat'a kadar devam edecek. ● ANTALYA

YEDEP ile STK'lara 15 milyon TL destek

Kocaeli Kent Konseyi'nin Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle hayata geçirdiği Yerel Destek Programı kapsamında sivil toplum kuruluşlarına 15 milyon TL destek sağlanacak.

Belma ÖZGEN-KOCAELİ

Kocaeli Kent Konseyi tarafından ilk olarak 2022 yılında başlatılan YEDEP, Sivil Toplum Kuruluşlarının kurumsal kapasitelerinin artırılması yoluyla kapsamlı çözüme katkı sağlayacak, toplum yararına yapılan faaliyetleri teşvik edecek, kentlilik bilincini ve aidiyetini geliştirmek için yenilikçi projelerin desteklenmesini amaçlıyor.

Kapsamlı çözüme katkı sağlayan projeler aracılığıyla şehre aidiyetin, güvenin, diyalogun ve iş birliğinin geliştirilmesi hedefleniyor. Toplamlar arası diyalog ve iş birliğinin geliştirilmesini amaçlayan YEDEP programı kapsamında küçük ve büyük ölçekli projeler olmak üzere öncelikli alanlar bulunuyor.

Her öncelik alanında alt konuların da belirlendiği programda, öncelik 1'de Doğa, Çevre ve Hayvan Hakları, Hemşerilik ve Kentlilik Bilinci, Kent Tanıtımı ve Turizmi, Kültür ve Sanat, İstihdam ve Eğitim, Sağlık ve Sosyal Hizmetler, Sosyal içermeye, Gençlik, Aile ve Kadın, Afet Yönetimi adlı 10 konu başlığı yer alıyor. Öncelik 2'de ise: Çevre ve İklim Değişikliği, İstihdam, Kır-Şehir Kalkınma ve Turizm, Afetler-

le Mücadele, Aile, Kadın, Gençlik ve Engelli Çalışmaları 5 konu başlığı bulunuyor.

Hibe desteğinden faydalananak isteyen STK'lardan hazırlanacak projelerin bu konu başlıkları ile ilgili olması bekleniyor.

Kocaeli'deki STK'lar başvurabilecek

İki ayrı öncelik üzerinden uygulanacak programa uygunluk kriterlerini taşıyan Kocaeli'nde faaliyet gösteren dernekler, vakıflar, federasyon ve konfede-

rasyonlar başvuru yapabilecek. Başvuru şartlarına göre proje başvurusu yapacak STK'lardan; birinci öncelik alanında 2022 yılı ve öncesinde kurulması, ikinci öncelik alanında ise 2020 yılı veya öncesinde kurulmuş olması, son kabul edilen mali dönemde beyan edilen değer 75 bin TL veya üzerinde olması, yüzde 10 proje eş finansmanını karşılaması ve biri farklı alanda olmak üzere en az 2 ortak isteniyor.

Geçen yıl 5 milyon TL oranında destek verilen projede bu yıl

kaynak tutarı 15 milyon TL olarak belirlendi. Sivil toplum kuruluşlarına öncelik alanına göre proje başına birinci öncelik alanı için en az 50 bin TL en fazla 75 bin TL ve ikinci öncelik alanı için ise en az 300 bin TL en fazla 500 bin TL tutarında mali destek verilecek. Proje sürelerinin öncelik alanına göre 3-5 ve 5-8 ay olması da gerekiyor. Hibe programı için proje başvuruları 16 Şubat 2023 tarihinde başlayıp, 16 Mart 2023 saat 23.59'da sona erecek. ● KOCAELİ

Gacer buğdayı ilham oldu

Kayseri'nin Develi ilçesinde Kaymakamlık öncülüğünde bir araya gelen kadınlar, ilçede yetiştirilen genetiği değiştirilmemiş ata tohumu Gacer buğdayından elde edilen unla evde yaptıkları ürünleri tezgaha taşıdı.

Belediyeye ait halk eğitim kursuna giden kadınlar, hem ev ekonomisine katkı sağlamak hem de sosyalleşmek amacıyla kooperatif kurmaya karar verdi. Kaymakamlık öncülüğünde belediye ve iş insanlarının da desteğiyle kooperatif kuran kadınlar, ilçeyle

özdeşleşen ve genetiği değiştirilmemiş Gacer buğdayının unundan yaptıkları ürünleri açtıkları kafede satmaya başladı.

Kadınlara iş fırsatı

Destek sağlamak amacıyla bazı ev kadınlarını da işe alan kooperatif üyeleri, Kayseri Üniversitesi'nin ilçedeki Hüseyin Şahin Meslek Yüksekokulu Açıkılık Programı öğrencilerini de stajyer olarak kafede çalıştırıyor.

Develi Kadın Kooperatifi Başkanı Ayşe Çiftçi, 10 kişiyle kur-

dukları kooperatifte ana öğelerinin tescilli Gacer buğdayından elde edilen un olduğunu ifade etti.

Elde ettikleri unla birçok ürün hazırladıklarına dikkati çeken Çiftçi, kadınların kafenin üst katında yaptıkları erişte, mantı, poğaç, tatlı, makarna ve ekmek gibi 30'dan fazla ürünü müşterilerine sunduklarını söyledi.

Birçok firmayla görüştiklerini belirten Çiftçi, ilçede binlerce kişinin çalıştığı maden firmasına satış yaptıklarını ifade etti.

● KAYSERİ

Tekstil yatırımla büyüyecek

Adana Valisi Süleyman Elban, 30 milyar dolarlık ihracata imza atan tekstil ve hazır giyim sektörünün her anlamda kökleşmesi için ham madde, makine üretimi, çalışanlar ve sektöre katma değer katacak markalara yatırımla başarı çitasını daha fazla yükselteceğini dile getirdi. 1980'lerden itibaren tekstilde büyük bir sıçrama yaşandığını ve ihracatla sektörde güzel günlerin başladığını anımsatan Elban, Türkiye'nin tekstilde artık

belli bir yere geldiğini kaydedererek, "Sektörde büyük bir istihdam var, 30 milyarı aşan ihracat rakamlarına ulaşıldı. Ancak çalışanlara, fabrikalara ve sektörle alakalı duruma bakıldığında tekstil sektörünün iyi bir sıçrama yapabileceğini görüyoruz. Ulusal düzeyde çok markamız var bunlar göğsümüzü kabartıyor; fakat konu uluslararası düzeye gelince sıkıntı başlıyor" ifadelerini kullandı. Uluslararası düzeyde ciddi markalar oluşturulması gerek-

tiğine dikkat çeken Elban, "Ham maddelerimizi garantiye almamız lazım; ektiğimiz pamuk ihtiyacımızı karşılıyor mu ona bakmamız, doğru pamuk ekim alanlarını bulmamız, daha önce pamuk ekilen alanların terk edilme sebeplerine bakmamız lazım. Bunun yanında polyester gibi kullanılan diğer ham maddelerle ilgili ciddi çalışma yapılması ve bu konuda artık yeni aktörlerin, yeni oyuncuların sektöre girmesi lazım" diye konuştu. ● ADANA

Çukurova TEXPO açıldı

Adana'da bu yıl 3'üncüsü düzenlenen Çukurova Tekstil ve Hazır Giyim Fuarı (Çukurova TEXPO 2023) açıldı. 4 Şubat'a (yarın) kadar açık kalacak fuara Rusya başta olmak üzere, Ortadoğu- Kuzey Afrika ve Balkanlardan 10 bini aşkın ziyaretçi bekleniyor. Tüyap Adana Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi'ndeki açılışa; Adana Valisi Süleyman Elban, Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Seyhan Belediye Başkanı Akif Akay, Adana Sanayi Odası Başkanı Zeki Kıvanç, Adana Ticaret Odası Başkanı Yücel Bayram, Adana Ticaret Borsası Başkanı Şahin Bilgiç ile kurum temsilcileri ve iş insanları katıldı. Tüyap Fuarlar Yapım A.Ş. Genel Müdürü İlhan Ersöz, fuarın açılışındaki konuşmasında, Adana'nın tekstil sektöründe yurt içi ve yurt dışında önemli bir konumda olduğuna dikkat çekti. Bu potansiyeli fuarlarla ileriye taşımak istediklerini anlatan Ersöz, fuarda geçen yıla oranla yüzde 15 büyümeye olduğunu belirtti. ADANA

DÖVİZ KURLARI

KURLAR	DÖVİZ ALIŞ	DÖVİZ SATIŞ	EFEKTİF ALIŞ	EFEKTİF SATIŞ
ABD Doları	18.7913	18.8252	18.7782	18.8534
Avustralya Doları	13.3731	13.4603	13.3116	13.5411
Danimarka Kronu	2.7735	2.7871	2.7716	2.7936
Euro	20.6661	20.7031	20.6516	20.7344
İngiliz Sterlini	23.1745	23.2953	23.1583	23.3303
İsviçre Frangı	20.6331	20.7656	20.6021	20.7967
İsveç Kronu	1.8130	1.8318	1.8118	1.8360
Kanada Doları	14.1261	14.1898	14.0738	14.2437
Kuveyt Dinarı	61.3048	62.1070	60.3852	63.0386
Norveç Kronu	1.8879	1.9006	1.8866	1.9050
Suudi Arabistan Riyali	5.0073	5.0163	4.9697	5.0539
Japon Yeni	14.5552	14.6516	14.5014	14.7073
Bulgar Levası	10.5021	10.6395	10.5021	10.6395
Rumen Leyi	4.1918	4.2466	4.1918	4.2466
Rus Rublesi	0.2670	0.2704	0.2670	0.2704
İran Riyali	0.0445	0.0451	0.0445	0.0451
Çin Yuanı	2.7795	2.8159	2.7795	2.8159
Pakistan Rupisi	0.0692	0.0701	0.0692	0.0701
Katar Riyali	5.1188	5.1857	5.1188	5.1857
Güney Kore Wonu	0.0153	0.0155	0.0153	0.0155
Azerbaycan Yeni Manatı	10.9918	11.1356	10.9918	11.1356
BAE Dirhemi	5.0874	5.1540	5.0874	5.1540

T.C. MERKEZ BANKASI

DİĞER DÖVİZLER	TL KARŞILIĞI
Arjantin Pesosu	0.10043
Brezilya Reali	3.7206
Çek Korunası	0.86934
Endonezya Rupisi	0.00126
Güney Afrika Randı	1.1031
Hindistan Rupisi	0.22881
Hong Kong Doları	2.3981
Irak Dinarı	0.01289
Macar Forinti	0.05339
Malezya Ringgiti	4.4296
Meksika Pesosu	1.0143
Mısır Lirası	0.62114
Polonya Zlotisi	4.397
Singapur Doları	14.3987
Suriye Lirası	0.00749
Tayland Bahtı	0.57342
Ürdün Dinarı	26.4924
Yeni İsrail Şekeli	5.496

ÇAPRAZ KURLAR	
Avustralya Doları	1.4019
Danimarka Kronu	6.7648
İsviçre Frangi	0.9086
İsveç Kronu	10.32
Japon Yeni	128.79
Kanada Doları	1.3285
Norveç Kronu	9.9292
Suudi Arabistan Riyali	3.7528
Euro	1.0998
İngiliz Sterlini	1.2354
Kuveyt Dinarı	3.2808

TCMB TARAFINDAN DÜN SAAT 15.30 İTİBARIYLA
AÇIKLANAN GÖSTERGE KURLARDIR

SERBEST PİYASA

DÖVİZ FİYATI	ALİŞ	SATIŞ	PARİTELER
Dolar	18.8004	18.8324	EUR/USD 1.09
Euro	20.5034	20.7737	USD/JPY 128.64
İsviçre Frangı	20.6036	20.7860	USD/CHF 0.91
İngiliz Sterlini	23.0944	23.3578	GBP/USD 1.23
Japon Yeni	14.5500	14.6300	EUR/GBP 0.89
S. Arabistan Riyalı	5.0001	5.0252	LİBÖR
İsveç Kronu	1.8012	1.8103	1ay 4.58000
Norveç Kronu	1.8633	1.8726	3ay 4.80614
Danimarka Kronu	2.7465	2.7602	6ay 5.05986
Avustralya Doları	13.3318	13.4789	12 ay 5.27986
Kanada Doları	14.1078	14.1948	

ALTIN FİYATI	ALİŞ	SATIŞ
24 Ayar Altın	1,187,408	1,195,707
22 Ayar Altın	1,067.01	1,078.91
18 Ayar Altın	855.95	883.39
14 Ayar Altınb	668.35	689.04
22 Ayar Tel Bil.	1,050.61	1,126.40
Cum. Altını	7,931	7,987
Cum. Çey. Altın	1,857.65	1,904.09
Reşat Lira	8,171	8,228
Altın ons (dolar)	1,921.13	1,959.78

www.dunya.com

KAZANDIRANLAR

Günlük getiri(%)	
Albaraka Türk	10.00
Viking Kağıt	10.00
Şeker Fin. Kir.	10.00
Yibitaş İnşaat Malzeme	10.00
Kızılıbük GYO	10.00
Kartal Yenilenebilir Enerji	9.98
Rodrigo Tekstil	9.98
Mackolik İnternet Hizmetleri	9.98
Lüks Kadife	9.97
Casa Emtia Petrol	9.82
Europap Tezol Kağıt	8.25
Uşak Seramik	7.84

KAYBETTİRENLER

Günlük getiri(%)	
Bizim Mağazaları	-10.00
Ülker Bisküvi	-9.99
Gübre Fabrik.	-9.98
Söke Değirmencilik	-9.98
Oncosem Okolojik Sistemler	-9.97
Çan2 Termik	-9.97
Martı GMYO	-9.97
Ulaşlar Turizm Yat.	-9.94
Galatasaray Sportif	-9.93
Penguen Gıda	-9.92
İşbir Sentetik Dokuma	-9.87
Teknosa İç ve Dış Ticaret	-9.63

PAHALI

Endekse göre (%)	
Mackolik İnternet Hizmetleri	77.09
Marshall	60.07
Rodrigo Tekstil	44.78
Aksu Enerji	30.94
Yibitaş İnşaat Malzeme	29.73
Galatasaray Sportif	22.96
LDR Turizm	21.24
Pera GMYO	19.38
Eminiş Ambalaj	18.01
İhlas Haber Ajansı	16.67
DO-CO	16.39
Lüks Kadife	16.38

UCUZ

Endekse göre (%)	
Gübre Fabrik.	-27.42
Söke Değirmencilik	-26.82
Çan2 Termik	-26.77
EYG Gayrimenkul Yatırım.	-21.44
Tekfen Holding	-19.84
İşbir Sentetik Dokuma	-19.39
Bizim Mağazaları	-19.07
Beyaz Filo*	-18.98
Mercan Kimya	-16.37
Güler Yat. Holding*	-15.62
Şok Marketler Ticaret	-15.27
Ülker Bisküvi	-15.21

DİP

1 yıllık dibine yakınlık	
Bizim Mağazaları	0.00
Oncosem Okolojik Sistemler	0.00
Kent Gıda	0.00
Sumaş Suni Tahta	0.00
Umpaş Holding	0.00
Ulaşlar Turizm Yat.	0.00
Söke Değirmencilik	0.00
Ülker Bisküvi	0.00
Baştaş Başkent Çimento	0.00
Çan2 Termik	0.00

ZİRVE

1 yıllık zirvesine yakınlık	
Şeker Fin. Kir.	0.00
Yibitaş İnşaat Malzeme	0.00
Rodrigo Tekstil	0.00
Qinvest PY Re-Pie GMYF	0.00
Aura Portföy Odak Konut GMYF	0.00
Mackolik İnternet Hizmetleri	0.00
Albaraka Türk	0.00
DO-CO	0.50
Casa Emtia Petrol	0.63
Oyak Yatırım Menkul	1.21

BORSA İSTANBUL - BIST 100

GÜNLÜK KAPANIŞ BÜLTEN 2/02/2023	Son kapanış	Günlük İşlem hacmi	Ağırlık ortalama fiyat	Günlük en düşük	Günlük en yüksek	günlük getiri (%)	Yılbaşından getiri (%)	Destek	Direnç	STCH	RSI	MOM	CCI
Akbank	15.06	6,820,424,448	15.27	14.35	16.01	-3.15	-22.97	14.50	15.25	20.99	32.97	83.39	-210.48
Akfen GMYO	3.59	240,539,393	3.55	3.37	3.68	-0.28	-32.01	3.35	4.30	10.23	24.64	75.42	-176.80
Aksa	75.00	183,719,864	75.13	70.30	77.75	-0.40	-18.43	71.00	87.00	46.53	39.76	92.02	-126.72
Aksa Enerji	33.66	499,965,886	33.81	31.60	35.52	-0.88	-28.38	33.50	47.50	13.48	23.30	82.38	-163.69
Alarko GMYO	59.00	64,069,274	58.16	55.80	60.55	0.51	-29.59	57.00	60.00	15.65	29.72	82.52	-169.66
Alarko Holding	67.35	1,450,894,651	64.87	60.85	68.50	5.48	-17.87	65.00	80.00	23.46	42.01	91.70	-158.45
Albaraka Türk	3.08	526,703,756	2.90	2.75	3.08	10.00	-8.06	2.95	3.25	36.96	50.65	104.41	-35.22
Alkim Kimya	30.20	46,658,478	29.92	28.60	31.00	1.00	-22.92	30.00	34.00	14.74	28.77	85.26	-148.17
Anadolu Efes	48.88	281,320,415	48.51	46.70	49.90	-1.17	-27.85	45.50	55.00	15.10	23.12	74.17	-170.42
Anadolu Grubu Holding	84.20	99,666,271	83.44	79.45	86.20	0.54	-23.73	82.00	88.00	18.53	31.17	81.67	-196.82
Anadolu Isuzu	163.30	112,447,303	161.69	154.50	167.20	-0.24	-29.43	160.00	197.50	8.08	35.49	92.00	-137.56
Argelik	104.40	1,224,190,024	102.45	97.00	108.00	3.06	-6.95	93.00	105.00	15.63	45.68	91.10	-127.09
Aselsan	53.45	6,146,145,063	52.67	49.14	54.90	0.75	-14.00	32.50	56.00	14.65	40.82	90.75	-188.79
Aydem Enerji	17.19	135,018,062	16.92	16.00	17.65	-1.49	-35.03	16.25	17.50	13.65	22.63	75.73	-128.93
Bağfaş	27.66	77,490,868	27.32	25.82	28.20	-0.79	-31.06	26.50	39.50	9.70	23.63	77.00	-179.69
Başkent Doğalgaz GMYO	15.59	131,999,705	15.68	14.89	16.22	-2.38	-27.01	15.25	17.00	10.65	29.81	83.24	-185.33
Bera Holding	10.16	169,783,365	10.20	9.60	10.75	-3.88	-32.49	9.60	14.25	6.64	25.56	76.68	-184.36
Bim Mağazalar	121.60	1,205,522,338	119.57	114.70	123.50	2.10	-11.18	120.00	122.50	12.68	37.24	95.52	-161.15
Biotrend Çevre ve Enerji	15.39	162,921,875	14.78	14.20	15.44	1.72	-18.79	13.50	17.00	20.20	35.72	96.13	-225.83
Borusan Yat. Paz.	863.20	51,608,612	859.74	819.00	889.60	-0.78	-25.71	800.00	990.00	25.19	30.46	84.18	-137.69
Bursa Çimento	4.78	77,788,506	4.71	4.46	4.95	0.63	-22.78	4.70	5.20	29.21	31.15	80.88	-141.49
Coca Cola İçecek	180.30	92,635,822	178.45	173.40	182.60	0.39	-11.79	175.00	192.50	20.22	38.52	96.57	-126.48
Çemtaş	44.84	129,630,373	44.46	41.90	46.30	-1.88	-29.94	33.50	45.50	15.90	29.96	81.53	-151.94
Çimsa	82.00	165,569,330	80.40	76.10	83.90	-1.09	-18.33	77.00	89.00	32.60	38.23	87.89	-145.87
Doğan Holding	8.23	1,023,524,586	8.16	7.82	8.42	-0.36	-22.21	6.40	9.90	21.61	33.45	79.59	-140.28
Doğuş Otomotiv	151.60	317,769,745	149.57	139.70	156.20	0.53	-22.65	107.50	157.50	38.97	38.66	87.23	-175.74
Eczacıbaşı İlaç	22.66	184,634,352	22.44	21.16	23.86	-1.48	-29.67	21.50	27.00	8.98	31.07	76.71	-206.04
Ege Endüstri	5131.40	448,626,297	5019.15	4765.00	5220.00	2.32	-17.14	3350.00	5682.70	15.50	39.93	76.13	-156.65
Emlak Konut GMYO	7.02	3,386,258,775	6.95	6.55	7.28	-1.68	-19.59	4.50	8.00	16.81	34.22	82.78	-235.07
Enerjisa Enerji	30.00	1,151,880,948	29.26	27.28	30.36	0.74	-16.81	29.00	30.50	26.73	40.21	92.76	-217.81
Enka İnşaat	27.30	2,017,755,258	27.00	25.24	28.44	-2.64	-17.62	19.50	30.00	31.31	40.63	87.95	-155.06
Erbosan	132.90	93,129,537	130.66	123.90	137.10	-1.70	-28.78	127.50	157.50	13.14	26.57	79.92	-185.88
Ereğli Demir Çelik	37.50	4,967,999,930	36.82	35.54	37.88	3.25	-9.11	37.50	40.50	23.26	41.22	93.56	-140.85
Europen Endüstri	9.86	101,493,096	9.83	9.25	10.18	-0.40	-19.51	8.40	11.75	15.34	34.40	96.67	-137.77
Fenerbahçe Futbol	61.00	217,566,963	60.50	58.60	62.80	-3.17	-16.32	60.00	62.00	28.86	40.13	92.78	-114.26
Ford Otosan	509.00	2,433,238,847	497.99	479.00	510.60	4.75	-2.96	450.00	510.00	34.46	53.72	104.50	-86.21
Galata Wind Enerji	16.70	86,494,826	16.52	15.51	17.11	-1.30	-26.63	15.75	18.25	15.61	26.69	81.46	-169.73
Garanti Bankası	21.88	1,883,676,045	22.08	21.00	23.04	-2.15	-27.16	21.75	24.50	17.19	30.63	81.04	-171.69
Girişim Elektrik Sanayi	228.10	445,738,882	224.38	206.10	234.60	-0.39	-4.20	227.50	230.00	38.17	47.83	110.14	-117.41
Global Yat. Holding	8.57	201,312,929	8.33	7.90	8.68	2.39	-23.69	8.20	9.20	19.09	33.30	82.09	-131.27
GSD Holding	2.97	139,879,817	2.93	2.81	3.05	1.37	-28.95	2.95	3.50	12.67	32.48	77.75	-143.05
Gübre Fabrik.	223.60	240,818,347	224.70	223.60	228.90	-9.98	-15.40	215.00	265.00	2.53	34.07	76.08	-169.56
Hektaş	32.84	296,916,167	32.05	30.68	33.80	5.19	-12.71	32.50	34.00	22.67	43.08	102.50	-69.40
İpek Doğal Enerji	30.38	274,637,851	30.44	28.62	32.84	-4.41	-12.95	21.75	35.00	6.80	34.42	98.00	-202.34
İşkenderun Demir Çelik	32.04	77,983,200	31.30	30.44	32.24	3.35	-3.78	32.00	32.50	27.81	46.33	98.65	-137.98
İş Bankası (C)	9.77	2,585,360,576	9.85	9.33	10.29	-2.01	-23.49	9.70	9.80	16.54	33.31	86.08	-182.18
İş Fin.Kir.	5.68	85,110,023	5.65	5.35	5.90	-2.07	-29.88	5.40	8.30	10.41	28.20	79.55	-156.24
İŞ GMYO	10.52	523,836,694	10.26	9.73	10.82	0.86	-1.13	10.50	10.75	14.18	44.97	105.73	-166.19
Jantasa Jant Sanayi	106.80	66,836,069	105.46	100.10	110.80	0.09	-25.52	105.00	122.50	21.20	29.75	85.24	-151.00
Kardemir (D)	15.48	2,727,970,428	15.27	14.45	15.82	1.18	-13.95	12.25	16.75	13.08	34.17	86.00	-157.24
Karsan Otomotiv	8.38	307,943,217	8.25	7.62	8.59	-0.48	-32.91	8.30	8.40	15.19	24.79	78.32	-162.65
Kerevitaş Gıda	12.33	69,421,238	12.37	11.67	12.96	-3.45	-29.54	11.25	14.25	24.49	33.85	78.34	-199.06
Kiler Holding	21.82	33,746,330	21.69	20.50	22.98	-2.68	-19.90	21.75	26.50	9.94	26.19	92.77	-237.78
Kimteks Poliüretan	91.50	99,591,103	90.92	87.00	93.90	0.60	-22.06	83.00	117.50	10.61	33.20	96.01	-135.34
Kızılbük GYO	26.40	538,143,042	25.89	24.30	26.40	10.00	-7.37	21.50	26.50	18.13	48.87	111.02	-118.02
Koçer Çelik	16.96	118,621,955	16.47	15.75	17.05	2.42	-19.24	12.25	18.50	15.93	38.54	96.09	-164.42
Koç Holding	72.60	2,932,999,974	71.90	68.35	74.80	1.89	-13.26	69.00	73.00	20.59	41.52	94.47	-165.38
Kontrolmatik Teknoloji	137.50	148,072,154	136.90	130.00	141.20	0.51	-13.14	91.00	145.00	28.28	40.41	100.36	-123.01
Kordsa Teknik Tekstil	71.00	150,823,667	70.32	67.05	72.45	0.28	-26.58	59.00	84.00	15.15	32.63	83.38	-156.72
Koza Altın	550.00	5,830,714,676	541.99	509.50	565.60	1.57	-2.65	207.50	560.00	30.92	49.15	98.96	-115.19
Koza Madencilik	48.44	1,380,106,174	48.37	45.18	50.90	-0.82	-9.63	45.00	53.00	12.35	40.86	100.62	-143.44
Mavi Giyim	109.50	203,173,012	108.14	101.00	114.30	-2.23	-17.17	92.00	115.00	56.66	38.46	90.95	-176.44
Migros Ticaret	120.40	342,542,453	126.70	117.00	132.00	-1.46	-12.63	122.50	130.00	24.27	36.59	96.46	-166.03
Net Holding	10.49	71,448,103	10.31	9.74	10.64	0.77	-30.30	10.25	15.00	18.38	26.12	77.42	-167.89
Odaş Elektrik	6.73	1,218,649,911	6.76	6.40	7.21	-5.34	-40.18	5.70	10.75	13.63	20.39	68.88	-180.23
Otokar	925.00	234,399,560	894.50	845.40	925.10	2.79	-10.89	570.00	960.00	32.27	42.51	93.43	-163.68
Oyak Çimento	19.75	294,703,437	19.68	18.25	20.68	-2.13	-6.04	17.75	20.00	13.65	40.45	101.80	-151.92
Pasifik GYO	6.67	193,296,004	6.66	6.30	7.10	-3.33	-25.39	6.40	8.20	7.71	29.19	84.97	-236.28
Pegasus	486.90	2,662,460,236	479.09	443.50	501.40	0.74	1.44	485.00	490.00	20.37	47.95	107.01	-141.23
Petkim	15.24	3,308,743,055	15.13	14.38	15.67	0.26	-23.65	15.00	16.75	16.89	31.88	83.01	-161.21
Sabancı Holding	38.38	4,394,144,347	38.04	36.30	39.82	3.23	-14.86	38.00	40.00	21.98	40.17	91.16	-121.11
Sasa Polyester	107.40	562,990,593	104.94	100.90	108.90	6.65	-2.36	105.00	107.50	35.64	48.40	117.57	-42.22
Selçuk Ecza Deposu	39.46	150,841,425	38.86	36.60	40.10	2.49	-2.57	38.50	39.50	36.53	58.41	103.03	19.74
Sinpaş GMYO	3.11	225,908,480	3.04	2.89	3.14	6.14	-11.40	3.10	3.55	26.51	43.46	99.04	-119.33
Smart Güneş Enerjisi Tek.	69.90	77,953,433	69.32	64.25	72.95	-1.62	-19.89	40.50	73.00	29.58	36.24	97.97	-137.83
Şekerbank	2.45	338,743,994	2.44	2.33	2.52	-0.41	-19.93	2.08	2.65	17.00	34.27	89.74	-174.02
Şiş Cam	39.88	5,958,960,984	39.14	37.78	40.32	4.13	-7.08	39.50	40.00	18.17	45.14	95.00	-122.19
Şöke Marketler Ticaret	22.80	707,862,445	22.61	21.78	23.58	-4.52	-18.45	22.75	23.00	9.35	33.50	85.97	-162.17
T.Halk Bankası	9.53	1,028,177,399	9.43	8.84	9.80	-0.94	-28.29	8.20	10.25	13.91	33.31	80.29	-171.16
T.S.K.B.	3.76	693,822,288	3.75	3.55	3.92	-2.84	-13.96	3.20	3.95	15.02	38.73	95.19	-176.32
TAV Havalimanları	77.50	712,646,905	76.29	71.05	79.75	0.65	-17.11	74.00	78.00	24.29	35.15	89.03	-190.91
Tekfen Holding	32.90	2,211,704,015	33.07	31.56	34.50	-6.16							

Katılımda teminat sorunu çözülüyor KFK ile krediye ulaşım kolaylaşacak

Geçtiğimiz günlerde kurulacağı açıklanan Katılım Finans Kefalet Şirketi, katılım finans sektörüne nasıl bir katkı verecek? Kurulacak şirketle teminat sorununun ortadan kalkacağını söyleyen TKBB Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çelik, yeni şirketle KOBİ'lerin finansmana erişiminin kolaylaşacağını belirtti.

Birol BOZKURT

birol.bozkurt@dunya.com

Katılım finans sektörü 2023 yılına hızlı girdi. Hazine'nin Katılım Finans Kefalet AŞ'ye İştirak Etmesine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, Hazine kurulacak olan Katılım Finans Kefalet AŞ'ye 24 milyon liraya tekabül eden yüzde 4 hisseyle ortak olacak. Katılım esaslarına uygun çalışan işletmeler, finansmana erişim sürecinde teminat ihtiyaçlarını Katılım Finans Kefalet Şirketi'nden karşılayabilecek.

Finansmana erişim kolaylaşacak

KOBİ'lerin finansmana erişiminde yaşadığı en büyük sorunların başında teminat sorunu geliyor. Kredibilitesi iyi olmasına rağmen teminat gösteremediği için kredi kullanamayan işletmelere hazine destekli kefalet sistemi ile destek veriliyor. Kurulacak olan Katılım Finans Kefalet şirketi ile de katılım hassasiyeti olan işletmelerin de

teminat sorunun ortadan kaldırılması amaçlanıyor.

Kurulacak olan şirket 2022 yılını yüzde 8,3'lük bir Pazar payı ile kapatan katılım finans sektörünü nasıl etkileyecek? DÜNYA'ya özel açıklamalarda bulunan Türkiye Katılım Bankaları Birliği YKB (TKBB) Osman Çelik, kurulacak olan Katılım Finans Kefalet şirketinin sektörünün ihtiyaç duyduğu kurum ve araçların oluşturulmasına yönelik çabaların bir sonucu olarak doğduğunu söyledi. Çelik, "Şirket, kendi ekosistemini ve müşterilerini desteklemesi açısından önem arz ediyor. Hazine ve Maliye Bakanlığımızın yüzde 4 oranında hisseyle iştirak edeceği Katılım Finans Kefalet Şirketi, katılım finans sektörü müşterilerinin üretim, ticaret ve ihracat için ihtiyaç duydukları teminata erişim sorununa kefalet mekanizmasıyla çözüm üretecektir. Şirketimiz hem kendi özkaynakları ile hem de Hazine tarafından sağlanacak desteklerle, amacına ve stratejisine uygun olarak, özellikle KOBİ'lerin ihtiyaç duyduğu finansmana erişimini kolaylaştıracaktır" diye konuştu.

Şirketin katılım finans kuruluş-

larının reel sektöre olan katkılarını ivmelendireceğine vurgu yapan TKBB Başkanı Çelik, "Bu çerçevede 600 milyon TL'lik kuruluş sermayesiyle büyüme stratejimize uygun bir aksiyon almış olduk. Yeni kurulacak dijital katılım bankalarının gelişimi için de önemli bir katkısı olacağını düşünüyoruz. Şirketin katılım finans sektörünün pazar payının 2025 yılında %15'e ulaşması için önemli bir katkı sağlayacağını söyleyebiliriz" ifadelerini kullandı.

Türkiye'de 40 yıllık bir geçmişi olan katılım finans sisteminin önümüzdeki dönem için büyük bir atılımın eşiğine geldiğini söyleyen Osman Çelik, bu çıkışın hızlandırılması için geçtiğimiz yılın son çeyreğinde Katılım Finans Strateji Belgesi'nin hazırlandığını hatırlattı. Çelik, "Bu strateji belgesindeki eylem planlarının hayat geçmesi ile birlikte önemli bir pazar payına ulaşacağımızı ve bu vesileyle ülkemizin katılım finansın ekosisteminin bölgesel merkezi haline geleceğini öngörüyoruz" diye konuştu.

İFM ile İstanbul bölgesinin katılım finans merkezi olacak

İstanbul Finans Merkezi'nin (İFM), kısa vadede bölgesel, orta vadede ise küresel bir merkez olacağına inandıklarını söyleyen Çelik, "İFM katılım finansın sektördeki payını artırmada önemli bir rol oynayacak. İFM, katılım finans sektörü içerisindeki etki yatırımları, sosyal finans, yeşil finans gibi alternatif finans alanları ile finansal teknolojileri bir araya getirerek İstanbul'un küresel bir katılım finans merkezi olma sürecini hızlandıracaktır. İFM, hızla büyüyen faizsiz finans ihtiyaçlarına yönelik fırsatları yakalamak isteyen katılım bankaları ve müşterileri için, finansal sektörün uluslararası düzenleyici kurumları da dahil olmak üzere tüm oyuncularını bünyesinde barındıran benzersiz bir platform sunacak. İFM İslami finans için çekim merkezi olacak" dedi.

Fon Dünyası

E. Onur DUYGU

FonTurkey Kurucusu

Ocak ayı fon performansları

Yeni yıl yeni başlangıçlar derken yılın ilk ayı geride kaldı. Piyasalar açısından ilk ayı özetlemek gerekirse, 2022 ikinci yarıda ne yaşadysak 2023 Ocak ayında tam tersini gördük diyebiliriz. Ne demek istiyoruz, biraz detaylandıralım. Geçtiğimiz sene oldukça vasat performans gösteren yabancı hisse/borsa yatırım fonu (ETF) içerikli fonlar teknoloji teması önderliğinde %20 üzeri getiriler sağlarken, aylık ortalama %20 getirilere alıştıran yurt içi hisse senedi fonları, yılbaşından itibaren negatif getirilerle yatırımcılarını oldukça mutsuz etti.

Yurtdışında teknoloji fonları öne çıktı

İlk ayda Dolar/TL'nin %0.5, Gram Altının %5 üzeri ve BIST100'ün -%15'e yakın getiri sağladığı piyasa koşullarında; Tefas'ta işlem gören - serbest ve özel fonlar hariç - 168 fon negatif getiri ile ayı tamamlarken, 243 fonun getirisi pozitif oldu. Getiride ilk beş fonun üçü Fintek ve Blok Zincir temalı fonlardan oluşuyor ve bu fonların ortalama Ocak ayı getirisi %21. Listeyi genişletip ilk 25 fon olarak bakıldığında öne çıkan temalar teknoloji, turizm/seyahat, elektrikli araçlar, metaverse/dijital teknolojiler, sürdürülebilirlik ile Amerika, Avrupa ve G-20 Ülke hisse senetleri olarak karşımıza çıkıyor. Burada yine ince bir ayrıntı, geçen sene yabancı hisse/etf fonlarında yatırımcısının yüzünü tek güldüren Sağlık ve İlaç temalı fonların da maalesef Ocak ayında vasat bir performans gösterdiğini görüyoruz. ABD'de defansif sektörler arasında değerlendirilen sağlık ve perakendenin %2 üzerinde negatif getiri sağlayarak bu temadaki değişken/karma/fon sepeti fonlarında vasat performansa neden olduğunu söylemek mümkün.

Altın fonları ayı pozitif kapattı

ABD'de enflasyonun hızını kesmesi ve FED'in faiz artırımlarını sonlandıracağı beklentisi ile zayıflayan Dolar'ın kıymetli maddelere de yaradığını söyleyebiliriz. 2022 Kasım-Aralık döneminde 1700-1800 USD seviyesinde stabil bir seyir izleyen altın, yeni yıl ile birlikte 1900 USD üzerine doğru hareketlendi. Ons altındaki bu hareket, Dolar/TL kurundaki ufak yukarı hareket ile birleşince, altın/altın katılım fonlarında da %4 üzerinde getirileri beraberinde getirdiğini görüyoruz.

BIST'te teknoloji fonları kayıpta

Listenin alt tarafına baktığımızda ise beklenen şekilde yurt içi hisse senedi fonlarını görüyoruz. Yurt dışında teknoloji teması önemli getiriler sağlarken BIST'teki teknoloji hisselerine yatırım yapan fonlar ortalama %16 negatif getiri ile ayı kapatmış görünüyor. Teknoloji teması dışında, yine geçen senenin yıldızı BIST100 Dışı Hisse Senedi fonları da ortalama %18 negatif getiri ile önceki getirilerinin bir kısmını silmiş durumda.

Fonlarda yatırımcı ağırlığı değişti

Getirilerdeki bu durumun yatırımcı adetlerine de yansımaları söyleyebiliriz. Her ne kadar fonlar uzun vadeli finansal ürünler olarak değerlendirilse de getirilerdeki değişimin yatırımcıların portföylerindeki değişimi tetiklediğini görüyoruz. Rakamlarla bakarsak, yılbaşından itibaren yatırımcı adedi en çok artan üç fon, Teknoloji Yabancı Hisse (+8200 yatırımcı), Amerika Yabancı Hisse (+5400 yatırımcı) ve Altın (+5250 yatırımcı) olurken, en çok azalan üç fonun hepsi BIST100 Dışı Hisse Senedi fonu (Toplam -17 Bin yatırımcı) olarak karşımıza çıkıyor.

Portföyü çeşitlendirme zamanı

Ocak ayının yılın geri kalanına dair bir fragman sunduğunu söylersek yanlış olmaz. Olumlu tarafından bakarsak, yatırımları ve portföyü çeşitlendirmek için önemli bir sinyal diye düşünmekte fayda var. Bu kapsamda portföydeki riski dengeleyecek şekilde para piyasası, kısa vadeli borçlanma araçları veya düşük/orta riskli değişken/karma/fon sepeti fonlarını değerlendirmekte fayda var. Anlaşılan volatilite hem içeride hem dışarda devam edecek.

Tüm bankalar QNB Mobil'de tekekranda

QNB Mobil kullanıcıları, diğer banka hesaplarının gözlemine ve bu hesaplarından para transferlerini, tek bir izin ile QNB Mobil'den gerçekleştirecek. Açık bankacılık teknolojisi hakkında konuşan QNB Finansbank Bireysel Bankacılık ve İşletme Bankacılığı Genel Müdür Yardımcısı Enis Kurtoglu, "Açık bankacılığın devreye girmesiyle finans sektörü için yeni bir dönem başladı. Biz de açık bankacılık ile bireysel ve kurumsal müşterilerimize hızlı ve güvenli çözümler sunuyoruz" dedi.

TSKB'nin aktif büyüklüğü 115,6 milyar TL oldu

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB), 2022'ye ilişkin finansal sonuçlarını açıkladı. Bankanın konsolide olmayan finansal tablolarına göre, toplam aktif büyüklüğü 115,6 milyar TL'ye ulaştı. TSKB'nin 2022 yılında toplam aktif büyüklüğü bir önceki yıla göre yüzde 37 artışla 115,6 milyar TL'ye ulaştı. Banka'nın toplam aktifleri içerisinde %69 paya sahip olan toplam kredi portföyü ise 2022 yıl sonu itibarıyla 80,3 milyar TL'ye ulaştı. Özvarlıkları ise yüzde 84 artışla 12,8 milyar TL seviyesine ulaştı.

Borsa liginde ocak şampiyonu Beşiktaş

Borsa İstanbul'da işlem gören spor şirketleri arasında geçen ayı yüzde 33,7 yükselişle tamamlayan Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret AŞ, yatırımcısına en fazla kazandıran spor şirketi oldu. Galatasaray geçen ay yatırımcısına yüzde 18,7 kazandırdı. Lider Galatasaray, yeşil sahalarda da başarılı bir performans sergiliyor. Fenerbahçe ve Trabzonspor geçen ay yatırımcısını üzdü. Fenerbahçe hisseleri yüzde 12,5, Trabzonspor hisseleri de yüzde 16,7 değer kaybetti.

İŞLETME YÖNETİM

3 Şubat 2023 • CUMA

10-11

İyi yönetim, sorunları ilgi çekici ve çözümleri yapıcı hale getirme sanatıdır. Öyle ki herkes işe koyulmak ve bir an önce onlarla ilgilenmek ister. - **Paul Hawken**

Şirketlerin yarısından çoğu emekli çalışanlarıyla devam edecek

Kariyer.net'in, yaklaşık 12 bin çalışan ve 589 işverenin katılımıyla gerçekleştirdiği Emeklilikte Yaşa Takılanlar araştırması, EYT'ye hak kazanan çalışanların yaklaşık 3'te 2'sinin emekli olduktan sonra da çalışmaya devam etmek istediğini gösteriyor. Mavi yaka çalışanda bu oran yüzde 81'e çıkıyor. Şirketlerin ise yarısından fazlası EYT yasasından faydalanarak emekli olan çalışanları ile sözleşme yenileyerek yeniden çalışmayı düşünüyor.

Milyonlarca kişinin merakla beklediği Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) yasası, iş dünyasının gündeminde ön sıralarda yer alıyor. İnsan kaynakları uzmanları, bir yandan gündemi takip ediyor bir yandan da yeni durum için planlamaları yapıyorlar. İş piyasasında mobilitenin artmasına neden olacağı beklenen yasayla birlikte sektörler arası kaymalar yaşanabilecek. 40'lı yaşlar, çalışanların tecrübesinin ve üretkenliğinin yüksek olduğu bir dönemi ifade ediyor. Bu nedenle kariyer değiştirmek ve farklı alanlarda potansiyellerini değerlendirmek isteyen kişiler için farklı bir fırsatı da beraberinde getirme potansiyeli çok yüksek.

Kariyer.net tarafından yakın zamanda gerçekleştirilen araştırmanın sonuçları mobilitenin artacağı fikrine katkıda bulunsa da emekliliğe hak kazanacak olan çalışanlar ve işverenlerin çoğunlukla birlikte çalışmaya devam etmeyi düşündüğünü gösteriyor. Yaklaşık 12 bin çalışan ve 589 şirket yöneticisinin katılımıyla Aralık 2022-Ocak 2023 tarihlerinde yapılan araştırma, EYT'lileri istihdam etme konusunda çalışanın ve pozisyonun niteliklerinin ön planda olduğunu gösteriyor.

Fatih Uysal: "EYT yasası istihdamda hareketliliğe yol açacak"

Yaklaşık 2,5 milyon kişinin emekliliğine fırsat verecek EYT ya-

sasının istihdamda hareketliliğe yol açacağını söyleyen Kariyer.net CEO'su Fatih Uysal, yaptıkları araştırmayla bu hareketliliği işverenler ve çalışanlar açısından okumayı hedeflediklerini belirtiyor. Uysal, "EYT kapsamında olanlar kıdemli ya da tecrübeli çalışanlar olduğu için, emekli olup çalışmayı bırakacak olanlar nedeniyle şirketler açık pozisyonları doldurmaya çalışacak. Araştırmamız EYT kapsamında olanların büyük çoğunluğunun emekli olduktan sonra da aktif iş yaşamına devam etmeyi düşündüğünü gösteriyor. Bu süreçte çalışan mobilitelerinin artacağını söylemek mümkün. Çünkü EYT sonrası bo-

şalacak pozisyonların yerini doldurabilmek için şirketler ya yeni çalışanlara istihdam sağlayacak ya da mevcut çalışanlarını değerlendirmeye yoluna gidecekler" diyor.

Şirket büyüklüğüne göre farklılaşıyor

Üretim, otomotiv, tekstil, maden-metal sanayi, sağlık, hizmet gibi farklı sektörlerden 589 işe alım yöneticisinin katıldığı araştırmaya göre, işletmelerin yaklaşımı şirket büyüklüğüne göre farklılıklar gösteriyor. Çoğunlukla 10-50 çalışandan oluşan küçük işletmelerin yüzde 64'ü EYT yasası ile emekliliğe hak kazanacak olan çalışanla-

rıyla yeni bir iş sözleşmesi yaparak yeniden çalışmayı düşünüyor. Bu oran 51-500 aralığında çalışana sahip orta ve büyük ölçekli şirketlerde yüzde 54 olarak öne çıkıyor. Daha büyük ölçekli şirketlerin ise yüzde 58'i EYT ile emekliliğe hak kazanacak olan çalışanlarını yeniden istihdam etme konusunda çalışanın niteliklerine ve konumuna göre karar vereceğini belirtiyor.

Şirketlerin yüzde 47'si, EYT'den faydalanarak emekli olan çalışanların ardından açık kalan pozisyonları dolduracaklarını belirtirken, yüzde 36'sı ise açık kalan pozisyon özelindeki ihtiyaca göre karar verileceğini söylüyor. Şirket-

lere, EYT ile emekli olmuş bir çalışanı istihdam etme konusunda ki görüşleri de sorulan araştırmanın sonuçlarına göre şirketler bu durumda çalışanın ve pozisyonun niteliklerine bakılarak karar verileceğini ifade ediyor. Bu yaklaşım özellikle büyük işletmelerde yüzde 84 oranıyla dikkat çekiyor.

Çoğunluk EYT sonrası çalışmayı düşünüyor

Araştırma, EYT yasasından sonra emekliliğe hak kazanacak olan çalışanların çoğunun çalışmaya devam etmeyi düşündüğünü gösteriyor. 42-65 yaş arasında, 1999 öncesi işe giren yaklaşık 12 bin kişinin katıldığı araştırmaya göre katılımcıların yüzde 76'sı EYT'den faydalanacak. Bu grup arasında yüzde 46 ile 45-50 yaş aralığında yoğunluk gözleniyor. EYT'den faydalanacak çalışanların yüzde 73'ü aktif iş hayatında yer alırken, bu katılımcıların yüzde 73'ü ise mevcut işlerinde çalışmaya devam etmeyi düşündüğünü belirtiyor. Çalışanların mevcut pozisyonlarında ise satış danışmanı ve muhasebe uzmanı pozisyonları ilk sıralarda yer alıyor.

Mavi yakaya özel, Türkiye'de lojistik bazlı iş ve çalışan arama özelliğine sahip uygulama olan İşin Olsun'un verilerine göre ise EYT'den faydalanacak mavi yaka-

Küçük işletmelerin;

%64 EYT ardından emekliliğe hak kazanacak çalışanları ile yeni bir sözleşme yapmak için çalışanın niteliklerine ve pozisyonuna göre karar vereceğini belirtiyor.

%32 farklı bir şirketten olmuş bir çalışanı istihdam etme konusunda çalışanın ve pozisyonun niteliklerine göre karar vereceğini belirtiyor.

%72 EYT ile emekliliğe hak kazanacak çalışanlarıyla yeni sözleşme yaparak devam etmeyi düşünüyor.

Orta ve büyük işletmelerin;

%54 EYT ardından emekliliğe hak kazanacak çalışanları ile yeni bir sözleşme yapmak için çalışanın niteliklerine ve pozisyonuna göre karar vereceğini belirtiyor.

%43 farklı bir şirketten EYT ile emekli olmuş bir çalışanı istihdam etme konusunda çalışanın ve pozisyonun niteliklerine göre karar vereceğini belirtiyor.

%76 EYT ile emekliliğe hak kazanacak çalışanlarıyla yeni sözleşme yaparak devam etmeyi düşünüyor.

Daha büyük ölçekli işletmelerin;

%40 EYT ardından emekliliğe hak kazanacak çalışanları ile yeni bir sözleşme yapmak için çalışanın niteliklerine ve pozisyonuna göre karar vereceğini belirtiyor.

%58 farklı bir şirketten EYT ile emekli olmuş bir çalışanı istihdam etme konusunda çalışanın ve pozisyonun niteliklerine göre karar vereceğini belirtiyor.

lı çalışanların yüzde 81'i emekliliğe hak kazandıktan sonra da çalışmayı düşünüyor. EYT'den faydalanacak olanların mevcut pozisyonlarında ise açıcı, büro elemanı, depo elemanı ve garson olarak öne çıkıyor.

CEO SİRLARI

Zor durumlarla başa çıkma deneyimini önemsiyorum

Dünyanın önde gelen eğitim teknolojisi şirketlerinden Udem'y'nin CEO'su ve Yönetim Kurulu Başkanı Gregg Coccari, başarılı bir şirket yönetimi için ekipte başka büyük liderlerin de olması gerektiğinin özellikle altını çiziyor. Bu nedenle ekip liderlerinin seçimine özel önem verdiğini ifade ediyor..

Şubat ayı sonunda CEO'luk görevini Greg Brown'a bırakacağını açıklayan Coccari, bugüne kadar ekip oluştururken özellikle dik-

kat ettiği konuları ise şu şekilde paylaşıyor:

"Belirli bir sektörde ve alanda deneyimden çok zor durumlarla başa çıkma deneyimine sahip olan ekip arkadaşları arıyorum. İyi bir liderin her zaman nasıl gelişebileceğine dair önerileri anlamak ve duymak istemesi gerektiğini düşünüyorum.

Rollerini ciddiye alan liderler istiyorum ama aynı zamanda her durumda- özellikle de işler inişli çıkışlı bir hal aldığı anda-

olumlu bir tutum geliştirebilen ekip arkadaşları arıyorum. Kendinize gülebildiğinizde diğerlerinin de zor durumların üstesinden gelmesine yardımcı olabileceğinize inanıyorum. Özellikle de günümüzün belirsiz ve inişli çıkışlı dünyasında...Herkes öğrenmeye ve gelişmeye devam etme fırsatı bulabilmek istiyor. Liderlerin çalışanlarının becerilerini geliştirmesini bekliyorum. İşe alırken çok önemsedğim bir özellik."

KENDİNE SOR

Bir işyerinin 'etkin ve enerjik' olduğunu söyleyebilmemiz için hangi sorulardan yola çıkılmalı? Marcus Buckingham ve Curt Coffman'ın ortak çalışmaları olan "Önce Bütün Kuralları Yıkın: Dünyanın En Önemli Yöneticileri Neleri Farklı Yapıyor?" adlı kitapta bazı sorulara yer veriliyor. Etkin ve enerjik bir işyeri oluşturmak için kendinize şu soruları sorun:

1 "İşyerinde benden ne beklediğini biliyor muyum?"

Etkin bir işyerinde yöneticilerin kendi amaç ve politikalarını, hedef ve stratejilerini netleştirmiş olmaları gerekir. Amaçların net, politikaların açık ve anlaşılır, stratejilerin paylaşılmış, hedeflerin erişilebilir olması başarının sırrıdır.

2 "İşimi doğru yapabilmem için gerekli araç ve gereçlere sahip miyim?"

Yönetim ekibi, amaçları tanım-

lamış, politikaları belirlemiş, hedefleri saptamış, stratejileri kurmuş ardından da gerekli araç ve gereçlerle insanları donatmışsa beklentilerine ulaşabilme şansını artırmış olur.

3 "İşyerinde her gün, en iyi yaptığım işi yapma şansına sahip miyim?"

Yöneticiler, elemanlarını iyi tanıyor, onların eğilimlerini biliyor, yeteneklerini gözlemliyor ve en iyi yapabildikleri işler üzerinde odaklanmalarını sağlıyorsa başarı olasılığı artar.

4 "Son 7 günde iyi iş çıkardığımı fark edildim mi, bunun için takdir edildim mi?"

İnsanlar yaptıklarının takdir edildiğini gördükçe işe daha çok sarılırlar. Takdir etmesini bilmeyen bir toplumda ne mevcut kaynakları verimli kullanmak ne de yeni kaynak yaratarak gelişmeyi sürdürebilmek mümkün olur.

İşyeriniz enerjik mi?

5 "İşyerinde insan olarak değergörüyor muyum?"

Değer verecek özelliklere sahip olmayan insanlarla çalıştığınızı düşünerek negatif bir etki yaratıyorsanız olumlu bir ortam da kuramazsınız. Birlikte çalıştığı insanların 'zayıf' yanlarını hoşgörmek, 'güçlü' yanlarını öne çıkarmak yöneticinin görevi olmalı.

6 "İşyerinde gelişmemi destekleyen biri var mı?"

İnsanlar genelde kendi zayıf yanlarını bir gerçekleyle örter, kendilerini güçlü göstermek isterler. Kişilerin gelişme istekleri desteklendiğinde zayıf yanlarını hızla güçlendirdikleri ve işe katkılarının arttığı görülür.

7 "İşyerinde görüşlerime değerveriliyor mu?"

Kurum kültürü, insanların görüşlerine verilen değerle anlaşılır. Doğrusu yanlışına bakılmaksızın, insanların özgürce konuşabildikleri, sözlerinin özenle dinlendiği kurumlar

sağlıklı, tutarlı ve sürdürülebilir bir kültür geliştirebilir.

8 "Çalıştığım şirketin misyonunu bana yaptığım işin önemi olduğunu hissettiriyor mu?"

Her insan işini niçin yaptığını, amacın ne olduğunu, yaptığı işin sonuçta kimlere ne yarar sağladığını merak eder. Eğer insanlar işyerinin amaçlarını yürekten benimserse işlerine daha çok odaklanır ve yaratıcı akıllarını daha etkin kullanırlar.

9 "Çalışma arkadaşlarım kaliteli iş çıkarmak için uğraşıyor mu?"

Çalışma arkadaşları arasında düşünce paylaşımı, çıkar ortaklığı kadar önemlidir. İşyerinde 'küçük gözcaltı' denen olgu, iş arkadaşlarının iyi iş çıkarma konusundaki ortak anlayışıdır. 'Büyük gözcaltı' ise kurumu yönetenlerin denetimidir.

10 "İşyerinde yakın bir arkadaşım var mı?"

Başarılı bir işyeri, yakın arkadaşlığı teşvik eden işyeridir. Günlük sırların paylaşılabilceği yakın arkadaşlar kişileri işyerlerine bağlar. Çalışma ortamından keyif alan kişiler çok daha yüksek motivasyonla yola devam ederler.

11 "Son 6 ayda benimle gelişimimle ilgili konuşan oldu mu?"

Yeri ve zamanı geldiğinde uygun bir dille eksiklikleri, güçlü yönleri net bir anlatımla paylaşılan kişiler, özelliklerinin bir başkası tarafından da fark edilmiş olmasından memnuniyet duyar ve motive olurlar.

12 "Geçtiğimiz yıl işyerinde yeni şeyler öğrenme ve gelişme fırsatı buldum mu?"

İşyerleri insanların içlerinde var olan öğrenme isteğini harekete geçirecek ortamlar yaratmazsa öğrenme eğrileri yavaş gelişir. Öğrenme, gelişme ve uygulama alanında çalışanların önlerinin açılmasını desteklemek bir işyerinin temel görevidir.

DÜNYA

İletişimde en önemli şey söylenmeyi duymaktır.
- Peter Drucker

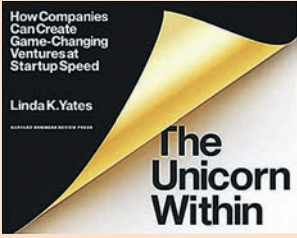
Bir numaralı müşterileriniz, çalışanlarınızdır. Önce çalışanlarla sonra müşterilerle ilgilenin.
- Ian Hutchinson

OKUNMASI GEREKENLER

Tek Boynuzlu At: Şirketler Oyun Değiştiren Girişimleri Nasıl Oluşturabilirler

The Unicorn Within: How Companies Can Create Game-Changing Ventures at Startup Speed

Yazar: Linda K. Yates

Çok uluslu otel gruplarının Airbnb'yi kurduğunu, büyük otomobil şirketlerinin Uber ve Tesla'yı hayata geçirdiğini veya Blockbuster'ın Netflix'i yarattığını hayal edin. Büyük şirketler, yeni girişimler başlatabilir. Fikirleriniz, yeteneğiniz, markanız, sermayeniz, müşterileriniz var. Siz de yapabilirsiniz.

Büyük şirketlerin start up'lar gibi yeni girişimler kurup geliştiremeyeceği yaygın bir düşünce olarak kabul görüyor. Start up'ların yalın ve çevik, büyük şirketlerin yavaş ve esneklikten uzak olduğu ifade ediliyor. "Bu yaklaşım tam bir saçmalık" diyor Linda Yates, kitabında bu fikre meydan okuyor. Her şirketin içinde serbest bırakılma-ya bekleyen, oyunun kurallarını değiştiren yeni girişimlerden oluşan bir portföy bulunduğunu öne süren Mach49'un kurucusu ve CEO'su Linda Yates, The Unicorn Within isimli kitabında yeni girişimlerden oluşan bir portföy oluşturmaları için şirketlere yön gösteriyor.

Yates, "Bir sonraki unicornların Silikon Vadisi'nden gelmesi gerekmiyor. Şirketinizin sektörü, coğrafyası veya tarihi ne olursa olsun sizden gelebilirler. İster CEO, üst düzey yönetici veya şirket içi girişimci olun, şirketinizin büyümesine yardımcı olabilirsiniz. İçinizdeki unicorn'u serbest bırakabilirsiniz" diyor.

Girişim Fabrikası

HBR Press tarafından yayınlanan kitapta yazar, öğretiler, tekrarlanabilir, ölçeklenebilir bir yöntemle hayalden kuluçkaya, hızlandırma programlarından büyümeye stratejilerine kadar girişim oluşturma sürecinde uygulamaya odaklanıyor. "Sadece bir girişimde durmayın" diyor Yates, şirketinizin önümüzdeki yıllarda büyüme motoru haline gelebilecek bir Girişim Fabrikası inşa etme planını da ortaya koyuyor.

Kitap 3 ana bölümden oluşuyor. "Başlarken" kısmında başarının ön koşulları yer alıyor. Ekibin se-

çilmesi, işe alınması ve yeni girişim programının yürütülmesinin temel ayrıntılarına giriliyor. "Girişimler İnşa Etmek" kısmında yeni bir girişimi başlatmanın 3 ana aşaması 5 bölümde ele alınıyor. "Kurumsal Büyüme" kısmında ise yeni girişim sürecini tekrar tekrar yönetmek için bir girişim fabrikası kurulması ve bir girişim portföyü yönetilmesinden bahsediliyor.

Başarının ön koşulları

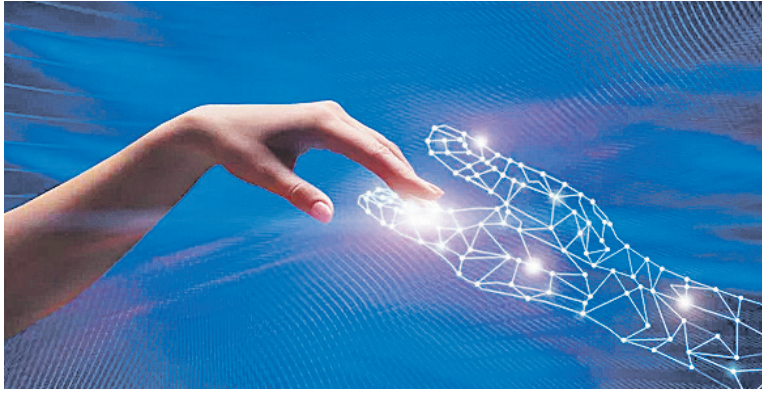
Kitapta yeni girişim fikirleri oluşturulabilmesi için dünyanın en büyük şirketlerinin birçoğunda kanıtlanmış 12 haftalık kapsamlı bir programa da yer veriyor ve başarının 5 ön koşulunu şöyle özetliyor:

- Tam zamanlı bir ekip oluşturun.
- Bir takım lideri seçin.
- Finansman kaynağını veya kaynaklarını belirleyin.
- Etkileşimli olarak çalışan Yeni Girişim Kurulu oluşturun.
- Hızlandırma aşamasına hazır olun.

Türkiye en çok teknoloji şirketlerine güveniyor

Güvenilirlik Araştırması'na göre dünya genelinde en çok ilaç şirketlerine güven duyulurken Türkiye'de ise en fazla teknoloji şirketlerine güveniliyor.

Ipsos Online Panel sistemi aracılığıyla dünya çapında 14 ülkede gerçekleştirilen Trustworthiness Monitor- Güvenilirlik Araştırması'na Kanada, Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri'nde 18-74 yaşları arasında ki 16 binin üzerinde yetişkin katıldı. Araştırma gösteriyor ki güveni etkileyen en önemli unsurlar: Verilen sözlerin yerine getirilmesi (yüzde 36) ve şeffaflık (yüzde 35) Türkiye'de de aynı konular daha yüksek skorla yine ilk 2 sırada belirtilen unsurlar arasında yer alsa da dünya genelinden farklı olarak çevresel olarak sürdürülebilir politikalar izlenmesi daha önemli bir konu olarak öne çıkıyor. Ürün fiyat / değer ilişkisi ise dünya geneline göre daha az önem verilen bir konu olarak dikkat çekiyor.

İlgili güven hissi içinde olmadığımızda mutlu olmak zorlaşıyor. Güven işte bu kadar kritik. Ipsos'un 14 ülkede yaptığı Güvenilirlik Araştırması sonuçlarına bu bilgi ile baktığımızda daha büyük önem kazanıyor" ifadesinde bulunuyor.

Çin ve Hindistan'a göre sözünün eri

Dünyada da Türkiye'de de insanların güvenebilmek için karşısındaki kurumun verdiği sözü yerine getirmesini ve bunu yaparken şeffaf olmasını beklediğini hatırlatan Gedik araştırmaya ilişkin şu değerlendirmelerde bulunuyor: "Salgın dönemindeki hayatta kalma mücadelesinde önemli rol oynayan ilaç firmalarının ülkeler ortalamasında en çok güven duyulan firmalar olmasını anlayabiliyoruz. Ancak yine de Türkiye'de ilk sırada değil. Ülkemizde güven sıralamasında ilk sırada teknoloji firmaları var. Türkiye ile birlikte Çin, Hindistan, Güney Afrika Cumhuriyeti, Suudi Arabistan ve Brezilya teknoloji firmalarına en çok güven duyulan ülkeler. Türkiye'de teknoloji firmalarının işlerini iyi yaptıkları ve bunu yaparken de iyi yönetildiklerini düşünenlerin oranı ülkeler ortalamasının üzerinde. Ayrıca Avrupa ülkeleri ile kıyasladığımızda hepsinden yüksek. Benim ilgiyi çeken noktalardan biri ise Çin ve Hindis-

Türkiye sektörlerine ne kadar güveniyor?
Teknoloji %40
Bankacılık %36
Enerji %36
Finansal Hizmetler %34
İlaç şirketleri %32
Yiyecek/İçecek %31

tan'dan araştırmaya katılan her 10 kişiden 7'sinin teknoloji firmalarını sözünün eri ve şeffaf olarak değerlendirmeleri. Dünyanın en hızlı gelişen ekonomilerini oluşturan bu dev ülkelerde milyarlarca insanın teknoloji şirketlerine yönelik bu kadar güçlü bir güven duygusu içinde olmaları gelecekte neler olacağını düşündürüyor."

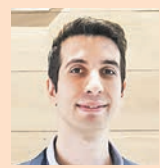
ATANANLAR

PUMA'da üst düzey atama

PUMA'nın Türkiye ve Körfez Ülkeleri bölgelerinden sorumlu Pazarlama Direktörü görevine Murat Dülge atandı. Çalışma hayatına Malta'da PepsiCo Pazarlama departmanında başlayan Murat Dülge, kariyerine Oslo/ Norveç'te devam etti. 2001 yılında Londra'da Hewlett Packard firmasına transfer olan Dülge, bu firmada bankacılık ve finans sektöründe özel projelerin yöneticisi olarak çalıştı. Londra'daki kariyerine Charles Marcus Financial Consulting firmasında Global Pazarlardan Sorumlu M&A Direktörü olarak devam eden Murat Dülge; şirket evlilikleri ve birleşmesi konularında birçok projeye imza attı. Murat Dülge, 2018 yılında Fenerbahçe Spor Kulübü'nde Chief Revenue Officer olarak görevlendirildi ve 2020 yılının Mart ayından itibaren Türkiye Futbol Federasyonu'nda Pazarlama ve Ticari İlişkilerden sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı olarak görev yaptı.

Derya Sontur, Roche İlaç Fransa'ya atandı

Roche Global ilaç ekibi bünyesinde Türkiye ofisinde Uluslararası Hastalık Çözümleri Lideri olarak görev yapan Derya Sontur, Roche İlaç Fransa'da Kişiyözel Sağlık Hizmetleri Direktörü olarak görev alacak. Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nden mezun olan Derya Sontur, kariyerine 2001 yılında hızlı tüketim ürünleri sektöründe başladı ve Türkiye, Fransa ve Hollanda'da liderlik rolleri üstlendi. 2019 yılında Roche Global İlaç bünyesinde Uluslararası Hastalık Çözümleri Lideri rolüne atandı. Sontur yeni görevinde, kapsamlı genomik profilleme, dijital çözümler ve veri bilimi çalışmalarına devam edecek.

Farklı Bak Farklı Gör

İzel BATU
izel.batu@dunya.com

Sessizi, gürültüsü ile istifalar ve işten çıkarmalar...

Büyük istifa, sessiz istifa, sessiz işten çıkarma ve şimdi büyük hatta "gürültülü" olarak ifade edilebilecek işten çıkarmalar var dünya iş piyasası gündeminde... Dünya genelinde istihdam sektörü çok kısa sürede hem çalışan hem işveren açısından büyük bir kargaşaya sahittir. Pekli neler oldu ve olmaya devam ediyor? Kısaca göz atalım.

Öncelikle çalışan tarafında söz konusu olan büyük istifa ve sessiz istifa durumunu ele alırken her iki durumda da pandeminin kişilerin seçimleri ve önceliklerini değerlendirmesinin etkili olduğunu anımsayalım. Ayrıca yaşanan alışkanlık kırılmaları başka hayatların ve çalışma biçimlerinin olabileceğinin fark edilmesini sağladı. Ve bir anlam kaybı yaşandı.

2021 baharında istihdam sektörü beklenmedik bir durumla karşılaştı: Büyük istifa. Uzmanlara göre, bu durum iş piyasasında açık pozisyonların oranının artması ve dolayısıyla talebin artmasından kaynaklandı. Dünya genelinde 2019'da ortalama yüzde 1.6 olan istifa oranları yaklaşık yüzde 3 seviyelerine çıktı. Bugünden baktığımızda ise şu anda teknoloji sektöründe yaşanan "büyük işten çıkarma"nın başlangıç noktasını oluşturan kontrolsüz ve plansız işe alımlarla tetiklenmiş olduğunu görüyoruz.

Bu süreçte çalışan tarafında başka bir durum daha yaşanıyordu, sessiz istifalar. Sessiz istifa, çalışanın bir iş için gerekli olan minimum gereklilikleri yerine getirmesi ve bundan fazlasını yapmayı reddetmesini ifade ediyor. Yani, sessiz istifa edenler birincil sorumluluklarını yerine getirmeye devam ediyorlardı ancak ekstra faaliyetler için istekli değillerdi. Artık geç kalmamak, erken gelmek veya zorunlu olmayan toplantılara katılmak yoktu. Sessiz istifa edenlerin oranını rakamlara dökebilmek oldukça zor ancak haziran 2022'de yapılan bir Gallup anketine göre, Amerikalı işçilerin yüzde 50'sinin işi sessiz sedasız bıraktığı düşünülüyordu. Bazıları bu durumu koşuşturma kültürüne ve tükenmişliğe bir tepki olarak değerlendirirdi.

Çalışanın yok sayılması...

Çalışan tarafında bunlar yaşanırken işveren cephesinden de sessiz işten çıkarmalara yönelik adımlar geldi. Aslında yeni bir kavram olmasa da yaygınlığı nedeniyle sanki yeni bir kavrammış gibi gündeme girdi. Çalışma hayatında uzun yıllardır bilinen ve mobbinge giden adımlar, "sessiz işten çıkarma" kavramıyla ifade edildi. En genel ifadesiyle çalışanın yok sayılması ve bu şekilde pes ettirilmesi gayesiydi.

2022'nin 2'nci ve 3'üncü çeyreğinde yine bir şeyler olmaya başladı. Bugüne kadar Microsoft 10 bin, Amazon 18 bin, Meta 11 bin çalışanını işten çıkaracağını duyurdu. Twitter, yeni yapılanmasıyla birlikte iş gücünün yarısını işten çıkardı. Cornell Üniversitesi SC Johnson İşletme Fakültesi öğretim görevlisi John Blevis, Newsweek'e yaptığı değerlendirmede bu işten çıkarmaların pandemi sırasında teknoloji şirketlerinin artan işe alımlarının bir sonucu olduğunu söyledi. "İşletmeler beklenmedik şekilde hızlı talep dönüşünü karşılarken işe alımlar aceleyle yapıldı. Şimdi de yavaşlayan bir ekonomiye uyum sağlamaya çalışıyorlar. Teknoloji sektöründeki son işten çıkarma dalgası, hizmet talebinin hızla arttığı ve çalışanlara hızla ihtiyaç duyulduğu bu hızlı karar alma sürecinin bir örneği. Sektörde istihdam seviyeleri yeniden dengeleniyor. Bu uyum, birçok sektörde devam edecek" dedi. Uzmanlar, teknoloji sektöründeki işten çıkarmaların diğer sektörlerdeki çalışanlar arasında çok fazla endişe yaratmaması gerektiğini söylese de tedirginlik başladı. Redfield & Wilton Strategies tarafından Newsweek adına yürütülen yakın tarihli bir ankete göre, Amerikalıların büyük bir çoğunluğu (yüzde 64) bu yıl işini değiştirmeyi düşünmüyor. Bu durum şimdilik "sessiz istifa" döneminin sona erdiği anlamına gelebilir. Ancak yakın bir zamanda büyük ihtimalle çalışan tarafından gelecek yeni bir adım ve yeni bir kavramla daha da tanışabiliriz.

Kurukahveci Mehmet Efendi'den yerel kahve tarımına destek

Kurukahveci Mehmet Efendi, Dudullu'da sadece Türkiye'nin değil dünyanın sayılı kahve tesislerinden birinde faaliyet gösteriyor... Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Kurukahveci, "Bundan sonraki dönemde ağırlıklı olarak yurt içi ve yurt dışı pazarlarımızı genişletmeye devam edeceğiz. Ayrıca yerel kahve tarımının gelişmesine önyak olmaya devam edeceğiz" dedi.

Cumhuriyetimizin 100. Yılında Yüzyıllık Markalar

Fatma KAYTEZ

Türk kahvesiyle özdeşleşen Kurukahveci Mehmet Efendi, 151 yılı geride bıraktı. Kurukahveci Mehmet Efendi Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Kurukahveci, Türkiye'de değil dünyada da yaşayan en eski kahve markalarından biri olduklarını vurgulayarak, "Kendimizi yaşlı değil, köklü ve dinamik bir marka olarak tanımlıyoruz" dedi.

Pazarın büyümesi için çalışmalarını belirten Mehmet Kurukahveci, yerel kahve tarımının gelişmesine de ön ayak olduklarını kaydetti. 2019'dan bu yana Antalya Gazipaşa'da çiftçi Yaşar Dağtekin'in denemelerini desteklerini belirten Kurukahveci, dört dönümlük bir alanda sera altında 200'e yakın kahve fidanı dikildiğini söyledi. "Kendi özgü aromasına sahip yerel bir Türk kahvemiz olması için çalışıyoruz" diyen Mehmet Kurukahveci ile kahve pazarını ve markanın dünden bugüne yolculuğunu konuştu.

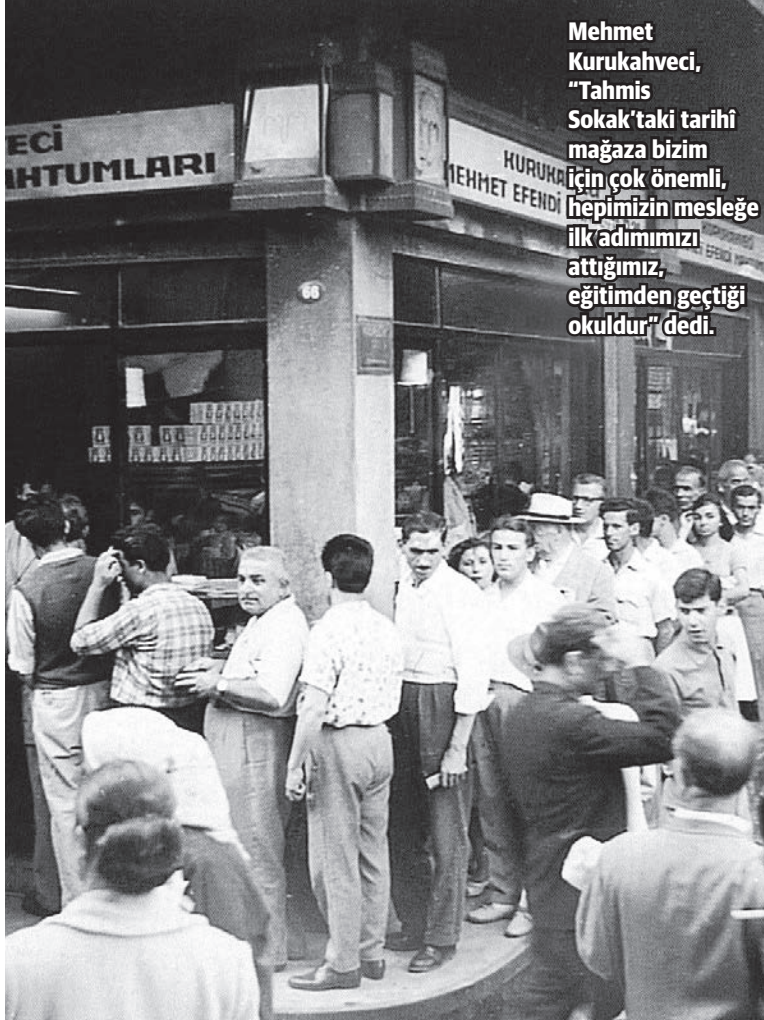
1,5 asrı geride bırakan Kurukahveci Mehmet Efendi'nin Eminönü'ndeki kuruluş hikayesinden kısaca bahsedermisiniz?

Dedemiz Mehmet Efendi babasının Eminönü'ndeki aktariye dükkânında çalışırken, o güne kadar âdet olduğu gibi çiğ kahve çekirdeğini satmak yerine, kahve çekirdeklerini kavurup, öğütüp paketleyerek zamanın şartlarına göre çok önemli bir yeniliğe imza atmış. Kahvenin büyük bir ustalıkla kavurulup öğütülmesi, kahve tutkunlarına hep aynı yüksek kalitede mis gibi halis kahve sunulması bugün de en büyük gayretimizdir.

İşte Kurukahveci Mehmet Efendi'nin İstanbul'da isim yapması böyle olmuş. Yenilikçilik geleneğini, sonraki kuşaklar da sürdürmeye özen göstermiş.

Dedenizden sonra yönetimde kimler yer aldı?

Dedemizden sonra aile şirketimizin yönetimini önce büyük amcamız Hasan Selahattin Bey,

Mehmet Kurukahveci, "Tahmis Sokak'taki tarihi mağaza bizim için çok önemli, hepimizin mesleğe ilk adımımızı attığımız, eğitimden geçtiği okuldur" dedi.

sonra kardeşi Hulusi Bey devraldı. İki amcalarımızın da işin geliştirilmesinde çok önemli katkıları oldu. Özellikle Hulusi Bey'in markalaşmada ve üretimin modernleşmesinde önemli katkıları oldu. Ancak ailede peş peşe yaşanan vefatlardan işin yönetimini babamız Ahmet Kurukahveci 1985 yılına kadar tek başına üstlendi. Tek başına derken son yıllarında ben de kardeşim Hulusi de üniversiteyi bitir bitirmez tam zamanlı olarak aile şirketinde çalışmaya başladık. Ayrıca neredeyse aileden saydığımız çok kıymetli çalışanlarımızın desteği vardı her zaman. Murat Çeker ağabeyimiz Eminönü mağazamızın yönetimini 60 küsur yıl üstlendi, Özdemir Ayer ağabeyimizin iş geliştirme ve finansa çok önemli katkıları oldu, Şaban Çiçekçi usta otuz yılı aşkın süre kavurmanın, Şemsi Uçakçı muhasebenin başındaydı. Halihazırda da çalışanlarımızın önemli bir

bölümü 20-30 yılı aşkın süredir bizimle birlikteler. Bizim işimizde ustalık ve deneyim çok önemli; hep iyi insanlar çıktı karşımıza.

Rahmetli babamızın mühendisliğe, her türlü yeniliğe çok büyük merakı vardı. Ne var ki, onun döneminde Türkiye'de büyük ekonomik sıkıntılar ve kahve yoklukları yaşandığı için hayallerini gerçekleştiremedi. Üretimde, paketleme teknolojilerinde, ihracatta yenilikler yapma fırsatı bizlere nasip oldu. 1990'lı yıllarda Dudullu'da son teknoloji bir kahve üretim, paketleme ve lojistik merkezi kurduk; sonraki yıllarda ürün ve ambalaj çeşitlerimizi geliştirdik, ihracat pazarlarına yöneldik.

Şu anda yönetimde üçüncü ve dördüncü kuşak var değil mi?

Halihazırda üçüncü ve dördüncü kuşak olarak markayı birlikte yönetiyoruz. Kardeşim Hulusi Kurukahveci, Yönetim Ku-

Mehmet Kurukahveci, "Türk kahvesi geleneğine ne kadar sahip çıkabilirsek ailemizin geleneğine o kadar sahip çıkacağımıza inanıyoruz" dedi.

rule Başkanımız, aynı zamanda finansman ve yatırım planlamasından sorumlu. Üretim ve kalite kontrol görevini ise, ablam Semra Göney'in oğlu Hakan Göney ile birlikte yürütüyoruz. Diğer yeğenim Doruk Kurukahveci ise kahve ve bitkisi genetiği hakkında çalışmalar yapıyor. Kahve işinde bilgi birikimi ancak iş üstünde, uzun yıllar içinde öğreniliyor. Bu işimizin doğasında var. Bizde bunların aktarımı eskiden olduğu gibi nesilden nesle, usta çırak ilişkisi içinde gerçekleşiyor.

Üç önemli kahve krizi ile karşı karşıya kaldık

Markanın dünden bugüne gelen yolculuğunda yaşadığı büyük sıkıntıları oldu mu?

151 yıllık tarihimizde üç önemli kahve krizi ile karşı karşıya kaldık. İlki 1942-1944 yılları arasında, İkinci Dünya Savaşı dönemindeydi. Atlantik ve Hint Okyanusu'nda yürütülen deniz savaşları nedeniyle kahvenin Avrupa'ya ve Türkiye'ye gelmesi neredeyse imkânsız hâle gelmişti. İkinci kahve kıtlığı, 1955-58 arasındaki büyük ekonomik buhran ve döviz sıkıntısına bağlıydı. Üçüncüsü ise, "kıtlık" değil "yokluk" dönemiydi; çünkü 1977 ile 1982 yılları arasında yüksek enf-

lasyon ve döviz darboğazı nedeniyle kahve ithalatı aralıklı değil neredeyse hiç yapılamadı. Bu dönemlerde bile aile başka bir alana yönelmedi. Babamız Ahmet Kurukahveci'nin yönetiminde aile şirketimiz çay, sahle, kakao ve kuruyemiş satarak markayı ayakta tutmayı başardı. 10 Şubat 1982 tarihinden itibaren çiğ kahve ithalatına serbestiyet gelince tekrar kahve üretimine dönedik.

Yıllık/aylık üretim miktarınız nedir? Kaç ülkeye ihracat yapıyorsunuz?

Türkiye'nin ithal ettiği çiğ kahvenin yaklaşık yüzde 30'u Dudullu'daki tesislerimizde işleniyor. Bugün yılda yaklaşık 20 bin tona yakın çiğ kahve çekirdeği ithal ediyor ve işliyoruz. Türkiye'ye ithal edilen çiğ kahvede son on yılda büyük bir artış kaydedildi. 2011 yılına 17.000 ton olan çiğ kahve ithalatı, 2021'de 67.254 tona yükseldi. İthal ettiğimiz ürünün yüzde 10'unu kavrulmuş ve öğütülmüş olarak Kurukahveci Mehmet Efendi markası altında yurtdışı pazarlarına ihraç ediyoruz. Başta Rusya, KKTC, ABD, Almanya, Fransa, Suudi Arabistan, Romanya başta olmak üzere 5 kıtada 60 ülkede kahveseverlerle buluşuyor.

Her gün 3 milyar fincana yakın kahve içiliyor

Sektörde öne çıkan sorunlar nelerdir?

Uzun vadede sektörün en temel sorunu, küresel iklim değişikliği. Dünyada en az 100 milyon aile kahveyle geçimini sağlıyor, her gün 3 milyar fincana yakın kahve içiliyor. İklim değişikliği sebebiyle bundan 30 yıl sonra halihazırda kahve yetiştirilen yerlerin çoğunda kahve yetiştirilemeyeceği öngörülüyor. Büyük şirketler kendilerini yeni duruma

adapte etseler bile, küçük çiftlikler bunu yapamayacak. Küresel iklim değişikliğinin kahve tarımı üzerindeki olumsuz etkilerinin çözümü kolay olmayacaktır. En önemli ilk adım bu konuda farkındalığın artırılmasıdır. Biz bu yönde bazı adımlar atmaya başladık. Örneğin 2017'de "Bir Kahve Fincan İçin" isimli bir belge hazırlattık, geçen yıl da Global Coffee Platform isimli örgüte Türkiye'den ilk kurumsal üye olduk. Bu konudaki çalışmalarımızı sürdürüceğiz.

Kahve tarımını desteklemek için yapılan çalışmalar varmı?

İklim değişikliği ile birlikte daha önce kahve yetişmeyen bazı bölgelerde kahve tarımı denemeleri yapılmaya başlandı. Sicilya'da bizim gibi 100 yıllık bir marka kahve yetiştiriciliği alanında denemeler yapıyor. Keza Florida ve Kaliforniya'da başarılı denemeler var. Biz de 2019'dan bu yana Antalya Gazipaşa'da Yaşar Dağtekin adındaki bir çiftimizin denemelerine destek oluyoruz. Yarı sera altında kahve ağaçlarının daha iyi yetiştiğini gördük ve Yaşar Bey'e bu konuda destek olduk. Dört dönümlük bir alanda sera altında 200'e yakın kahve fidanı dikildi. Fide-ler henüz iki yaşında ama bazılarında meyveler oluşmaya başladı. Kahve ağacı 3-4 yıldan sonra ürün vermeye başlıyor. İlk alınan neticeler çok olumlu.

Gazipaşa'da ürettiğimiz bu kahvenin çok iyi bir aroması var. Kendine özgü aromasına sahip yerel bir Türk kahvemiz olması için çalışıyoruz. Tabii ki ihtiyacımızı karşılayacak bir seviyeye gelmesi uzun zaman alır, ama bu üretim denemeleri başarılı olursa Türkiye'de kahve tarımına ilgi artabilir.

Emektar Şaban Ağabeyimiz ve yardımcısını saatlerce izlerdim

Üniversiteyi İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Yüksek Okulu'nda tamamladım; 1978 yılında tam zamanlı olarak aile şirketimizde çalışmaya başladım. Ailemizin tüm erkek çocukları gibi ben de kardeşim Hulusi de küçük yaştan itibaren babamızla birlikte Tahmis Sokak'taki dükkâna gider, oradaki çalışmaları izlerdik ve işi öğrenmeye çalışırdık. Yaşımız biraz büyüdüğünde tezgahta kahve tartar, paket yapardık. Benim kavurmaya özel bir ilgilim vardı her

zaman. Emehtar Şaban Ağabeyimiz ve yardımcısını saatlerce izlerdim, kahve kavurmanın inceliklerini dinlerdim, ilk fırsatta da elimi kavurmada denedim. Babamız Ahmet Kurukahveci'nin "3-T kuralı" kuralı vardı. Eski dilde "teemmül, teenni, tefekkür" olarak ifade ederdi. 3-T kuralını "dikkatlice düşünüp taşınma", "acele davranmama" ve "Allah'ın yarattığı varlıklardan, kainattaki düzenden ders çıkarma" olarak günümüz

diline çevirebiliriz. Bu anlayış halen kurum kültürümüzün temelini oluşturduğunu söyleyebiliriz. Özellikle son 10 yılda tüm kahve pazarı hızlı büyüdü. Türk kahvesi pazarı da büyüyor, diğer kahveler de büyüyor. Ama Türk kahvesi hâlâ Türkiye'de açık ara en çok tüketilen kahve olarak ağırlığını koruyor; Nielsen verilerinden yola çıkarak, ülkemizde yaklaşık yüzde 70 oranında Türk kahvesi tüketildiğini söyleyebiliriz.

"Ekonomi ancak kadınlar güçlendiği takdirde iyileşir"

Boyner Grup ve Türkiye Kadın Girişimciler Derneği işbirliğiyle hayata geçirilen "İyi İşler" projesinde 27 kadın girişimci daha eğitimini tamamlayarak sertifikalarını aldı. Boyner Grup Yönetim Kurulu Üyesi Ümit Boyner, "Ekonomik ve sosyal olarak gelişme ancak kadın eğitimi ve istihdamı yaygınlaştıkça artacak" dedi.

Boyner Grup ve Türkiye Kadın Girişimciler Derneği (KAGİDER) iş birliğiyle gerçekleştirilen "İyi İşler: Gıda ve Elektronik Dışı Perakendede Kadın Girişimcileri Güçlendirme Programı"nın altıncı dönemi tamamlandı. Boyner Grup'un 2015'te başlattığı ve 2018 yılından bu yana KAGİDER iş birliğiyle gerçekleştirdiği "İyi İşler" programı 2023 mezunlarını verdi. Kadın girişimcilerin sürdürülebilir iş modelleri ile işletme kapasitelerini artırmalarını desteklemek amacıyla hayata geçirilen "İyi İşler" projesinin 2023 döneminde 27 kadın girişimci eğitimlerini tamamlayarak sertifikalarını aldı.

Böylece, "İyi İşler" projesinden mezun olan girişimcilerin sayısı 119'a ulaştı. Gıda ve elektronik dışında tüm perakende sektörüne üretim yapan kadın girişimcileri kapsayan programda 9 hafta boyunca; iletişim, stratejik planlama, büyüme ve yeni yatırımlar için finans kaynakları, sözleşme ve iş hukuku, borçlar ve vergi hukuku gibi 21 farklı konuda girişimcilerin güçlenmelerini sağlayacak kapsamlı bir içerik ile eğitimler sunul-

du. Boyner Grup Yönetim Kurulu Üyesi Ümit Boyner, İyi İşler programının Boyner Grup'un toplumsal cinsiyet eşitliğine verdiği önemin bir yansıması olduğuna dikkati çekti. Boyner, "2015 yılında başladığımız, 2018 yılından bu yana KAGİDER iş birliği ile devam ettirmiş İyi İşler programı ile her sene daha fazla kadın girişimciye ulaşmaktan, destek olduğumuz kadın girişimci sayısını artırmaktan dolayı çok mutluyuz. Ekonomi ancak kadınlar güçlendiğinde iyile-

Ümit Boyner

şecek, ekonomik ve sosyal olarak gelişme ancak kadın eğitimi ve istihdamı yaygınlaştıkça artacak. Biz de bu konuda elimizden geldiğince kadınların yanında olmak, İyi İşler programı ile işlerini sürdürebilir kılmalarına destek olmak istiyoruz" dedi.

"İyi İşler"den mezun olan kadınların ürünlerini Morhipo'da yer alan "İyi İşler Dükkan"da müşterileri ile buluşturma fırsatı bulduğunu hatırlatan Boyner, "İyi İşler Dükkan" ile kadın girişimcilere pa-

zara erişim konusunda da destek olduklarını vurguladı. Boyner, "Kadın girişimciler de 'iyi' süreçlerle üretilen 'iyi' ürünlerini Morhipo'da müşterilerimize sunarak bize çok önemli katkı sağlıyorlar" dedi.

Hayalleriniz için çok çalışın

KAGİDER Yönetim Kurulu Başkanı Emine Erdem, İyi İşler programıyla genç kadınlara girişimcilik yolculuğunda yol arkadaşlığı yapmaktan duydukları mutluluğu aktardı. Erdem, "Hepinizin bildiği üzere bu yol inşili çıkışlı. Keyifli olduğu kadar zorlukları da var. Ama girişimci olmak demek bunları bilip bu yolculuğa çıkmak demek. Zor zamanlarda, umutlarınız azaldığında, kendinizi yalnız hissettiğinizde burayı hatırlayın. Bu yollardan geçen, başarılı olan kadınları düşünün ve hiç vazgeçmeyin" ifadelerini kullandı. İyi İşler programında yer alan 119 kadının farklı çok hikayesinin bulunduğu nu vurgulayan Erdem, "Hepsi ilham veren, sınırları aşan hikayeler. Unutmayın, bunlardan biri de sizsiniz. Hayal edin, hayalleriniz için çok çalışın, umudunuzu kaybetmeyin" şeklinde konuştu.

Prof. Dr. Funda
BAŞARAN
YAVAŞLAR
funda.yavaslar@dunya.com

2022 yılı kurum kazançlarına ilişkin Kurumlar Vergisi de af kapsamında mı?

27.01.2023 tarih ve 239 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", üzerinde pek çok açıdan konuşulması gereken bir yasa teklifidir. Ancak, bu yazı, başlıktaki sorunun cevabını ele almaktadır.

Teklif kapsamına "31.12.2022 tarihine kadar (bu tarih dahil) verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi"ler dahil olduğundan ve 2022 yılı kazançlarına ait kurumlar vergisi (KV) beyannamesi 25.04.2023 akşamına kadar verileceğinden, başlıktaki soruya ilk verilecek cevap olumsuzdur. Hatta, Teklif'te "2022 yılı kazançları üzerinden alınacak KV'ye mahsuben 2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergiler" açıkça kapsam dışında tutularak, tüm kapılar kapatılmış gözükmektedir.

Ancak, Teklif'teki hükümler topluca değerlendirildiğinde, cevap kısmen olumludur. Çünkü;

1. Öncelikle, çıkacak bu yasadın yararlanmak isteyenler için son başvuru tarihi 30 Nisan 2023'dür ve bu tarih aynı zamanda 2022 yılı kazançlarına ait yıllık KV'yi ödemenin son günüdür.

2. Kural, hukuka uygun oldukları sürece, KV matrahının mükellefin defter, kayıt ve belgeleri üzerinden hesaplanmasıdır. 2022 vergilendirme dönemine ilişkin hesaplar kapanmışlarsa da, Teklif'te, işletme kayıtları ile gerçek durumun birbirinden farklı olması halinde, kayıtların 30 Nisan 2023'e kadar (bu tarih dahil) düzeltilmesine izin verilmektedir. Şöyle ki;

- işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaş, veya tam tersine
- kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaş, ya da
- kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar varsa, kayıtlar düzeltililebilecek ve avantajlı vergisel sonuçlardan yararlanılabilecektir.

3. Vergilendirme dönemi içindeki kayıtlar, sadece 2022 hesap dönemine ilişkin (yıllık) KV için değil, 2022 yılı kazançlarına ilişkin geçici KV ve stopaj yoluyla tahsil edilen KV bakımından da önemlidir.

Geçici vergiler hatalı hale gelecektir

2022 hesap dönemi KV'sine mahsup edilmek üzere, geçici KV beyannameleri verilmiş ve vergiler ödenmiştir. Esasen, geçici KV, yıllık KV'nin yıl bitmeden önden tahsili yoluyla devlete kamu geliri sağlanmasına hizmet ettiğinden, geçici KV beyanları ile yıllık KV beyanı birbirinden kopuk olamazlar. Ancak, geçici KV beyanları, 2022 yılındaki -düzeltme öncesi- işletme kayıtlarına göre hazırlanarak verildiklerinden, 30.04.2023 tarihine kadar işletme kayıtlarında düzeltme yapıldığında, geçici vergiler hatalı hale gelecektir. Yine de bu durum, 2022 yılı kazançlarına ait yıllık KV beyannamesinin düzeltilen işletme kayıtlarına göre hazırlanmasını engellememektedir. Teklif bunu yasaklamış değildir.

Tutarlılık sağlanmış olacak

2022 kazançları üzerinden yapılan KV stopajlarına gelince; stopaja tabi kazanç ve iratlar da Teklif kapsamında olup, muhtasar beyanname konusu matrah ve vergilerin artırılmasına izin verilmektedir. Muhtasar beyannameler stopajın yapıldığı ayı takip eden ay verildiklerinden, 2022 içinde stopaj yoluyla alınan KV, "31.12.2022 tarihine kadar (bu tarih dahil) verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi" kapsamında. Ancak, Teklif'te 2018-2021 yılları için vergi artış oranları açıkça gösterilirken 2022 yılı için bir belirleme yapılmamış olması, buna engel olmaktadır. 2022 için de bir belirleme yapılması halinde, Teklif'in hem kapsamı düzenleyen maddesiyle hem de işletme kayıtlarında düzeltmeye bağlı sonuçlarla tutarlılık sağlanmış olacaktır.

Hollanda üzerinden Avrupa'ya açılacak

Türk Telekom iştiraki ile kurulan ve 15 yılı aşkın süredir Türkiye'nin önde gelen firmalarıyla çalışan AssisTT, Hollanda'da kurduğu şirket ile Avrupa'daki müşterilerine hizmet vermeye hazırlanıyor. AssisTT, Hollanda'da kurduğu "AssisTT Holland BV" şirketi ile Avrupa'da birçok ülkeye farklı dillerde müşteri deneyimi hizmetine sunacak. AssisTT Genel Müdürü Haktan Saran, "Yurtdışı operasyonlar geçtiğimiz yıldan bu yana en önemli hedeflerimizden biri oldu. Bu konuda iş birlikleri gerçekleştirdik. Şimdi bu alandaki çalışmalarımızı Hollanda'da kurduğumuz şirketimiz üzerinden yürüteceğiz" dedi.

Eroğlu, yeniden PAGEV Başkanı

Türk Plastik Sanayicileri Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Genel Kurulu'nda Başkanlığa oy birliği ile yeniden Yavuz Eroğlu seçildi. Eroğlu, "Önümüzdeki dönem 'PAGEV Plastik Mükemmeliyet Merkezi' gibi projelerle sektörümüzün katma değerini arttırmayı hedefliyoruz" dedi. Sektör paydaşlarını birlikte hareket etmeye çağırarak Eroğlu, "Avrupa'da Almanya'nın hemen ardından ikinci en büyük kapasiteye sahip Türk Plastik Endüstrisi olarak öncelikli diğer başlığımız ise Yeşil Ekonomi kapsamında geri dönüşüm ekonomisi ile ülkemizi kalkındırmak için yaptığımız çalışmaların hızını arttırmak olacak. Toplum genelinde plastiklerin yaşamımıza katkısı noktasında farkındalık oluşturmaya sürdüreceğiz" dedi.

Arzum'da CO-CEO yönetim dönemi

Elektrikli ev aletleri sektörünün öncü markası Arzum, yeni yönetim sistemine geçiyor. Dünyada pek çok başarılı örneği olan CO-CEO sistemine geçilen şirkette Arzum'un üç üst düzey yöneticisi birer yıl arayla İcra Kurulu Başkanlığını üstlenecek. Arzum'un değişimlere çok çabuk uyum sağlayan bir şirket olduğunu vurgulayan Arzum Yönetim Kurulu Başkanı Murat Kolbaşı, yeni sistemin, globalleşme ve sürdürülebilir büyüme hedeflerine büyük katkı sunacağını belirtti.

Birer yıl arayla 'başkan'

Yeni dönemle birlikte dünyada pek çok başarılı örneği olan CO-CEO sistemine geçilen şirkette Arzum'un üç üst düzey yöneticisi birer yıl arayla İcra Kurulu Başkanlığı görevini yürütecek.

31 Ocak'ta KAP'a yapılan açıklamaya göre, Arda Altınok

Mali ve Kurumsal İşlerden Sorumlu Genel Müdür, Arif Emre Ünal Teknoloji, Ürün ve Tedarik Zincirinden Sorumlu Genel Müdür, Serhan Giray ise Ticaretten Sorumlu Genel Müdür olarak görev yapacak. Bu yeni dönemle birlikte Arda Altınok 2023'te, Arif Emre Ünal 2024'te ve Serhan Giray 2025'te İcra Kurulu Başkan-

lığı görevlerini üstlenecekler. Buna göre Arda Altınok İcra Kurulu Başkanlığı görevini Mete Zadil'den devraldı ve yeni dönem başlamış oldu. Şirketin icra kurulu başkanı, aynı zamanda yönetim kurulunda da yer almak üzere, her yıl Mart ayında yapılması planlanan genel kurul toplantısında onaya sunulacak.

Sabancı, Cinsiyet Eşitliği Endeksi'ne üst üste ikinci kez dahil oldu

Sabancı Holding, geçtiğimiz yılın ardından 2023'te de Bloomberg Cinsiyet Eşitliği Endeksi'ne dahil edildi. Cinsiyetle ilgili verilerin raporlaması konusunda halka açık şirketlerin performansını ölçmek için geliştirilmiş, modifiye edilmiş piyasa değeri ağırlıklı bir endeks olan Bloomberg Cinsiyet Eşitliği Endeksi, dünya genelinde cinsiyet eşitliği konusunda en saygın endekslerden biri olarak kabul ediliyor.

45 ülkeden 484 şirket var

Kadın liderliği ve yetenek havuzundaki cinsiyet dengesi, ücret eşitliği, kapsayıcılık kültürü, cinsel taciz karşıtı politikalar ve marka algısı olmak üzere beş temel kriter üzerinden şirketlerin cinsiyet eşitliği performanslarını ölçen endekste, bu yıl 45 ülke ve bölgeden toplam 484 şirket yer almaya hak kazandı. Sabancı Holding İnsan Kaynakları ve Sürdürülebilirlik Grup Başkanı Ha-

kan Timur, "100 yıllık Türkiye Cumhuriyeti ile neredeyse yaşıt olan Sabancı Topluluğu olarak, kadınların ekonomik ve sosyal hayatta güçlenmesini en üst düzeyde sahipleniyoruz. Bugün, gerek Holdingimizin gerekse Topluluk şirketlerimizin, cinsiyet eşitliği konusunda kendi sektörlerinin referans noktası olarak kabul edilmesi bu alandaki çabalarımızın en önemli sonucu" ifadelerini kullandı.

Rusya ile dış ticarete çifte rekor

Rusya 58,8 milyar dolarlık ithalatla Türkiye'nin en büyük tedarikçisi konumuna geldi. İhracattaki güçlü oransal artışa rağmen ithalattaki artış 2021'e göre yüzde 100'ü aşınca Rusya ile dış ticaret Türkiye aleyhine 49,5 milyar dolar açık verdi.

Levent AKBAY

2022 dış ticaret verileri Rusya ile dış ticarete çifte rekor kırıldığını gösterdi. 58,8 milyar dolarlık ithalatın yapıldığı Rusya, daha önce bu konumda yer alan Çin'in de önüne geçerek Türkiye'nin en büyük tedarikçisi konumuna geldi. Türkiye, Rusya'ya ihracatını 5,7 milyar dolardan 9,3 milyar dolara çıkararak bir yılda yüzde 62'lik artış performansını yakaladı. Ancak ihracattaki güçlü oransal artışa rağmen ithalattaki artış 2021'e göre yüzde 100'ü aşınca Rusya ile dış ticaret Türkiye aleyhine 49,5 milyar dolar açık verdi.

Rusya 8'inci sıraya yükseldi

Türkiye'nin ihracatının en yüksek olduğu 20 ülke sıralamasında 2002'de en yüksek oransal artışı Rusya yakalarken bu ülkeye yapılan ihracat bir yılda 3,5 milyar dolar artış gösterdi. Rusya bu performansı ile Türkiye'nin ihracat pazarları sıralamasında 10'uncu sıradan 8'inci sıraya çıktı. Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı olan Almanya'ya yapılan ihracat yüzde 9,5 arta-

rak 19,3 milyar dolardan 21,1 milyar dolara, ikinci sırada yer alan ABD'ye ihracat yüzde 14,7 artışla 14,7 milyar dolardan 16,8 milyar dolara, Irak'a yapılan ihracat ise yüzde 23,6 artışla 11,1 milyar dolardan 13,7 milyar dolara çıktı. Birleşik Krallık'a yapılan ihracat yüzde 5 gerileyerek 13,7 milyar dolardan 13 milyar dolara düşerken, İtalya'ya ihracat yüzde 7,7 artışla 11,4 milyar dolardan 12,3 milyar dolara, İspanya'ya yapılan ihracat yüzde 0,3 artışla 9,6 milyar dolarda kaldı. Fransa'ya yapılan ihracat yüzde 4,6 artışla 9,1 milyar dolardan 9,5 milyar dolara çıkarken, Hollanda'ya yapılan ihracat yüzde 18,7 artışla 6,7 milyar dolardan 8 milyar dolara, İsrail'e yapılan ihracat ise 6,3 milyar dolardan 7 milyar dolara çıktı.

AB-Türkiye-Rusya üçgeni

Türkiye ile Rusya dış ticaretindeki artışın ana sebebi Rusya'nın Ukrayna ile savaşı ve Batı ülkelerinin Rusya'ya uyguladığı ambargolar. AB, Türkiye'den Rusya'ya yönelik ambargolara dahil olmaması isterken Türkiye bu isteği yerrine getirmedi. AB firmaları ile Rus firmalarının Türkiye'de şube yaparak ticareti sürdürdüklerine

ilişkin eleştiriler de kamuoyunda yer aldı.

Avrupa Komisyonu'nun Finansal Hizmetler, Finansal İstikrar ve Sermaye Piyasaları Birliği'nden Sorumlu Üyesi Mairead McGuinness'in, ekim ayında Ankara'da görüştüğü hükümet yetkilileri ve iş dünyası temsilcilerine Rusya'ya uygulanan yeni yaptırımlar hakkında bilgi vermiş ve Brüksel'in uyarılarını gündeme getirmişti.

Komisyon üyesi McGuinness, Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Maliye Bakanı Nureddin Nebati ve Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu ile bir araya gelmiş, akşam yemeğinde de iş dünyasının önde gelen dernekleri ve kurumlarıyla toplantı yapmıştı.

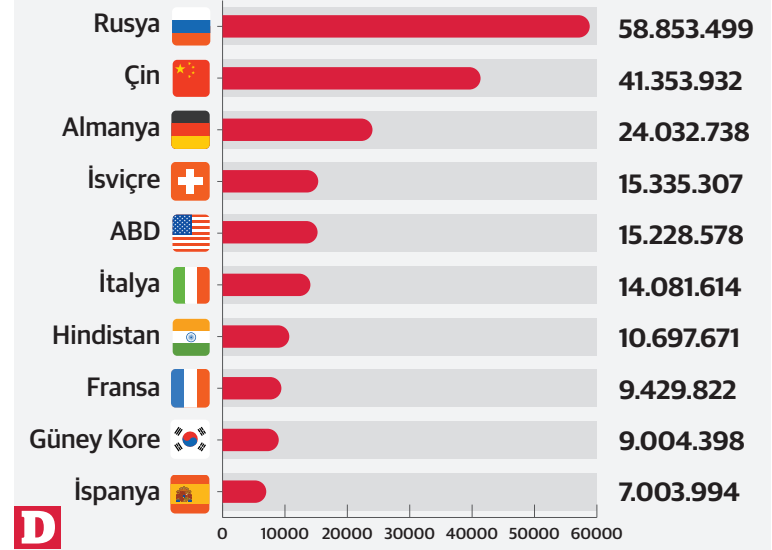
"Komisyon üyesi McGuinness, Ankara'daki resmi temaslarının ardından Twitter üzerinden yaptığı açıklamada, belirsizliğin hüküm sürdüğü bir dönemde AB'nin güçlü ortağı olan Türkiye'de bulunmaktan mutlu olduğunu belirtirken, "Rusya'ya karşı yaptırımlarımızın uygulanmasına ve yaptırımların hile yoluyla atlatılmasını tespit edip kökünü kazıma ihtiyacına güçlü bir şekilde odaklandığımızı iletme fırsatı doğdu"

diye konuşmuştu.

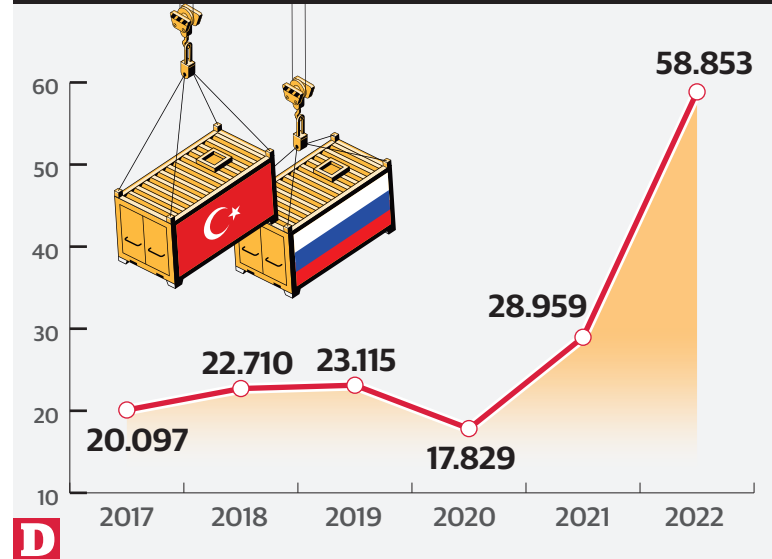
Buna karşın Kasım 2022'de AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AB'nin yaptırım uyguladığı Rusya'ya Türkiye üzerinden ihracat yaptığı iddiasını, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun kendisine verdiğini söylediği istatistiklerle reddettiğini açıklamıştı.

Borrell, Fransa'nın Strazburg kentinde düzenlenen Avrupa Parlamentosu (AP) Genel Kurulu'nda İspanyol milletvekili Antoni Comin I Oliveres'in Türkiye'nin AB mallarını satarak yaptırımlardan kaçması için Rusya'ya yardım ettiği iddiasını belirtilip AB'nin buna karşı ne yapacağı sorusu üzerine, konuyu Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu ile konuştuğunu aktarmıştı. Borrell, "Kendisi Türkiye'nin AB'den ithalatı ve Türkiye'nin Rusya'ya ihracatı hakkında bana bilgi verdi. Bu bilgi, Türkiye'nin Rusya'ya ciddi miktarda ihracat yaptığını gösteriyor. Ancak Türkiye'nin AB'den ithalatında ciddi bir artış yok. Böylece aldığım istatistiklere göre, AB'nin Türkiye üzerinden Rusya'ya ihracat üçgeni kurduğu gibi bir teori mevcut görünmüyor" ifadelerini kullanmıştı.

2022'ET TÜRKİYE'NİN EN FAZLA İTHALAT YAPTIĞI 10 ÜLKE (BİN DOLAR)

TÜRKİYE'NİN RUSYA'DAN İTHALATI (MİLYON DOLAR)

İhracatta ilk sırada narenciye var

Türkiye'nin Rusya'ya ihracatında başta narenciye, taze üzüm, kayısı ve kiraz olmak üzere yaş meyve sebze ürünleri, makine, kara taşıt ve aksamları, elektrik ve elektronik ürünler ile giyim eşyası ve aksesuarları olmak üzere, su ürünleri, gemi ve suda

yüzen taşıt ve araçlar dikkat çekiyor.

Petrol ve ürünleri, doğal gaz, taşkömürü, demir-çelik ürünleri, işlenmemiş alüminyum ve muhtelif tahıl, yağlı tohum ve bitkisel yağ ürünleri Rusya'dan ithal edilen ürünler arasında yer alıyor.

Vodafone Türkiye'den 6,8 milyar TL servis geliri

Vodafone Türkiye yaptığı açıklamayla, 2022-23 mali yılı 3. çeyrek sonuçlarını açıkladı.

Buna göre, Vodafone Türkiye'nin bu dönemde mobil abone sayısı 24,6 milyona, Maki-nelerarası İletişim (M2M) dahil toplam mobil abone sayısı 27,9 milyona ulaştı. Faturalı abone sayısı ise toplam bazın yüzde 73,4'ünü oluşturdu ve 18 milyona yükseldi. Genişbant teknolojilerinde de hizmet kalitesini sürekli artıran Vodafone Türkiye'nin sabit genişbant

abone sayısı 1,4 milyon olarak gerçekleşti.

Ekim-Aralık 2022 dönemini kapsayan 3. çeyrekte Vodafone Türkiye'nin servis gelirleri 6,8 milyar TL oldu.

Vodafone Türkiye Üst Yöneticisi (CEO) Engin Aksoy, Vodafone olarak, geleceğin dijital servislerde olduğunu inandıklarını söyledi. Aksoy, "Makro-ekonomik koşulların etkisiyle yüksek artış gösteren maliyetlerimize rağmen hedeflerimize paralel olarak büyümemizi sürdüreceğiz" dedi.

"Türkiye'nin artık sıçrama yapma dönemi geldi"

Sanko Holding Onursal Başkanı Abdulkadir Konukoğlu, Türkiye'nin önünün açık olduğunu belirterek, "Türkiye'ye her zaman olduğu gibi güveniyoruz. Yatırımlarımızı aksatmıyoruz. Türkiye'nin sıçrama yapması gereken dönemdeyiz" dedi.

Sanko Holding Onursal Başkanı Abdulkadir Konukoğlu Türkiye'nin geleceğinden korkmadığını söyledi. "Yeni Yüz Yılın Sanayisi" konulu panele katılan Konukoğlu, konuşmasına, sanayileşmenin dününü anlatarak başlayarak, bir makinede arıza olduğunda arızalı parçanın tamir edilerek kullanıldığı bir dönemden, her şeyin bilgisayarla yönetildiği üretim süreçlerine geçildiğini söyleyerek başladı. Türkiye'nin sanayileşmede çok önemli yol kat ettiğine dikkat çeken Konukoğlu, Gaziantep'i Türkiye'nin bire bir kalkınma modeli olarak tanımladı. Gaziantep'te sanayiciliğin temelinde dokumacılığın bulunduğunu anlatan Konukoğlu, kentte sanayi odasının kurulması sonrasında sanayileşmede çok önemli yol alındığını ve ürün gamının çeşitlilik kazanmakla kalmayarak, ülke ve dünya ölçeğinde üretimler

gerçekleştirildiğine vurgu yaptı.

Türkiye'nin önünün açık olduğunu kaydeden Konukoğlu, "Türkiye'ye her zaman olduğu gibi güveniyoruz. Yatırımlarımızı aksatmıyoruz. Türkiye'nin sıçrama yapması gereken dönemdeyiz" dedi. Sanayide otomasyonun istihdam üzerinde olumsuz etkilerinden korktuğuna işaret eden Konukoğlu, "Türkiye'de istihdam

sorununa çözüm emek yoğun sektörlerden geçiyor ama bu durumda da dünya ile rekabet konusu karşımıza çıkıyor" değerlendirmesini yaptı. Türk sanayisinin dünya ile rekabet edebildiğini bildiren Konukoğlu, "Bir dönem Japon malı, tapon malı" denirdi, şimdi Japonların sanayileşmede geldiği nokta ortada. Biz de dünden çok iyiyiz, yarın çok daha iyi olmak

Parayı yabancı ülkeye yatırmak içime sinmiyor

Abdulkadir Konukoğlu, seçime odaklanmamak gerektiğini, devletin yaşadığını ve yaşayacağını kaydetti. Konukoğlu, şöyle devam etti:

"Hepimiz elbirliğiyle çalışıp ülkemizi ileriye taşımalıyız. Kötüyü dayatarak insan bir yere gelemmez. İyiye yönelip hedefe o şekilde yürümeliyiz. Türkiye'nin geleceğinden hiçbir şüphem yok. İşte bundan dolayı yurt dışında yatırımlar yok. Sadece Afrika'da çimento satmak için işletmemiz var. Onun dışında yok. Türkiye'de bu kadar işsiz varken elimizdeki parayı yabancı ülkelere yatırım yapmak içime sinmiyor. Dünyada Türkiye, Türkiye'de Gaziantep ilkesiyle yatırım yapıyoruz. Gaziantep'te olmazsa Gaziantep'in çevre illerine bakıyoruz. O da olmazsa Türkiye'nin herhangi bir kentinde yatırım yapıyoruz. Yatırımları yaparken her girişimci buna göre hareket etmeli."

için çaba göstermeliyiz. Aynı makineleri kullanıyoruz. Ar-Ge ve İnovasyonda çabamızı artırmalıyız" ifadelerini kullandı.

EGEPLASDER
EGE PLASTİK SANAYİCİLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ
YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINDAN

Olağan Genel Kurul İlanı

Derneğimizin Olağan Genel Kurul Toplantısının **18 ŞUBAT 2023 CUMARTESİ** Günü Saat **11.00'de** Dernek merkezi olan **Şair Esref Bulvarı No:18 Altay İş Merkezi D:801 İsmet Kaptan Mah. Konak - İZMİR** adresinde salt çoğunlukla, salt çoğunluk sağlanamadığı takdirde çoğunluk aranmaksızın **25 ŞUBAT 2023 CUMARTESİ** günü aynı yer ve saatte aşağıdaki gündem maddelerinin görüşülmesi için toplanılmasına karar verilmiştir.

GÜNDEM

- 1- Yoklama ve açılış
- 2- Divan seçimi ve Saygı duruşu
- 3- Toplantı tutanaklarının imzalanması için Divan'a yetki verilmesi
- 4- Yönetim kurulu raporunun okunması ve ibrası
- 5- Denetim kurulu raporunun okunması ve ibrası
- 6- Gelir-Gider hesaplarının ve 2023 tahmini bütçenin okunması ve kabulü
- 7- Yönetim kurulu asil ve yedek üyelerin seçilmesi
- 8- Denetim kurulu asil ve yedek üyelerin seçilmesi
- 9- PLASFED Delege üyelerinin seçilmesi
- 10- Tüzük değişikliğinin görüşülmesi
- 11- Üye aidatlarının görüşülmesi ve karar alınması
- 12- Dilek ve Temenniler
- 13- Kapanış

EGE PLASDER
Ege Plastik Sanayicileri Dayanışma Derneği

Konya bir açık hava müzesi haline geldi

Yıldız DOĞRUER YEMİŞ

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, "Kültür ve Turizm Projeleri Tanıtım Toplantısı" gerçekleştirdi. Toplantıya kültür, sanat, turizm ve basın camiasının temsilcileri katılım gösterdi. Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Al-

tay, tarihin köklü izlerini taşıyan; asırlardır barışın, huzurun ve hoşgörünün mayası olan Konya'nın her dönemde en önemli merkezlerden birisi olduğuna dikkat çekerek konuşmasına başladı.

Görkemli bir tarihe sahibiz

"Köklü medeniyetimiz bütün ihtişamıyla ve görkemli eserleriyle Konya'mıza mührünü kazıdı" di-

yen Başkan Altay, "Sahip olduğumuz bu birikim Konya'mızın adeta açık hava müzesi olmasını sağladı. Konya Büyükşehir Belediyesi olarak; Darü'l-Mülk Konya'mızı her alanda görkemli tarihine yakışır bir hale getirmek, yaptığımız tüm çalışmalar içerisinde önceliğimiz oldu. 10 bin yıllık bir mirası yaşatma gayesinde olan Konya Modeli Belediyeçilik sayesinde, güzel şeh-

rimiz her alanda büyük kazanımlar elde etti" ifadelerini kullandı.

Altay, Cumhuriyetin 100. yıl dönümü olan 2023'ün, tüm ülke adına son derece kıymetli bir yıl olduğunu belirterek, "Bu yıl Konya'da dolu dolu geçirmek ve bir kültür yılı haline getirmek için Konya Büyükşehir Belediyesi olarak kapsamlı bir takvim hazırladık" şeklinde konuştu.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) politika faizini 50 baz puan artırdı Avrupa "50" dedi!

Avrupa Merkez Bankası (ECB), üç temel politika faizini 50 baz puan artırarak, 2008 yılından bu yana en yüksek seviyesine çıkardı.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), üç temel politika faizini 50 baz puan artırdı. ECB açıklamasında, refinansman faizinin yüzde 3'e, mevduat faizinin yüzde 2,5'e ve marjinal fonlama faizinin de yüzde 3,25'e yükseltildiği kaydedildi.

ECB'nin ekonomide resesyon beklentisine karşın faiz oranlarını 2008'den bu yana en yüksek seviyeye çıkarması dikkati çekti.

Banka, üç temel politika faizini temmuzda 50 baz puan, eylül ve ekimde de 75'er baz puan ve aralıkta 50 baz puan artırmıştı.

Daha fazla faiz artışı masada

Para piyasaları, çoğunlukla 50 baz puanlık faiz artırımını fiyatlarırken, enerji fiyatlarındaki son düşüşe rağmen enflasyonun yüksek kalacağı endişesinin bir işareti olarak ECB faiz oranlarını artırması dikkati çekti.

ECB, aldığı yüksek ikinci faiz artırım kararıyla Euro Bölgesi'nde geçen ay yüzde 8,5 olan enflasyonun daha da artmasına tepki verirken, daha fazla faiz artışının da masada olduğuna işaret etti.

ECB karar metninde, enflasyo-

nun yüzde 2 olan orta vadeli hedefe dönmelerini sağlamak için faiz oranlarını kademeli ve ciddi şekilde artırmaya devam edeceğini vurgu yapılarak, "Banka Yönetim Konseyi, martta yapılacak para politikası toplantısında faizi 50 baz puan daha artırmaya niyetli" denildi. Açıklamada, faiz oranlarının enflasyonun yüzde 2 hedefine dönmeleri için ciddi şekilde sınırlayıcı seviyede tutulacağı belirtilerek, planlandığı gibi mart ayından sonra bilançonun küçültülmeye başlanacağı kaydedildi.

BoE'den yüzde 4,0 seviyesi

ECB'nin faiz artırımı hamlesi, İngiltere Merkez Bankası'nın (BoE) dün 50 baz puanlık ve ABD Merkez Bankası'nın (Fed) bir gün önce yaptığı 25 baz puanlık artışının ardından geldi.

BoE dün erken saatlerde politika faizinin 50 baz puan artırılarak yüzde 3,50'den yüzde 4,0 seviyesine çıkarılmasına karar verdi.

Bankanın son faiz artış kararıyla birlikte, ülkede politika faizi Ekim 2008'den bu yana en yüksek seviyesine çıkarılmış oldu.

Açıklamada, ülkede geçen yılın

ECB Başkanı
Christine Lagarde

son çeyreği itibarıyla son 41 yılın en yüksek seviyelerini görmesinin ardından gerilemeye başlayan enflasyonun, bu yıl da azalma eğilimini sürdürmesinin beklendiği kaydedildi.

Enflasyonun, bu yıl içerisinde azalma eğilimini sürdürmesi ile şirketlerin de işten çıkarma planlarını askıya almasının beklendiği kaydedilen açıklamada, politika faizinde yapılan artışın tasarruf sahibi olan tüketicilere olumlu

yansıtılacağı beklendiği, kredi kartı, bireysel kredi ve konut kredisi borçlularının ise artıştan olumsuz yönde etkileneceği belirtildi.

Bankanın açıklamasında ülkede enflasyonun bu yılın haziran ayında yüzde 8 seviyesine, yıl sonunda ise yüzde 3 seviyesine gerilemesinin beklendiği kaydedildi.

Piyasalarda bankanın bu yıl içerisinde politika faizini yüzde 4,5 seviyesine kadar yükseltmesi bekleniyor.

Fed Başkanı şahin tonunu yumuşattı, piyasalarda pozitif seyir izlendi

Şahin ton gitti pozitif seyir geldi

ABD Merkez Bankası (Fed), politika faizini 25 baz puan artırarak, 16 yılın en yüksek seviyesi olan yüzde 4,50-4,75 aralığına yükseltti.

Amerika Merkez Bankası (Fed) faiz oranının artırılması kararıını oy birliğiyle aldı.

İki gün süren toplantılar sonunda Fed, politika faizini 25 baz puan artırarak 16 yılın en yüksek seviyesi olan yüzde 4,50-4,75 aralığına yükseltti. Maksimum istihdam ve uzun vadede yüzde 2 enflasyon elde etmeyi amaçladığı vurgulanan Fed açıklamasında, bu hedeflerin desteklenmesi için federal fon oranının yüzde 4,50-4,75 aralığına yükseltilmesine karar verildiği bildirildi.

Fed'in açıklamasında, "Enflasyon bir miktar azaldı ama hala yüksek kalmaya devam ediyor" değerlendirmesi dikkati çekti.

Fed Başkanı Jerome Powell, Fed'in politika faizini 25 baz puan artırmasının ardından basın toplantısı düzenledi. Para politikası sıkılaşmasında çok mesafe katettiklerini belirten Powell, "Şimdiye kadarki hızlı sıkılaşmamızın tam etkileri henüz hissedilmedi" dedi.

Powell, yapacak çok işleri olduğunu vurgulayarak, fiyat istikrarını yeniden sağlamanın bir süre

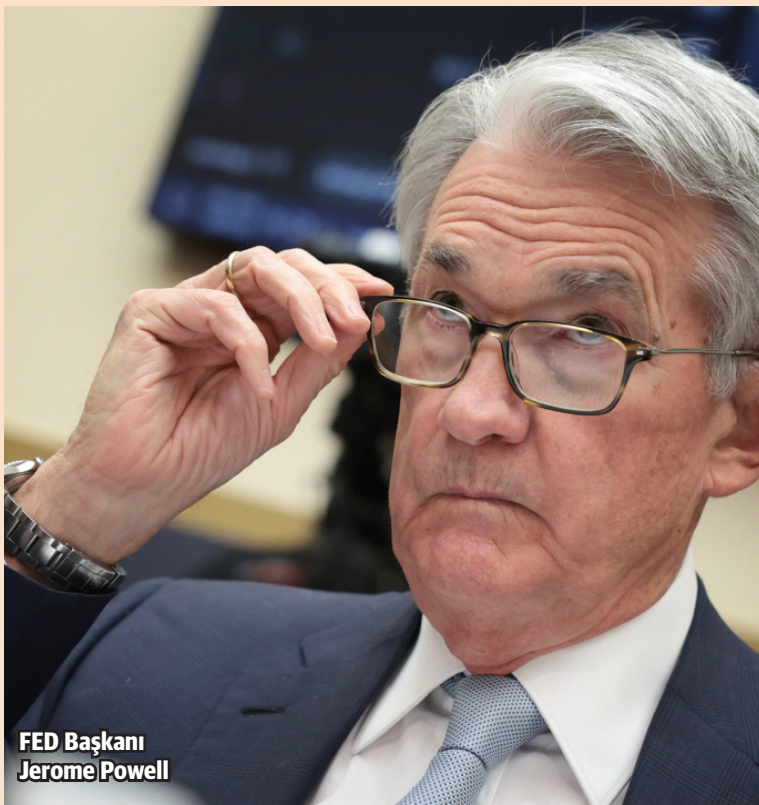
daha kısıtlayıcı para politikası duruşunu sürdürmeyi gerektireceğini kaydetti. Fed Başkanı Powell, "Federal fon oranı için hedef aralığında devam eden artışların uygun olacağını öngörmeye devam ediyoruz" diye konuştu.

Enflasyon hedefi yüzde 2

ABD ekonomisinin geçen yıl önemli ölçüde yavaşladığını belirten Powell, büyümedeki yavaşlamaya rağmen iş gücü piyasasının son derece sıkı olmaya devam ettiğini anlattı. Powell, ekonomik büyümenin daha yavaş bir hızda da olsa devam etmesini beklediğini kaydederek, "Ekonomi beklentiler doğrultusunda bir performans sergilerse bu yıl faiz indirimi yapmak uygun olmayacaktır" dedi.

Enflasyonun uzun vadeli yüzde 2 hedefinin oldukça üzerinde seyretiltiğine işaret eden Powell, "Son gelişmeler cesaret verici olmakla birlikte enflasyonun sürekli bir düşüş patikasında olduğundan emin olmak için daha fazla kanıtı ihtiyacımız olacak" diye konuştu.

Powell, enflasyonun son za-

FED Başkanı
Jerome Powell

manlarda hafiflemesine rağmen hala yüksek olduğunu vurguladı.

Atıkları para politikası adımlarının talep üzerindeki etkilerini, başta konut olmak üzere ekonominin faize en duyarlı sektörlerinde gördüklerini anlatan Powell, "Ancak parasal sıkılaşmanın özellikle enflasyon üzerindeki etkilerinin tam olarak hissedilmesi zaman alacaktır" diye konuştu.

Para piyasalarındaki fiyatlamalarda gelecek ay Fed'in yüzde 83 ihtimalle 25 baz puan faiz artırması öngörülürken, mayıstan itibaren bankanın faiz oranlarını sabit tutacağı tahmin ediliyor.

Powell'in yumuşayan şahin ton-

nu emtia fiyatlarında oynaklığı artırırken, altının ons fiyatı 1.957 dolarla Nisan 2022'den bu yana en yüksek seviyeye çıkmasının ardından 1.954 dolarda dengelendi.

Tahvil piyasalarındaki fiyatlamalarda artan resesyon endişesi petrol fiyatlarını baskılamakla birlikte, yüzde 2,7 değer kaybeden Brent petrolün varil fiyatı da önceki kapanışın yüzde 0,4 üzerinde 83,5 doları gördü. Bu gelişmelerle New York borsasında S&P 500 endeksi yüzde 1,05, Nasdaq endeksi yüzde 2 ve Dow Jones endeksi yüzde 0,02 değer kazandı. ABD'de endeks vadeli kontratlar yeni güne ise karışık seyrile başladı.

PolitikAnaliz

R. Kutay
KARACA
kutay.karaca@dunya.com

İran

Türkiye'de uluslararası ilişkiler alanında çalışanlar "konu bulma" açısından dünyanın en rahat araştırmacılarıdır. İbn Haldun'un yüzyıllar öncesi açıklamaya çalıştığı coğrafyanın kader olduğu vurgusunu doğrular bir şekilde çevremizde hiçbir zaman bitmeyen sorunları, çatışmaları araştırmaya ve açıklamaya çalışıyoruz. "Coğrafya kaderdir" cümlesinin ardında iki kelimeden daha fazlasının yattığının belki de en aşikâr örneği Türkiye... Çevremizde yaşananların birbiriyle olan bağlantısı da işin cabası...

Dünya aylardır onbinlerce hayata mal olan Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşı korkuyla izlerken, bir anda gözümüzü sınır komşumuz İran'a çevirdik. Mahsa Amini'nin polis gözetiminde ölmesi sonucu aylardır protestoların sürdüğü İran'da geçen hafta Azerbaycan Büyükelçiliği'ne silahlı saldırı yapıldı, kuzeydeki Azerşehr'deki petrol rafinerisinde büyük bir yangın çıktı, hemen sonrasında İsfahan kentindeki bir mühimmat üretim tesisine dronelarla saldırı düzenlendi. Üst üste yaşanan olaylar uluslararası ilişkilerde denklemlerin karmaşıklığını da gözler önüne serdi.

İran'da 1979'daki İslam Devrimi'nden bu yana düzenlenen en uzun hükümet karşıtı protestolar üç ayı geçkin bir süredir devam ediyor. 500'den fazla kişinin öldüğü tahmin edilen gösterilerde iki gösterici idam edildi. Onlarca gösterici de idam edilme-yi bekliyor. İran'daki protestolardan nasıl bir sonuç çıkacak, bu kimsenin kestiremediği bir bilmece halinde.

İran yönetiminin kaderi dini ideoloji ve bu ideolojiye bağlı olduğu düşünülen güvenlik güçlerinin tavır ve tabii ki ekonomik yapıyla doğrudan bağlantılı. İranlı kadınların başörtüsünü mecbur kılan yasa-yı reddeden tavrı, dini rejimi büyük sıkıntıya soktu. Keza, başörtüsü dini ideolojinin simgesi durumunda. Bu simgenin kaldırılması ise neredeyse ideolojinin çökmesi anlamına gelecek.

Bu bilinçle İran rejimi reform düşüncesi içerisine girer mi? Tarih bize otoriter bir rejimin yıkılması öncesinde yapmaya çalıştığı ama sonuç alamadığı reformların varlığını hatırlatır. Bu nedenle İran yönetimi ne pahasına olursa olsun, rejimi korumak amacıyla baskı uygulayacaktır ki, bunun için en önemli unsur güvenlik güçleridir. Ancak bilinen diğer bir gerçek ise güvenlik güçlerinin yönetsel bir zayıflık gördüklerinde halkın yanında yer aldığıdır. Bu gerçek, yönetim baskısının daha da artmasına neden olacaktır.

İran'da bu gelişmeler olurken planlı olduğu ve İran güvenlik güçleri tarafından herhangi bir tedbir alınmadığı konusunda birçok uzmanın hem fikir olduğu bir silahlı saldırı Azerbaycan Büyükelçiliği'ne yapıldı. İran yetkililerinin yaptığı açıklama kimseyi tatmin etmedi.

Azerbaycan-İran ilişkisinin uzun zamandır sıkıntılı olduğu biliniyor. Azerbaycan, İran-Ermenistan iş birliğini Türkiye ve İsrail ile dengeliyor. İran, Azerbaycanı üçüncü taraflarla iş birliği yapmakla suçlayarak, ülkeyi NATO ve İsrail yanlısı olarak tanımlıyor. İran'da yaşayan Türklere Karabağ'ın işgaline karşı gösteri ve Hocalı Katliamını anma törenleri yapma izni vermeyen İran, Azerbaycan Büyükelçiliği'ne yönelik saldırı günü Ermenilerin Azerbaycan karşıtı gösteri düzenlemesine izin verdi. İran Dışişleri Bakanı Hüseyin Amir Abdullahyan'ın "Ermenistan'ın güvenliğine İran'ın güvenliği gibi bakıyoruz" açıklaması bir anlamda "iki devlet tek millet" söylemine karşı da bir meydan okuma...

Bir de Zengezur Koridoru kaygısı mevcut. İran'a göre bu koridorun açılması, İran'ın Ermenistan ile ortak sınırını ortadan kaldırmakla kalmayacak Azerbaycan'ın Ermenistan'ın kontrolü dışında Hazar Denizi'nden doğrudan Türkiye'ye uzanan bir enerji-ticaret koridoru kurmasına yarayacaktır. Bu durum İran için Rusya'ya ulaşamamak ve Kafkasya'da etki alanının azalması anlamı taşıyor. Tabii en önemlisi İran, Azerbaycan'ın, İran'da yaşayan Azeriler için bir cazibe merkezi haline gelmesinden çekiniyor.

Büyükelçilik saldırısının etkileri soğumadan İsfahan kentindeki bir mühimmat üretim tesisine drone saldırısı düzenlendi. Olay, Tahran yönetiminin bir yanda nükleer programını ilerlettiği, öte tarafta Rusya'ya Ukrayna'da kullanması için dronelar sağladığı bir ortamda yaşandı. Saldırıda hangi örgütün veya ülkenin parmağı olduğu tartışılırken, The Times of Israel bu saldırıyı "Mossad, İsrail'in çıkarları için İran savunma tesisini vurdu" başlığı ile yayınladı. Sonrasında The Wall Street Journal gazetesi de saldırıyı İsrail'in gerçekleştirdiğini yazdı.

İran'da son dönemdeki olaylar İran-Azerbaycan-İsrail üçgeninde yaşanıyor gözükse de Azerbaycan'ın ve İran'daki Türk unsurlarının varlığı Türkiye'yi doğrudan ilgilendiren bir süreci mecbur kılıyor.

Ancak buradaki denge çok önemli. Keza Ortadoğu'da uzaktan gelenlerin politikaları ancak Türkiye-İran ilişkisinin doğru işlemesiyle dengelenebilir. Bu da akıldan çıkarılmamalıdır.

İngiltere Kralı
III. Charles

Avustralya'nın yeni 5 dolarlarında İngiltere Kralı yer almayacak

Avustralya yeni tasarlayacağı banknotlardan İngiliz hükümdarını kaldırıyor.

Avustralya Merkez Bankası'ndan (RBA) yapılan açıklamada, yeni 5 dolarlık banknotun tasarımının yerli Avustralyalıların kültür ve tarihini temsil edeceği belirtildi.

İngiltere'nin en uzun süre tahtta kalan hükümdarı Kraliçe II. Elizabeth'in 8 Eylül 2022'de yaz ta-

tilini geçirdiği İskoçya'da hayatını kaybetmesinin ardından tahta oturan Kral III. Charles'ın portresinin söz konusu banknotta olmayacağı bildirilen açıklamada, değişikliğin hükümet ile yapılan istişareler sonucunda yapıldığı kaydedildi.

Yeni banknotun tasarlanıp basılmasının birkaç yıl süreceğine dikkat çekilen açıklamada, bu süre içerisinde mevcut 5 dolarlık bankno-

tun da basılmaya devam edeceği ve kullanılacağı bilgisi paylaşıldı.

BBC'ye konuşan Merkez Bankası yetkilisi, şu anda başka herhangi bir banknotun tasarımını değiştirmeyi planlamadığını söyledi. İngiliz hükümdarının portresi, her Avustralya banknot serisinde en az bir tasarımda yer alıyordu. Mevcut 5 dolarlık banknotta Kraliçe II. Elizabeth'in portresi bulunuyor.

1.56 dolar

Ocak ayında
ihracatın kilo
değeri 1.56 dolara
yükseldi.

Hazırlayan: Fikret ÇENGEL

3 Şubat 2023 • CUMA

s16 ihracat

DÜNYA

**Otomotiv gaza bastı
ihracatta rekor geldi**

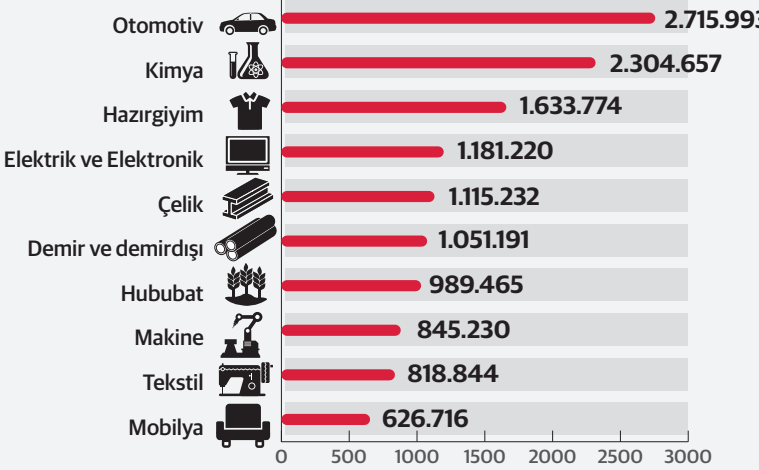
Otomotiv 2,7 milyar dolarla ocak ayında en çok ihracat yapan sektör oldu.

Kimya 2,3 milyar dolarla ikinci, hazır giyim ve konfeksiyon ise 1,6 milyar dolarla üçüncü sırada yer aldı. Kilogram birim ihracat değeri ise geçen yılın aynı ayına göre yüzde 24,2 artışla 1,56 dolara yükseldi.

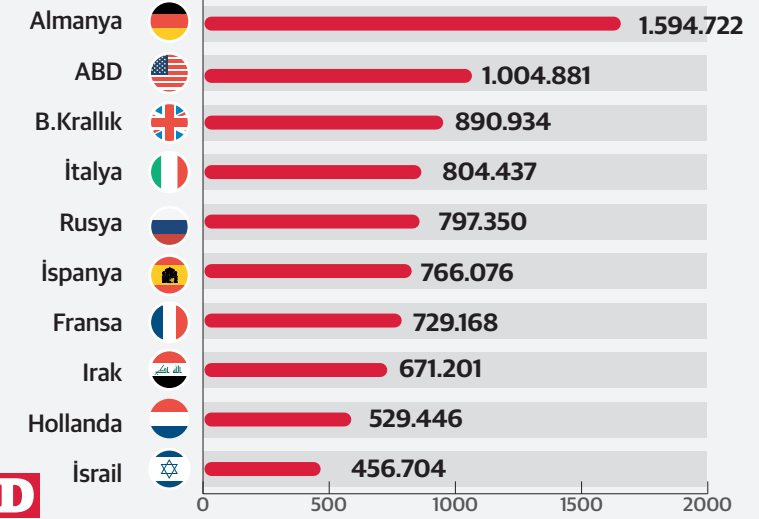

**OCAK
İHRACATI
19.4
MİLYAR DOLAR**

EN ÇOK İHRACAT YAPILAN İLK 10 ÜLKE (MİLYAR \$)

EN ÇOK İHRACAT YAPILAN İLK 10 ÜLKE (MİLYAR \$)

bistan'a ihracatımız 22, Kazakistan'a ihracatımız 2, İsviçre'ye ihracatımız 1,5 kat arttı. Özellikle Suudi Arabistan'a ihracatta önemli bir toparlanma süreci yaşıyoruz. Ayrıca Türk Cumhuriyetlerine ihracatımızın geçen yılın aynı ayına göre yüzde

60 oranında arttığının altını çizmek istiyorum."

Türkiye'nin ihracatta büyük hedefleri olduğunu hatırlatan Gültepe, mevcut pazarlardaki payı artırma-ya çalışırken yeni pazarlar bulmak için çaba gösterdiklerini söyledi. Ge-

Küresel pazarlardaki yavaşlamaya rağmen ihracat 2023'e de rekorla başladı. Türkiye'nin ocak ayı ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,4 artışla 19,4 milyar dolar oldu. Son 12 aylık ihracat ise 256 milyar dolara ulaştı.

2023 yılının ilk ihracat verilerini Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla Ankara'da açıkladı. TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Cumhuriyetin 100'üncü yılına ihracat rekoruyla başlamanın gururunu yaşadıklarını söyledi. Avrupa ve ABD ekonomilerindeki daralmaya rağmen ocak ayında elde edilen performansın tüm ihracat ailesi için büyük bir motivasyon kaynağı olduğunu ifade eden Gültepe, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Genel Ticaret Sistemi kayıtlarına göre ocak ayı ihracatımız geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,4 artışla 19,4 milyar dolara yükseldi. Son 12 ayda ise 256 milyar dolarlık ihracata ulaştık. 2023 için öngördüğümüz hedefi yakalayabilmemiz için her ay önceki yılın aynı dönemine göre 900 milyon dolar daha fazla ihracat yapmamız gerekiyor. Ocak ayında bu başarıyı sağladık. Önümüzdeki aylarda çok daha yüksek bir performans göstererek yılı 100'üncü yıla yaraşır bir ihracatla kapatmak için var gücümüzle çalışıyoruz."

Arabistan'a ihracat 22 kat arttı

Mustafa Gültepe sektörler özelinde bakıldığında ocak ayında en çok ihracatı otomotivin gerçekleştirdiğini bildirdi. Otomotivin geçen ay 2,7 milyar dolarlık ihracata imza attığını belirten Gültepe, "Kimya 2,3 milyar dolarla ikinci, hazır giyim 1,6 milyar dolarla üçüncü, elektrik ve elektronik 1,2 milyar dolarla dördüncü, çelik ise 1,1 milyar dolarla beşinci sırada yer aldı" dedi.

Ocak ayında 46 ilin ihracatında artış kaydedildiğini vurgulayan Gültepe, şunları söyledi:

"İhracatta ilk beş ilimiz İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir ve Gaziantep şeklinde sıralandı. İlk kez ihracat ailemize katılan bin 641 firmamız 81,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Birim ihracat değerimiz ise geçen yılın aynı ayına göre yüzde 24,2 artışla 1,56 dolara yükseldi. En çok ihracat yaptığımız ülkeler sırasıyla Almanya, ABD, Rusya, İngiltere ve İtalya oldu. Bazı ülkelerde dikkat çekici artışlar kaydettik. Suudi Ara-

Prof. Dr. Dilek
LEBLEBİCİ
TEKER
Işık Üniversitesi İşletme
Bölüm Başkanı
dilek.teker@isikun.edu.tr

Hayat pahalılığı

Zorlu geçen bir 2022 yılı ve 2023'ün ilk ayını tamamladığımız şu günlerde, en çok konuşulan konu yine hayat pahalılığı olmaya devam edecek gibi görünüyor. Türkiye bu yeni yıla, asgari ücrete, memur ve emekli maaşlarına yapılan zam, EYT kapsamı ve enflasyonda düşüş görünümü gibi tebessüm ettiren gelişmeler ışığında girdi. Türkiye'de baz etkisi desteğiyle enflasyon rakamlarında geriye çekilmeler gözlene de bu henüz vatandaşın cebine yansımış durumda değil. Aslında enflasyon özellikle pandeminin başladığı 2020 yılından beri sadece Türkiye için değil, neredeyse tüm ülkeler için en önemli makro sorun olmaya devam ediyor. Rusya-Ukrayna arasındaki jeopolitik gerilim ve buna bağlı gelişen enerji fiyatlarındaki artış, enflasyon riskini daha da körüklemiş durumda.

Piyasalarda genel beklenti, özellikle FED ve ECB tarafından hedeflenen enflasyon oranı olan yüzde 2'lik seviyeye yıl sonuna kadar gelineceği şeklinde düşünülse de en son açıklanan enflasyon rakamlarının ABD'de yüzde 6,5 ve Euro Bölgesi'nde ise yüzde 9,2 olarak gerçekleşiyor olması, merkez bankalarının faiz kararları için daha keskin bir yıl olacağı şeklinde yorumlanabilir.

Gelişen ekonomileri belirsiz bir yıl bekliyor

Türkiye'de son üç yıllık enflasyon verisi, vatandaşın satın alma gücünün vahim durumunu net olarak ortaya koyuyor. Aralık ayı rakamları ile değerlendirildiğimizde; 2020, 2021 ve 2022 yıllarında TÜİK tarafından açıklanan resmi veriler sırasıyla yüzde 14,60, yüzde 36,08 ve yüzde 64,27'lik keskin enflasyon artışlarına işaret ediyor. Öte yandan mesele hane halkını en çok ilgilendiren gıda enflasyonuna geldiğinde rakamlar daha kuvvetli olarak şu şekilde hissediliyor: 2020 yılında yüzde 12,15, 2021 yılında yüzde 43,80 ve 2022 yılında yüzde 77,87.

Küresel rakamlar enflasyonun tüm ülkeler için kronik bir sorun olduğunu ortaya koymuş olsa da Türkiye ekonomisinin bu konuda negatif ayrıştığı da uluslararası verilere yansımış durumda. Trading Economics istatistiklerine göre Avrupa ülkeleri enflasyon rakamlarında 2022 Aralık verilerine göre Türkiye yüksek enflasyonda yüzde 64,27 ile ilk sırada. İkinci sırada yüzde 30,24 ile Moldova ve üçüncü sırada yüzde 26,6 ile son bir yıldır savaş ortamı içerisinde olan Ukrayna yer alıyor. Olaya G-20 sıralaması ile yaklaştığımızda ise en yüksek enflasyon yüzde 94,8 ile Arjantin'de yaşanırken; Türkiye, aralık ayı verisi ile en yüksek enflasyona sahip ikinci ülke olarak göze çarpıyor.

İstatistiklere farklı gruplandırmalara göre bakmaya devam edebiliriz. Sonuç değişmiyor. Türkiye enflasyon rakamlarında liderliğini korumaya devam ediyor. Şüphesiz bu ayrışmanın en önemli nedenlerinin başında TL'nin yüksek değer kaybı yaşaması geliyor. İhracatçı rekabetçi kurun avantajını yakalasın ve cari açık sorununa çözüm üretilsin amacı korunsun da bu politika enflasyon görünümünü tahmin edilenden daha vahim bir seviyeye çekmiş durumda. Buna Rusya-Ukrayna gerilimi de eklendiğinde 2022 yılının zor geçtiğini hatırlamak gerekir. Şüphesiz bu konu ekonomi yönetiminin de gündeminde.

Gelirdeki artış maliyet artışını karşılıyor

Bir süredir çokça gelişme yaşandı. Asgari ücret bir önceki yılın ortalamasına göre yüzde 54 arttırıldı ve 8 bin 805 TL oldu. Oransal olarak iyi yorumlanabilen bir artış olmakla beraber yaklaşık 8,864 TL'lik açlık sınırının gerisinde kalması düşündürücü. Demek ki asgari ücrete yapılan artış genel refah seviyesini tam olarak ihtiyaç duyulan seviyeye getirmiyor. Özetle, gelirlerdeki artış maliyet artışını karşılamıyor. İşte tam da bu nokta, enflasyon ve hayat pahalılığı arasındaki ince nüansa işaret ediyor.

Özetle yılın kalan kısmında da vatandaşın gözü özellikle market raflarında ki fiyat etiketlerinde olmaya devam edecek. 2023 yıl. Şüphesiz her koşula dikkat edilen bir yıl olacak. Ara zamlarla beraber olumlu haberlerin devamını beklemeliyiz. Öte yandan ekonomi yönetimi uzun vadede sürdürülebilir olmalı. Seçimler nedeniyle artan kamu harcamaları özellikle seçimlerden sonrası için önemli bir risk oluşturuyor. Seçimi kim kazanırsa kazansın işi zor olacak gibi.

Dış ticaret açığı 14.4 milyar dolar yükseldi

Türkiye ekonomisi yeni yılın ilk ayında rekor dış ticaret açığı verdi. Ticaret Bakanı Mehmet Muş tarafından açıklanan geçici verilere göre Ocak'ta ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 10,4 artışla 19,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. İthalat ise 33,7 milyar dolar oldu. Bu rakamların ardından dış ticaret açığı 14,3 milyar dolar ile rekor seviyeye çıktı. Bakan Muş ithalatta enerji faturasına dikkat çekti. Muş, "Enerji ve emtia fiyatlarında yaşanan sert artışın etkisi ile ithalatı-

mız Ocak ayında 33,7 milyar dolar olurken, bu rakamın dörtte birinden fazlası enerji ithalatı kaynaktır. Enerji fiyatlarındaki yüksek

seyrin ithalatımıza etkisi, geçmiş yılların enerji ithalatı verilerine bakıldığında daha iyi anlaşılmaktadır. Nitekim, 2023 Ocak ayı enerji

ithalatı 2021 yılının aynı ayına göre yüzde 238 oranında artarak 8,8 milyar dolar düzeyine yükselmiştir" diye konuştu. Bakan Muş enerji ile birlikte altın ithalatının etkilerine de vurgu yaptı. Muş Ocak ayı verilerine ilişkin değerlendirmesinde, "Öte yandan, son dönemde altın ithalatındaki yükseliş de ithalatımızda yaşanan artışta etkili olmuştur. Ocak ayında toplam altın ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 733 artarak 5,1 milyar dolara yükselmiştir" dedi.

48.999 TL

Samsung'un, yeni S23 serisi, akıllı telefonlarından S23 Ultra modelinin satış fiyatı.

Hazırlayan: Kemalettin BULAMACI

3 Şubat 2023 • CUMA

s17 teknoloji

Türkiye korsan yazılımda 14'üncü sırada

Reverera Compliance Intelligence tarafından yürütülen araştırmalarda, kullanıcıların yüzde 37'sinin kullandığı yazılımlar için lisans ücreti ödemediği ortaya çıktı. Her beş kişiden neredeyse ikisinin korsan yazılım kullandığı dünyada bu 46.3 milyar dolarlık kayba yol açıyor. Türkiye dünya sıralamasında en çok korsan yazılımın kullanıldığı 14'üncü ülke olarak dikkat çekti. Dünyanın en çok korsan yazılım kullanan beş ülkesi Çin, Rusya, ABD, Hindistan ve Almanya olarak sıralanıyor.

Doğalgaz faturalarında yüzde 30 tasarruf

Enerji kullanımını kontrol etmek ve enerji verimliliğini artırmak için tasarlanan Meross akıllı ev ürünleri; gereksiz enerji tüketimini azaltıyor, kullanıcılara verimlilik ve tasarruf sağlıyor.

Radyatör, kombi ve yerden ısıtma sistemleri kontrol ederek akıllı hale getiren Meross termostatlar, evdeki ısıtma sisteminin çalışmasını

otomatik olarak kontrol ediyor ve ısıtma sisteminin sadece gerektiğinde çalışmasını sağlıyor. Evdeki sıcaklığı sensörler aracılığıyla izleyen cihazlar, sıcaklık ayarlarını otomatik olarak yapıyor ve bu sayede, ısıtma sistemi belirlenen düzeyde çalışıyor.

Apple HomeKit, Google Asistan ve Alexa uyumlu Meross akıllı termostatlar; sesli komut ile yönetilebiliyor,

uzaktan kontrol edilebiliyor. Daha fazla kontrol ve verimlilik sunan cihazlar, açık pencere algılama ve akıllı ısıtma programı gibi özellikleriyle yüzde 30'a varan doğalgaz tasarrufu sağlıyor. Meross ürünleri, Koç Grubu şirketlerinden Bilkom tarafından satışa sunuluyor.

Yeni Galaxy S serisi küçük makyajlarla geldi

Samsung, beklenen S23 serisi akıllı telefonlarını duyurdu. Galaxy S23, S23+ ve S23 Ultra ürünlerinden oluşan yeni seri, S22 serisinin ufak tefek makyajlanmış halinden fazlasını sunmuyor.

TERS KÖŞE

Kemalettin BULAMACI
kemalettin@btdunyasi.net

Samsung, iki yıl aradan sonra, yeni telefonlarını tanıttığı "unpacked" etkinliğini yüz yüze olarak ABD'nin San Francisco kentinde gerçekleştirdi. Pek gösterişli geçmeyen Galaxy S23 serisi lansmanının yerinde izleyenler, daha önce gerçekleştirilen etkinlikler kadar yoğun bir katılım olmadığını belirtiyor. Sosyal medyaya yansıyan fotoğraflardan da etkinliğin gerçekleştirildiği mekanda koltukların neredeyse yarısının boş olduğu görüldü.

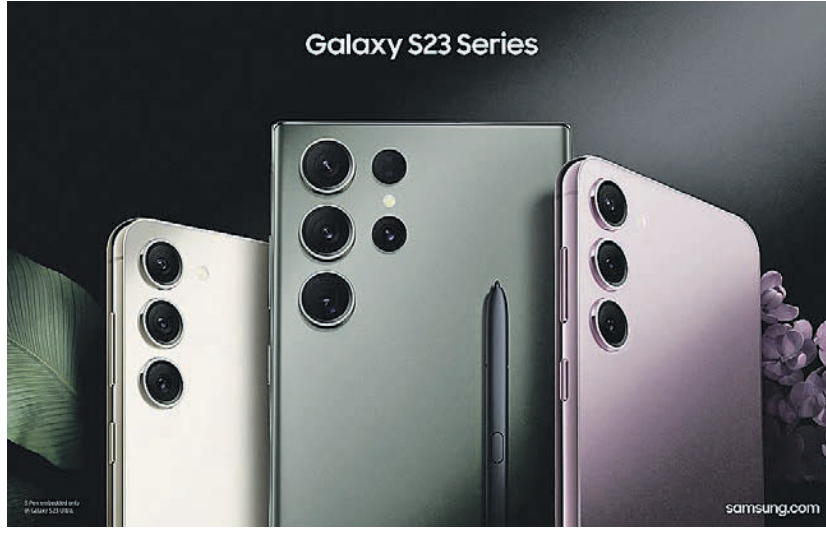
Samsung'un yeni Galaxy S23 serisinde Qualcomm Snapdragon 8 ikinci nesil işlemci platformu kullanılıyor. Yeni tasarlanan işlemci mimarisi, Galaxy S23 Serisi'nin işlemci kabiliyetini Galaxy S22 Serisi'ne göre yüzde 30 oranında artırıyor.

Bu seri için özel geliştirilmiş platform, oyunseverlerin güç ve performans beklentilerini fazlasıyla karşılıyor. S23 Ultra'nın bataryası, bir önceki seri ile aynı. Diğer modellerin pil

kapasiteleri biraz artırılmış. S23 Ultra'da 200 MP ana kamera dikkat çekiyor. Kullanıcılar bu kamerayla, yapay zeka (AI) desteğiyle, gerçek film karelerini aratmayan Nightography özellikli videolar da çekebilecek. Galaxy S23 Serisi, hızlı otomatik odaklanma özelliğinin yanı sıra Galaxy telefonlarda ilk defa sunulan Galaxy Süper HDR selfie kamerasına da sahip.

2023 zor geçecek

2023, sadece Samsung için değil, tüm akıllı telefon üreticisi şirketler için zor geçecek. 2022 yılında küresel satışlar yüzde 10'un üzerinde düşerken 2023'te de bu düşüşün devam etmesi bekleniyor. Ufak tefek makyajlanmış yeni ürünleri satın alması için tüketicileri ikna etmek çok kolay olmayacak. Akıllı telefon üreticilerinin bu yıl satışlardaki düşüşü engellemek için yapabilecekleri tek şey inovatif ürünler ve özellikleri yeni modeller-

Ön satışta akıllı saat hediye

Samsung, S23 ürünlerinin global satış fiyatlarında, geçen yıl duyurusunu yaptığı S22 serisinin fiyat seviyesini korumuş. S22 serisi fiyatlarında da indirim yapmış. Türkiye'deki tavsiye edilen satış fiyatları ise Galaxy S23 Ultra için 40 bin 999 TL, Galaxy S23 Plus için 32 bin 999 TL, Galaxy S23 modeli

için ise 24 bin 999 TL'den başlıyor. S23 Ultra'nın 1 terabyte depolama kapasiteli modelinin fiyatı 48 bin 999 TL'ye kadar çıkıyor. Samsung Türkiye'nin 19 Şubat'a kadar sürecektir olan ön satış döneminde bu ürünleri sipariş edenlere akıllı saat hediye edilecek veya ürün yenileme indirimleri sağlanacak.

rine eklemek olacak. Ancak, endüstrinin yıl açılışını yaptığı CES'te duyurulan yeni modelleri, Samsung'un ürünleri ve ay sonunda Barcelona'da

gerçekleştirilecek Mobil Dünya Kongresi'nde görücüye çıkacak ürünler hakkında sızan bilgiler, bu inovasyonların olmayacağını gösteriyor.

Akmerkez cebinde

İstanbul Etiler'de bulunan Akmerkez, ziyaretçilerinin hayatını kolaylaştırma odaklı dijital çözümlerine bir yenisini ekleyerek Akmerkez Mobil Uygulamasını hizmete soktu.

Uygulama, vale hizmetinden otopark ödemesine, etkinlik hatırlatmalarından ziyaretçilerine özel fırsatlara kadar birçok özellik ile; App Store ve Google Play Store üzerinden kullanıcılarıyla buluşuyor.

Uygulamanın otopark özelliği

ile; misafirler araçlarını park ettikleri yeri fotoğraflayıp, konumunu kolaylıkla bulabiliyor.

Ayrıca uygulama üzerinden BKM Express'e kayıtlı kartlarıyla otopark ücretlerini zaman kaybetmeden ve sıra beklemeden temassız ödeyebiliyorlar. Ayrıca, Akmerkez'deki tüm mağazaların kat planı üzerinde kategorize edilerek gösteren mobil uygulama, kullanıcılara, gitmek istedikleri mağazanın yol tarifini hızla oluşturabiliyor.

Duyuruda, Rekabet Kurulu tarafından yapılan açıklamanın, soruşturma açılan teşebbüslerin kanun kapsamında ceza yaptırımıyla karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri şeklinde yorumlanamayacağı belirtildi.

Rekabet Kurulundan Google'a soruşturma

Rekabet Kurulu, Alphabet Inc., Google LLC, Google International LLC, Google Ireland Limited ve Google Reklamcılık ve Pazarlama Ltd. Şti. hakkında soruşturma açılmasına karar verdi. Rekabet Kurumunun internet sitesinde yer alan duyuruya göre, Alphabet Inc., Google LLC, Google International LLC, Google Ireland Limited ve Google Reklamcılık ve Pazarlama Ltd. Şti.'den oluşan ekonomik bütünlüğün genel arama

hizmetleri pazarındaki hakim durumunu kötüye kullanmak suretiyle Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik ön araştırma karara bağlandı. Ön araştırmada elde edilen bilgi, belge ve yapılan tespitleri müzakere eden Kurul, bulguları ciddi ve yeterli bularak, söz konusu şirketlerden oluşan ekonomik bütünlük hakkında soruşturma açılmasını kararlaştırdı.

Siber güvenlikte iş birliği

ADEO Cyber Security, gelişmiş adli bilişim ve olay müdahale çözümlerinde dünyanın en hızlı ve önde gelen çözüm sağlayıcılarından Binalyze ile iş birliği yaptı. ADEO, gerçekleştirilen iş birliği ile siber saldırılara müdahale sürecindeki sayısal delilleri en hızlı, en doğru ve eksiksiz şekilde toplayarak analiz ederken, siber saldırılara karşı müdahalelerini de çok daha kısa sürelerde gerçekleştirebilecek. Siber dayanıklılık noktasında ise; sadece siber saldırılar gerçekleştiikten sonra değil aynı zamanda siber saldırganların hazırlık aşamalarının tespitinde de analistler tarafından ADEO MSSP altyapısı üzerinden gerekli saldırı izleri ortaya çıkarılabilecek.

Honor X9a Türkiye'ye geliyor

Çin akıllı telefon pazarının liderlik koltuğuna oturan Honor, tüm dünyada şimdiye kadar 100 milyondan fazla kullanıcıya ulaşan ve en beğenilen modelleri kapsayan X serisinin ilk modeli Honor X9a'yı önümüzdeki hafta Türkiye'de satışa sunacak. 9 Şubat'ta satışa sunulacak olan Honor X9a, 120Hz çok yönlü OLED kavisli ekranı, uzun süre kullanım imkanı sağlayan pil ve Qualcomm Snapdragon 695 5G mobil platformu ile sınıfının en iyi görsellerini ve performansını sunuyor. HONOR X9a, 9 Şubat'ta satışa çıkacak.

Modanisa satışı Whatsapp'a taşıdı

Online moda ve alışveriş platformu Modanisa, Whatsapp üzerinden yeni bir satış kanalı oluşturdu. Kullanıcılar, Modanisa'nın beş dilde hizmet sunan Whatsapp numarasıyla konuşma başlattıklarında sanki Modanisa uygulamasına daymış gibi üyelik oluşturarak giriş yapıp, uygulamadaki kategorilerden seçili ürünleri listelebiliyor ve alışveriş yapabiliyor. Modanisa Genel Müdürü Sami Güzel biri müşteri hizmetlerine, diğeri e-ticarete odaklanan iki chatbot ile hizmet verdiklerini belirtirken, şu an tüm müşteri etkileşimlerinin yüzde 50'sinden fazlasını Whatsapp üzerinden gerçekleştirdiklerini söyledi.

Uber Adana'da faaliyete başladı

Uber, İstanbul, Ankara, İzmir ve Antalya'dan sonra şimdi de Adana'da faaliyete başladı. Hem Adanalılar hem de Adana'ya seyahat edenler, 1 Şubat'tan itibaren Adana'da Uber Taksii çağırabiliyorlar. Uber Türkiye Genel Müdürü Neyran Bahadrlı, "Uber Taksii, İstanbul, Ankara, İzmir ve Antalya'nın ardından, Adana'da da faaliyete başladığı için mutluyuz. Uber teknolojisini, başka yeni şehirlere de en kısa zamanda getirmeyi arzu ediyoruz" dedi.

Hazırlayan: Belma A. ÖZGEN

Dorçe, volumetrik yapılarıyla sürdürülebilir şehirler tasarlıyor

Dorçe Prefabrik ve İnşaat Yönetim Kurulu Üyesi Murat Kayaalp, Dorçe Prefabrik ve İnşaatın, volumetrik (hacimsel) modüler çözümlerde modern inşaat yöntemlerini kullanarak enerji verimli üretim, az atık ve düşük hata riski sağladığını dile getirdi. 2050 yılına kadar net sıfır karbon emisyonu hedefi doğrultusunda 2019'da İklim Değişikliği Yasası'nda yapılan düzenlemenin ardından inşaat sektörünün de karbondan arınma sürecine girdiğini belirten Kayaalp, Dünya Yeşil Bina Konseyi (WorldGBC) tarafından yayınlanan verilere göre, inşaat sektörünün dünyadaki enerji kullanım payının yüzde 36 olduğunu aktardı. Binalar ve İnşaat için Küresel Durum Raporu'nun (The Global Status Report for Buildings and Construction), BM Çevre

Programı (UNEP) kapsamında The Global Alliance for Buildings and Construction (GlobalABC) tarafından yayınlanan referans bir belge olduğunu ifade eden Kayaalp, 2021 raporunun (Buildings-GSR), inşaat sektöründen kaynaklanan karbondioksit emisyonlarının şimdiye kadar kaydedilen en yüksek seviyede olduğunu ve sektörün enerji ile alakalı küresel karbon emisyonundaki oranının yüzde 38 (yaklaşık 13.5 milyar giga ton karbondioksit-GtCO2) olduğunu tespit ettiğini anlattı.

Dorçe'den enerji verimli üretim

Dorçe'nin volumetrik (hacimsel) modüler çözümlerinin, inşaat sürelerini kalite ve güvenlik (emniyetten) ödün vermeden kısalttığını anlatan Murat Kayaalp,

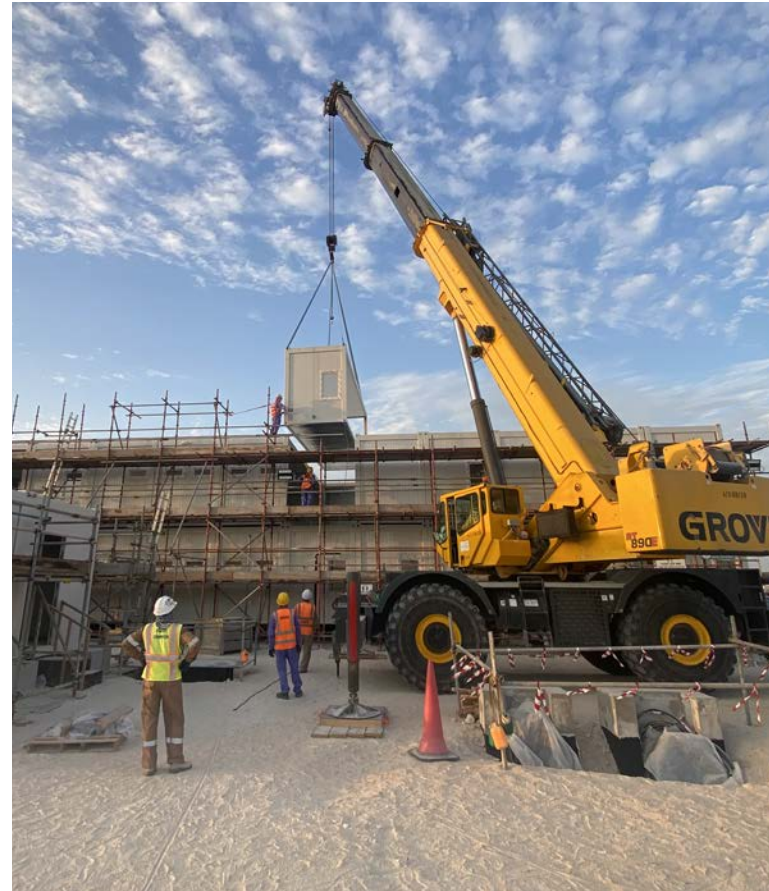
geleneksel inşaat yöntemlerine kıyasla enerji veriminin daha yüksek olmasının önemli sebeplerinden birinin imalat sürecinin fabrika ortamında kontrol altında tutulması olduğunu ifade etti. Kayaalp, şantiyenin fabrikaya taşınmasıyla sahada ekipman, makine ve iş gücüne duyulan ihtiyacın önemli ölçüde azaldığını da kaydetti.

Daha az atık politikası benimseniyor

Transparency Market Research verilerine göre, küresel inşaat atıklarının 2025 yılına kadar yıllık 2.2 milyar tona ulaşmasının beklendiğini belirten Kayaalp, Dorçe Prefabrik ve İnşaat tarafından geliştirilen ve gerçekleştirilen volumetrik modüler inşaat projelerinde tasarım ve imalat süreçlerinin kontrollü bir

fabrika ortamında yönetilip gerçekleştirildiği için inşaat atıklarının minimize edilebildiğini anlattı. Kayaalp, "Geri dönüştürülebilir malzeme tercihleriyle de daha az atık politikası benimsenmiş oluyor. Modern İnşaat Yöntemleri, Dorçe'nin volumetrik (hacimsel) modüler çelik yapılarının üretim süreçlerinde İmalat ve Montaj için Tasarım (Design for Manufacturing & Assembly-DfMA) ve Yapı Bilgi Modellemesi (Building Information Modeling - BIM) gibi modern inşaat yöntemleri kullanılmasıyla malzeme gereksinimi net olarak belirlenirken harcanan zaman ve hata riskini en aza indiriyor" ifadelerini kullandı.

Volumetrik (hacimsel) modüler yapı çözümleriyle, Yeşil Bina ve Sürdürülebilirlik kapsamında BREAM, LEED ve DGNB gibi üst

düzyer sertifikasyon ve standartların entegrasyonunu çok daha etkili ve verimli gerçekleştirebildiğini belirten Murat Kayaalp, Dorçe Prefabrik ve İnşaatın, eksi 50 derecelere varan sert hava koşullarının hüküm sürdüğü Kazakistan'ın maden sahalarında konaklama şehirlerinden, +60 derece hava koşullarına sahip Katar'da yer alan ve 4 bin kişi kapasite-

li bölgenin en büyük pandemi kompleksini tamamlamış bir şirket olduğunu dile getirdi. Kayaalp, "İsviçre'deki modüler anaokullarından, Doğu Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde yer alan ve yüz binlerce mültecinin konakladığı entegre mülteci tesislerine kadar konut, hastane, askeri tesisler gibi birçok farklı projeye ve sektöre hizmet ediyoruz" dedi.

DAHA YAŞANABİLİR BİR DÜNYA İÇİN

*Temizleyip
Değer Katıyoruz*

inteKno

HURDA TEMİZLEME SİSTEMİ

Sektörde 'yeşil dönüşüm' şart

2023'te de korumacılık önlemleri ve enerji maliyetlerindeki artışların gündemi meşgul edeceğini söyleyen ADMİB Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Tosyalı, yeşil dönüşüm ve yenilenebilir enerji kullanımının önemi ne vurgu yaptı.

Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (ADMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Tosyalı, yeşil dönüşüm ve yenilenebilir enerji kullanımının önemi ne vurgu yaptı.

2022'nin Rusya-Ukrayna savaşının olumsuz etkileri, artan korumacılık önlemleri, enerji fiyatlarındaki yüksek artışlar gibi nedenlerle sektör için olumsuz geçtiğini belirten Fuat Tosyalı, 2023'te de korumacılık önlemleri ve enerji maliyetlerindeki artışların gündemi meşgul edeceğini kaydetti. Fuat Tosyalı; "Çelik sanayinde yoğun olarak tüketilen enerjinin, üretim maliyetleri içindeki payı arttıkça rekabet gücümüz de olumsuz etkileniyor. Bu yüzden ısrarla yeşil dönüşüm ve yenilenebilir enerji kullanımının önemi ne vurgu yapıyoruz. AB gibi yenilenebilir enerji kullanımının yoğun olduğu ülke ve bölgelerle kıyasladığımızda dezavantajlarımızın olduğunu düşünüyoruz. Sanayide yenilenebilir enerji kullanımını artırma mutlaka artırmamız gerekiyor.

Demir-çelik sektöründe enerjinin temiz olarak üretimine imkan veren hidrojen kullanımı üzerine 2023 yılında çalışmalar yapacağız. Demir-çelik sanayimiz, serbest piyasa koşulları içerisinde rakipleriyle rahatça rekabet edecek güce sahip bulunuyor. Bu nedenle temel amacımız, sektörümüzün küresel düzeyde sürdürülebilir bir rekabet gücü elde etmesini sağlamak olacak" dedi.

Sektör, 2021 yılındaki rekor üretim seviyesini aşmayı hedefliyor

Ham çelik üretiminde 2021'de gerçekleşen 40.4 milyon tonluk rekor üretim ile dünya sıralamasında 7'nci olan Türkiye'nin, 2022'de Almanya'nın ardından 8'inci sıraya gerilediğini belirten Türkiye Çelik Üreticileri Derneği (TCÜD) Genel Sekreteri Veysel Yayan, sektörün bu yıl ise 2021 seviyesinin üstüne çıkmayı hedeflediğini söyledi.

Türk çelik sektörünün, sektör dışında gelişen şartlardan kaynaklanan son derece zor bir yılı geride bıraktığını ifade eden Türkiye Çelik Üreticileri Derneği (TCÜD) Genel Sekreteri Veysel Yayan, 2021 yılında 40,4 milyon ton rekor üretim gerçekleştiren Türkiye'nin dünya sıralamasında 7'nci olduğunu belirterek, "2022 yılında ham çelik üretimi en çok azalan ülkelerden biri olarak, yüzde 12.9 azalış ve 35.1 milyon ton üretim ile ham çelik üretimi sıralamasında Almanya'nın ardından 8. sıraya geriledik. 2022 yılında nihai ürün tüketimi, imalat sanayindeki daralmanın etkisiyle yüzde 2.6 azalarak 32.5 milyon ton oldu. Özellikle yılın ikinci yarısında inşaat sektöründe gözlenen daralma, uzun ürün tüketiminin yüzde 6.8 daralmasına yol açarak toplam çelik ürünleri tüketimindeki azalış büyük ölçüde etkiledi" şeklinde konuştu.

Ağırlıklı olarak imalat sanayinin kullandığı yassı ürün tüketiminin ise yüzde 2 oranında düşüş gösterdiğini ve toplam çelik ürünleri tüketimi içinde yüzde 30 olan ithal ürünlerin payının, yassı ürünlerde yüzde 49 gibi olağanüstü yüksek rakamlarda seyretmeye devam et-

tiğini anlatan Yayan sözlerini şöyle sürdürdü: "Çelik ürünleri ihracatında yaşanan yüzde 23.5 oranındaki daralmaya karşılık, ithalatın sadece yüzde 3.6 oranında gerilemesi, çelik dış ticaretindeki açığın büyümesi sonucunu doğurdu. 2021 yılında yüzde 115 seviyesinde olan ihracatın ithalatı karşılaması, 2022 yılı itibarıyla 26 puan gerileyerek yüzde 89 seviyesine kadar düştü. Yarı ürünlerin yüzde 97'sinin, toplam çelik ürünlerinin ise yüzde 65'inin Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilmesi, yerli tedarik sistemimizde tahribat oluşturmaya devam etti."

2022 yılında kapasite kullanım oranı yüzde 50'ye geriledi

Enerji maliyetlerindeki artış, küresel çelik piyasasında gözlenen talep daralması, Rusya, Hindistan ve Çin gibi ülke üreticilerinin dumpingli fiyatlar ile ülkemize yönelmeleri sonucu birçok çelik üreticisinin faaliyetlerini askıya almaları ile birlikte kapasite kullanım oranının 2022 yılının son aylarında, yüzde 50 seviyesine kadar düştüğünü söyleyen Veysel Yayan, 2021 yılında yüzde 74.8 seviyesinde olan kapasite kullanım oranının, 2022

yılında yüzde 63.7 seviyesine kadar gerilediğine dikkat çekti.

2022 yılında, Türk çelik üreticilerinin, kilovat başı elektriğe dünya ortalamasına göre 2 mislinin üzerinde fiyat ödemesinin ihracat pazarlarındaki rekabet gücünün olağanüstü ölçülerde azalmasına sebep olduğunu vurgulayan Veysel Yayan, "Özellikle yılın ikinci yarısında aylık bazda yüzde 50'ye yaklaşan daralmanın etkisiyle, Türkiye'nin toplam çelik ürünleri ihracatı, yüzde 23.5 azalışla 15.1 milyon ton seviyesinde gerçekleşti. Bu arada yüzde 3,6 gibi mütevazı bir oranda yaşanan azalış ile 14,8 milyon ton seviyesinde gerçekleşen ithalat ise ihracatın ithalatın karşılaması oranının yüzde 115 seviyesinden yüzde 89 seviyesine kadar düşmesine sebep oldu" diye konuştu.

Türkiye'nin çelik ürünleri ihracatında Kuzey Afrika pazarı dışında bütün pazarlarda kan kaybı yaşadığına dikkat çeken Yayan sözlerini şöyle devam ettirdi: "En büyük ihracat pazarımız olan AB'ye yönelik ihracat, Rusya-Ukrayna savaşından kaynaklanan resesyon sebebiyle yaşanan talep daralması sonucu yüzde 31 oranında azaldı. Diğer taraftan, korunma önlemler-

rinin halen devam etmekte olması, ABD'ye olan ihracatımızın yüzde 39 oranında düşmesi sonucunu doğurdu. Ülkeler itibarıyla, Türkiye'nin en büyük çelik ürünleri ihracat pazarı 1.5 milyon tonluk ihracat ile İsrail olurken, İsrail'i 837 bin ton ile Romanya, 796 bin ton ile Yemen, 757 bin ton ile İtalya ve 706 bin ton ile Fas takip ediyor. Söz konusu 5 ülkenin toplam ihracatımız içerisindeki payı yüzde 30 seviyesinde. Ürün grubu açısından bakıldığında; 2022 yılında yüzde 20.3 azalışla 9.6 milyon ton seviyesinde ihracatı yapılan uzun ürünler, ihracattan en fazla pay alan ürün grubu

olmaya devam etti. Uzun ürünleri, 4.8 milyon ton ile yassı ürünler, 765 bin ton ile yarı ürünler izledi."

"40,4 milyon tonluk üretim seviyesinin aşılması hedefleniyor"

Rusya-Ukrayna savaşının yarattığı belirsizlikler, enerji fiyatlarındaki olağanüstü ölçülerdeki artışlar ve 2022 yılındaki olumsuz koşulların ortadan kalkması ile mevcut kapasitelerin kullanılması, yeni kapasitelerin devreye girmesi, dampingli ve devlet destekli ürün ithalatının kontrol altına alınması ile birlikte, 2021 yılındaki 40,4 mil-

%74.8

2021 yılı kapasite kullanım oranı

%63.7

2022 yılı kapasite kullanım oranı

yon tonluk rekor üretim seviyesinin aşılmasının beklendiğini ifade eden Yayan, "Türkiye'nin 2053'te net sıfır emisyonu ulaşma hedefi esas alınarak hazırlanan ve 2035'e kadar atılacak adımları içeren Türkiye Ulusal Enerji Planı, 2023 yılının Ocak Ayı sonunda yayımlandı. Plan kapsamında yer alan yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam payının, yüzde 54.7'ye yükselmesi beklentisinin gerçekleştirilebilmesine katkı sağlamak için arsa tahsis konusunda süratle reaksiyon gösterilmesine ihtiyaç duyuluyor. Sınırdaki karbon vergisi uygulamasına yönelik, 1 Ekim 2023 tarihinden 1 Ocak 2026'ya kadar üç ayda bir alınması gereken sertifikayı verecek akredite Türk şirketinin bulunmaması, süratle giderilmesi gereken bir eksiklik. Bu durumun Avrupa'ya ihracat yapmak için, Avrupa'dan belge almak mecburiyetinde kalacak şirketlerin rekabet gücünü olumsuz yönde etkileyecek. Bu kapsamda Türk akredite şirketlerinin kurulması büyük önem taşıyor" şeklinde konuştu.

MÜHENDİSLİK VE MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ İLE ÇELİK PREFABRİK MODÜLER YAPILAR

ASKERİ KAMPLAR • MÜLTECİ KAMPLARI • İŞÇİ KONAKLAMA KAMPLARI • TOPLU KONUT • MOBİL KONTEYNERLER

Mühendis ve İşçi Yatakhaneleri | Mutfak ve Yemekhane | Çamaşırhane
Poliklinik | Spor Salonu | Telekom Binası | Sosyal Tesisler | Güvenlik Kontrol Noktaları
İtfaiye Binası | Atölyeler | Hangarlar | Depolar | Uçak Hangarları | Lojistik Depolar
WC & Duş Kabinleri | Askeri Eğitim Merkezi

MMC modern methods of CONSTRUCTION

TOKİ / AFAD
KÖY EVİ VE AHIR PROJESİ

İŞÇİ KONAKLAMA KAMPI

RÖMORKA MONTE ISO KONTEYNERİ

MÜLTECİ KAMPI

PANEL DUVAR SİSTEMLİ
BİNALAR

MODÜLER
YAPILAR

HAFİF ÇELİK
PREFABRİK BİNALAR

ÖN ÜRETİMLİ
AĞIR ÇELİK BİNALAR

MODİFİYE & ISO
YÜK KONTEYNERLERİ

DORCE
PREFABRİK & İNŞAAT

www.dorce.com.tr
dorce@dorce.com.tr
+90 (312) 472 82 10

Faydalı böcek verimi artırıyor

Faydalı böcekler, tarımsal üretimde kimyasal ilaçlara alternatif oluyor ve insan sağlığına katkı yapıyor. Yüzde 15 verim artışı sağlayan bu böcekler biyolojik çeşitlilik kaybını önlemede de büyük rol sahibi.

Tarımsal üretim sürecinde ortaya çıkan bitki hastalıkları ve tarım zararlılarının verime ve kaliteye olan etkisi, beraberinde ekonomik kayıpları da getiriyor. Sorunun çözümü için ise çoğunlukla kimyasallara başvuruluyor. Ancak bilinçsiz bir şekilde kullanılan kimyasallar, çevre kirliliğine neden oluyor.

Biyolojik mücadele ise bu alanda tercih edilen çevre dostu yöntemlerden biri olarak öne çıkıyor. Özellikle de faydalı böcekler, bu mücadelede ‘asker’ konumunda yer alıyor.

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü Entomoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cem Özkan, üreticilerin ürünlerine saldıran, onları tüketen canlıların zararlı böcekler, zararlı böceklerle beslenen böceklerin ise faydalı böcekler olduğunu söyledi.

Tüketicinin sağlığını koruyor

Faydalı böceklerin, tarım ilacı yerine kullanılmasının üretme sunacağı katkılara değinen Özkan, “Tarım ilaçları yerine bu faydalı böcekleri kullandığımızda tüketicinin sağlığını koruyacağız, hava, toprak ve su kirliliğini, biyolojik çeşitlilik kaybını önleyeceğiz. Arılar, kuşlar, hedef alınmayan canlılar zarar görmeyecek. Ayrıca ihraç ettiğimiz ürünler geri dönmeyecek” dedi.

Doğal yaşamda zararlı böceklerin yüzde 98’inin faydalı böcekler tarafından baskılandığını, geri kalan yüzde 2’lik kısım için ise tarım ilacı kullanıldığını belirten Özkan, her yıl ilaçlar için 600 milyon doların yurt dışına verildiğini, bunun Türkiye’ye bedelinin 10 milyar doları bulunduğunu söyledi.

Türkiye’nin pestisit, yani böcek ilacı kullanımı nedeniyle her yıl iki gölet kadar su harcadığını belirten Özkan, faydalı böceklerin üretim teknolojilerini geliştirebilirse bu böcekleri dünyaya satma şansı olduğunu da altını çizdi.

Faydalı böceklerin üretimi

2014’te ziraat mühendisi ve girişimci İsmail Atay’ın kurduğu böcek üretim tesisinde günde 500 milyon faydalı böcek üretiliyor. Atay, “Faydalı böcek üretmek için ilk önce bir ham maddeye ihtiyacımız var. Ham maddemiz nedir? Ham mademiz, undur, kepektir. Bunları belli oranlarda karıştırarak üzerinde konukçu böcek dediğimiz zararlı organizmayı üretiriz, kelebeği, un güvesini üretiriz. Un güvesinin yumurtalarını ve larvalarını faydalı böçegimizin avı olarak kullanır ya da parazitlenmesi için ona gerekli hammaddeyi sağlamış oluruz. Bu sayede faydalı böcekler üretilmiş olur” dedi.

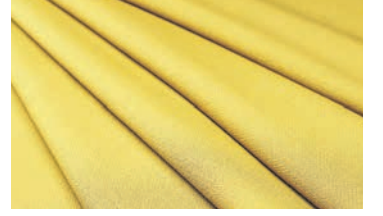
Geleneksel ve organik tarımda kullanılabilir

İsmail Atay, tesiste 1 konukçu ve 4 faydalı böcek türü ürettiklerini kaydederek Atay, bu faydalı böceklerin hem geleneksel tarımda hem de organik tarımda ve iyi tarım uygulamalarında kullanılabileceğinin bilgisini de verdi. Üretilen faydalı böceklerin Türkiye genelinde 30 ilde, 450-500 çiftçi tarafından kullanıldığını belirten Atay, 40-42 dansite yoğunluğundaki straforlarla böcekleri kargolayarak en geç 72 saat içinde üreticiye ulaştırdıklarını da ekledi. Biyolojik mücadelenin Türkiye için yeni olduğuna vurgu yapan Atay, “Biyolojik mücadele yapılan alanlarda pestisit uygulanan alanlara göre yaklaşık yüzde 10-15 düzeyinde verim artışı tespit edildi” dedi.

155 ton karbondioksitin emisyonunu engelledi

Altınyıldız, 6 milyon pet şişeyi kumaşa çevirerek 155 ton karbondioksitin atmosfere karışmasını önledi. Kullanılmış pet şişelerden elde edilen GRS sertifikalı polyester elyafını yün karışımı dış giyim kumaşına çeviren Altınyıldız, bu alandaki çalışmalarıyla; 66 hanenin 1 yıllık elektrik enerjisi ihtiyacı, 669 kişinin 1 yıllık içme suyu ihtiyacı ve 360 varil petrolün tüketiminden açığa çıkan CO2 emisyonunu önlenmiş oldu. 2022 yılı üretim süreçlerinde açığa çıkan 335 tondan fazla tekstil atığı-

nı yeni tekstil ürünlerine hammadde olarak geri dönüştürülmesini de sağlayan Altınyıldız, ürettiği kumaşları ise Avrupa ve Amerika’daki müşterilerine ihraç ediyor. Ayrıca şirket, Boyner’in özel markaları için de bu kumaş üretiminden çeşitli koleksiyonlar hazırlıyor.

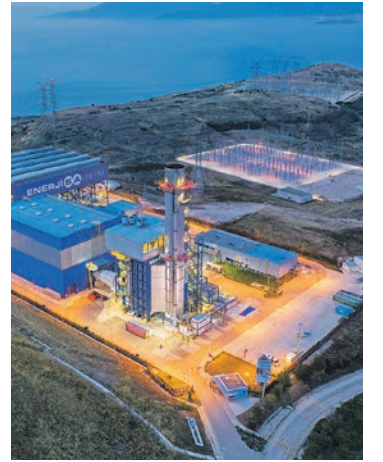
Hidrojen Vadisi yılda 500 ton yeşil hidrojen üretecek

Güney Marmara Kalkınma Ajansı’nın koordinatör olduğu, Enerjisa Üretim ve Sabancı Üniversitesi ile birlikte yerli ve yabancı 16 paydaşın yer aldığı ve 36,8 milyon euro bütçeye sahip Avrupa Birliği (AB) projesi ile Türkiye’nin Hidrojen Vadisi hayata geçirilecek. Proje, Güney Marmara Hidrojen Kıyısı Platformu’nun en önemli somut adımları arasında yer alacak.

Türkiye’nin Hidrojen Vadisi’nin yeşil hidrojen üretimi, Enerjisa Üretim’in Bandırma Üs-sü’nde gerçekleşecek. Proje kapsamında yıllık az 500 ton yeşil hidrojen üretilmesi planlanıyor.

8 milyon euroluk hibe desteği

Proje ile Türkiye’nin ithalatına bağımlı olduğu metanol ve amonyak gibi hidrojen türevlerini yeşil yöntemlerle ve kendi kaynaklarıyla üretilmesi, bu kapsamda da fizibilite çalışmalarını gerçek-

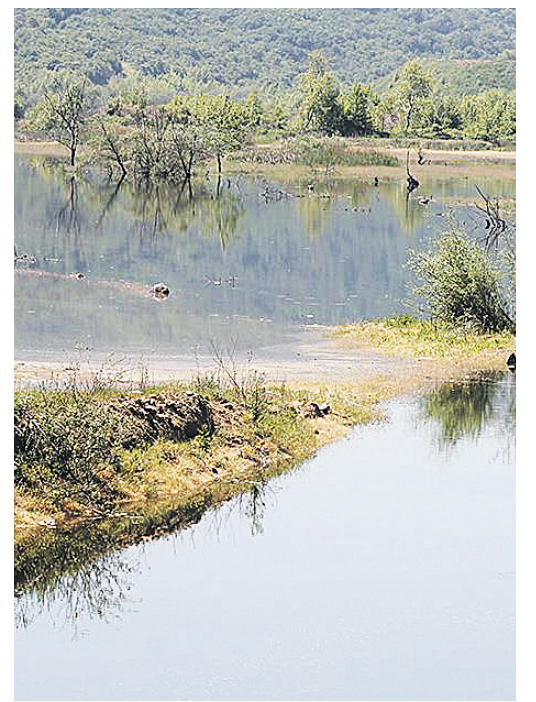
leştirilmesi de hedefleniyor. Proje kapsamında, Balıkesir’de Sod-yum Bor Hidrür Tesisi yatırımı yapılarak bor mineralinin hidrojen depolamadaki avantajları ile enerji sektörüne sağlam bir adım atması sağlanacak. Toplam beş yıl sürmesi planlanan “Güney Marmara Hidrojen Kıyısı” Vadi Projesi’nde, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan hibe desteğinin ise 8 milyon euro olacağı belirtildi.

Fazla’ya ‘Yılın Çevre ve İklim Girişimi’ ödülü

Girişim ekosisteminin tüm paydaşlarını bir araya getiren dijital platform StartupCentrum tarafından düzenlenen Girişimcilik Ekosistemi 2022 Ödülleri töreninde Fazla, yılın Çevre ve İklim Girişimi ödülünün sahibi oldu. Ödülü Fazla Pazarlama Müdürü Koray Koçer teslim aldı.

Koçer, aldıkları ödülünden dolayı çok mutlu olduklarını belirterek, “6 yıldan uzun süredir devam ettiğimiz dünyamızı kurtarma yolculuğunda hem küresel hem de yerel çapta birçok ödül aldık, çok değerli başarılarla imza attık. Fakat bu ödülün yeri bizler için çok ayrı. Kurumlararası (B2B) iş modelimiz ile yarattığımız etkinin halk tarafından görülüyor ve destekleniyor olması tarif edilemez bir gurur ve mutluluk kaynağı oldu. Bu zamana kadar Türkiye’nin dört bir yanında yarattığımız etki ile oluşturduğumuz farkındalığı görmek doğru yolda yürüdüğümüzü bizlere bir kez daha hatırlattı” diye konuştu.

Sulak alanların yüzde 35’i son 50 yılda yok oldu

Her türden kıyı ve iç sulak alanlara “Ramsar Alanı” deniliyor. Dünyada ise 2 bin 400’ü aşkın Ramsar Alanı bulunuyor. Ancak küresel ısınma, kuraklık, tarım ve inşaat için drenaj ve dolgu, aşırı avlanma, kaynakların aşırı kullanımı, istilacı türler gibi etkenler, söz konusu sulak alanları tehdit ediyor ve dünyanın en çok tehdit altında olan ekosistemi olan sulak alanlar, ormanlardan 3 kat daha hızlı bir yok oluş yaşıyor.

Her yıl yüzde 1 azalma görülüyor

Sulak alanlarda her yıl yaklaşık yüzde 1 oranında azalma görülüyor. 1970’ten bu yana dünya genelindeki sulak alanların yüzde 35’i yok olmuş durumda. Sel, kuraklık, aşırı yağış gibi olağanüstü hava olaylarının etkisini azaltabilen sulak alanların, ayrıca aşırı yağış durumunda fazla suyu depolayarak, taşkınları kontrol etme özelliği de bulunuyor. İçme suyu elde edilmesinin yanı sıra gıda tedarikini sağlanmasında da önem arz eden sulak alanlarda yetiştirilen pirincin ise 3.5 milyar insanın temel besin maddesi olduğu biliniyor.

